4 JAN 2006

TO THE READER

KINDLY use this book very carefully. If the book is disfigured or marked or written on while in your possession the book will have to be replaced by a new copy or paid for. In case the book be a volume of set of which single volumes are not available the price of the whole set will be realized

SRI PRATAP COLLEGE
SRINAGAR.
LIBRARY

Class No. 891.441
Book No. P66Q
Acc. No. 16040

ناشر غلام محمد نور محمد
جملہ حقوق محفوظ ہیں۔

۴۸۶
16040

لیلیٰ چو ستارہ در عماری
مجنون چو فلک بہ پردہ داری

چھو عشقن قصہ بوزن سخت مشکل — مہ آسن کہنہ لگومت کنہ پتہ دل

کتاب ھذا موسوم بہ

قصہ لیلیٰ مجنون کلان

891.441
P 66 Q

من تصنیف پیر غلام محی الدین صاحب مرحوم سکنہ موضع پور خوشی پورہ
ڈورو۔ کشمیر

مصنف زیبا نگار۔ سوہنی مینوال۔ یوسف زلیخا وغیرہ

حسب فرمایش
غلام محمد نور محمد تاجران کتب
مہاراج زبیر گنجباز آبو، مائیسمہ بازار امیراکدل سرینگر
بار اول۔ تعداد طبع ایکہزار ۱۰۰۰

مطبع مدن موہن۔ پرنٹنگ پریس دہلی
کتبہ قاضی نظام الدین

بسم اللّٰہ الرحمٰن الرحیم

حمد باری تعالیٰ

اول حمد اہ دیوتن خالقس کُن
کرن ہیم پیدہ خاکس شکل آدم
کرن ہیم عشق طالب حسن مطلوب
اول از فرط عشق حسن بسیار
محمد مصطفےٰ تن نا و کرنس
سپن عاشق کرن معشوق پانہ
لبر تہونس مزین تاج لولاک
تہندی شوقہ پیدا کرنہ ساری
تہندن آل و اصحابن کیارن
سرم خاک دہ آن چار سرور
غلام داغدار ہر چہار م
نمن پرٹ تحفہ صلوات و رحمت
خداوندا الٰہی امنی وسیلہ
سینہ گنین ولس صدق و صفادم
تہندی عشقہ نیانوی سینہ برتن
خدایا عاشق صادق کرم مہ

دتن ہیم آب و خاکس نار عش
ہرن ہیم عشقہ سیتن جان عا
کرن ہیم شوق غالب عشق معا
کرن از شوق پیدا سا تو سا
بنور عشق و عرفان سینہ بر
سراسر سر بپن کرنس بسیا
سر یرشس عرش کرد و فرش افلا
تہندی ذوقہ شیدا کرنہ سا
چہو سک خاک قدم پیدو تہ یار
ابوبکر و عمر عثمان و حید
دل و جان دوسندا ہر چہار
بوین از ما الی یوم قیامت
دمادم نی منگے بعیذ رو
شعاع نور عشق مصطفےٰ
زغفلت صاف چہن آئینہ
بعشق و معرفت لایق کر

پس از حمد و ثنائی ایزد پاک
ہم از نعت جناب شاہ لولاک
بیانے عاشق صادق

۲

بال نکو فرخنده فرجام
ب نیک مرد دیندارا
سید عامر دپاڼتن نا و مشهور
سوی به بند غم گرفتار
نا وار یاه آسوس ز فرزند
ز بین منگه وین کیاه دوان دیار
ین طمع سٹهاه خرچین خزانه
ا نج روز و شب آسوسته آرام
ین فانی جهان آن شخص گرمو
بران اوش ثره کرن ثم عذرخواهی
خدا وندا دثم فرزند دلبند
خدا وندا مدا سوزت ثره گرهتم
ایا چی ثره حاجت میان معلوم
چهو منه دادرس کو نه ثره سوائی
خدا وندا پشه جگرس مه گالوم
هر یه سوخته گومت سخته هارن

بزرپاشی همه عالم تس رام
نکوخو نیک طینت نیک کارا
ز بند رنج و غم آزاد و مسرور
پهی فرزند دلبند سخت لاچار
درین فکرت گمت آزاد دلبند
فقیرن زنگه زنگه کیا و نان زار
چو حاتم گو سو مشهور زمانه
روان چون شمع دهر صبح هر شام
بمیں صالح پسر یتپ وزه موجود
بصدق دل بدرگاه الٰهی
جهو سی بو بنده واره آرزومند
بو نے زانے وینت بوزت ثره گرهتم
مه بندس منته کرتم زنده محروم
مه محتاجس کرم حاجت روائی
گنهس میانس مرس منز حیا نگو زالوم
اجابت تهاوس پروردگارن

شد از رنگ دگر حسن جهانش
دیون پرورد گی چون دو سالس
نما در آسه وار اه مهربان تس
دُنوک تا سالس ژر از قوت جان تس
زخواب ناز بیدار خُمار اس آسن
زنرگس چشم تس بیمار آسان
ازان نرگس گرُن هیوس خواب
دوان از شیر زن گس می نایاب
بنن یکبه شته اسن ژیرز وان
پدس پوچھ رگ ژیر ترا ون
بنن سیمین گران کیاه اسه بازی
بیٚس سرو ناز باغ دلنوازی
بنن داخل بعمر هفت سالس
لوان کیاه ذاله خوش بهجون الس
دتن پث عمرتس نه هفت دنته

خدایا حمد ژی کیتاه پری بو
شکسته دل سٹھاه آسوس بو غمناک
ازین افتادگی سر نهند تلُت مه
هو کھت گُل زن نهر آسوس بو ہیومُت
به سر سبزی ژه برخوردار کرتهس
درتس دمتس فول نو بخشتهم
به پیری بخشتهم عهد جوانی
بو آسوس شید بر عجز و انابت
ژه کُن شکر و ثنا کیتاه بو ونه
بهر مو گر شود بر تن زبانم
چو شد در حمد و شکر حق سخن سنج
هتون تم نن کرُن گنج نهانی
چو حاتم در جهان مشهور سپدُن
مصمم قیس بهری ناد کرُن
کرُن دا این سوتهو جانانه تسلیم
دوده ماجو رچھک انے جان سو دلبر

ثنا خوانی ژه کُن کوتاه کری بو
بسر آسوس ہیُت بی پای برخاک
تلُت غم خلعت شادی فرلُت مه
درخت بید کهنه خسته گومُت
فوله ون تازه چون گلزار کرتهس
چراغس ژهو متس پر نو بخشتهم
مرُت دوباره دژهم زندگانی
ژه تهاوُت منگس میانس اجابت
بونتے لایق زبان ترژه کته انه
ثنایت یک ز صد گفتن ندانم
کران تم سیم و زر بسیار از گنج
کرن چون ابر نیسان زرفشانی
پریشان دل جمع لتح یو سپدُن
بفرحت لول ژرتن جایو برنس
نته زن هانگبین دوانه تسلیم
دنگ نس کھن جھرنه قند و شکر

خرامان ... نک ... سرو ...
زه نرخ ... نتهانه از ... گلشن ...

ڈنک تس خاصہ خاصہ یار سیتن — ہبہ ہمسینہ خدمتگار سیتن
ہشون بلہ پر ونہہ کن تم اوستاد — کرس تعلیم در ہیچ بامرادن
سپن مامور شغل درسخوانی — کران از لعل لب کیاہ درفشانی
کران گفتار خوش از لعل دُر بار — تہ بوزت کل گژھان طوطی شکرخار
دہان آسی دران ابنوہ خیر سند — زہہر درسخوانی دختر چند
ہتن منز خاصہ کوڑ ناز نین آس — فرشتہ خو پری رو مہ جبین آس
نگارا دلکشا گلرخ سمنبر — دلارامہ و شاخوش فتنہ پرور
تندی حسنہ زُوس سارس سماکر — جفاجو دل رُبا کیاہ مردم آزار
بلا بالای آن آزاد قامت — سمنبر عاشقن برپا قیامت
سو قامت باغ حسنک تازہ شمشاد — نتہ ما ناز پرور سرو آزاد
کھہ وُن نو نہال گلشن جان — صنوبر یا ہہی سرو خرامان
الف ہیو نارون ڈیشت گژھان دال — کران مشتاق بے سرگیت پامال
پریشان کارہ یت کاکل بد اہان — کمند ناز ہر بستن جان
سو کاکل آسو عاشق دام ڈیشان — وچھیت رُو صبح گیسو شام ڈیشان
برخ تزاوان بلہ موی سیہ فام — گژھان زن عاشقن کتو مندن شام
توی آسان چھو انداز و نہ تھلہ — ژمان چھوی آفتابس گران نالہ

٥

زیر بہ یا پوان تس زلف سیہ کات بیکیاہ
رچھین اوچھپان کرن اخون صبر تزاوان
پرہن بار اسکیہ یلہ عاشق بچان تزاوان
رچھینہ زن ہمند کمانہ یان اکھان سیکاران
سعدون پانش نبد تسا بنش مژان سوی جو تیغ جدی
حطہ وقتن مژان ... جنت بلحانی
عنبر بلند ازعالم بظلمت
نتہ ورعالم ... زاب زیدگانی

منی صاد مچھک بنہ تعریف
نتہ زری چشمہ یتھ صاد تصحیف
خطا ابرو چھہ ... سورہ صاد
دھم تس ہمہ پمت ازو بسم اللہ
مصفا تو شما ... در ... ابن
سو نورانی جبین زن لوح سیمین
بت زندن ولت ... شفق زن
جبین گلگون بس کیاہ ... ن
نہ ہیت آفتاب ... تابان
... کیاہ آسو شوبان

کرشمه زن لسنان املس غمزه
نته تیرزن لبیرزه مشتاق
گمت جام جس مخمور مشتاق
پچهان کیاه دمبدم فی طرز نوال
نته منخانه دریک کلم وال
دوان کیاه دیشتوین تابیی
کران کیر از جادو دلفریبی

چھ دُسعته کران سینه بر زره
ته یا منت سرمه لاگان مست چشمن
مران چھی هر نه هانځل نی کشمن
بر مه هر نه چشمن تاب نیوان
بسنی ترگس چھی آب نیوان
تسند رخ زن فولادن صیقل و روز
نته درشام موماه دلا فروز
سولخ دیشتیچھ شمع یار ان

ہُمہ کیاہ تیر لش شمشیر خونریز
نته چھی مسجد حُسنس زه محراب
سیه قوس قزح بر فرق خورشید
مَہ نُو یام تامنت ان چھڑ دیتان
بمُن منز تش شوبان کیا خال مشکین
نته مازادهٔ زنگی سیه کار
دُو ترک چشم او مینوش سر مست
همه ترکانه هت بره دوش شمشیر
کران عالم خمار خواب بیدار
دو چشمن جام می سرشار لبریز
بغمزه ترک چشمن ناوک انداز
سو عشوه گم کران جادوی بنگال
توی بیمار گیه رشکه بیزار
مژه هت تیر از ابرو کمانه
مژه لش نیزه خونه تیز تر کیاه
سیه خالے بکنج چشم آهو

کران بر قتل مردم دمبدم تیز
نمی کن چھی منن دلهای بیتاب
وچھان عاشق هلال عید امید
وچھت تت کُن کران قربان دل و جان
سو زن در دام لگمت آهوی چین
انھس کت تیغ هت هر تن کران زار
ز ابرو هت دو تیغ ناز در دست
رٹان بر خون عاشق کینه چون شیر
گرزهان از یک نگه صد فتنه بیدار
گمت آشفته چون بیمار شبخیز
زمخموری عشوه سحر پرداز
گرزهان تش ڈیشتوین انخان بحال
سو شر ست هر نه چھی وزنت بجنگل
رٹان سینه سپر عاشق نشانه
ز خنجر صاف تر خونریز تر کیاه
بهتان ساحری در کنج جادو

[illegible]

ازان سرخی گمر شر منده سول
عرق بر روکران کیاہ خوشنمائی
سبزہ خانے عجب بنس کیاہ برخسار
ننہ منز گلشنس زنگی لپبر آسو
ننہ پوشہ نھرہ پٹ زن بہت زاغ
سبزہ خانے رخس در چین گیسو
ننہ صیاد عشقن نراو مت زال
وچھت آن دامِ گیسو خال دانہ
نگہ در رخ زلف کمہ حالہ شوبان
شونگت پوشہ نھرہ پٹ زن سیہ مار
رخس پٹ نازنین بینی شوبان کیاہ
ننہ ماکا تنہن بر تخنتہ سیم
دو چشم اد چولون بینی قلم زن
روپہ سنز کیاہ شوبان تس خنجر ناز
دہن تمسند دور حلقہ میم
وچھت نت تنگ چھوی غنچہ گمن دل

للہ و ن آرہ ول چھی نارہ چی چھیل
بیتھ بر گل ہے واٹ شبنم صفائی
دزان زن آسو فلفل دانہ در نار
گنہگارا دزان زن در سقر آسو
توی رٹمت گلالن بر جگر داغ
ژہنت زنار زن در نار ہندو
شوبان تت زال زلفن دانہ خال
لگان کیاہ مرغ دلہا بیگمانہ
کرت زن گردہ نی ہالہ شوبان
ہران از نار ہر سو مشک تاتار
سہ زن ماہی عجب در چشمہ ماہ
رقم کرمت الف بینی دہن میم
سپنمت کاتب قدرت رقم زن
جگر پارہ کران کیاہ نشتر ناز
ننہ ما نا شگفتہ غنچہ سیم
فوتن گومت تیہی تس سخت مشکل

Library Sri Pratap College Srinagar.

سینہ خالے دران چاہِ زنخدان
عرق کیاہ خوشنما درچاہ غبغب
کمن آویزہ کیاہ تس دُرِّ شہوار
نژہ زلیخچہ آس ریٹ ایوان
نتہ منز سنبلن ظلمت اچھ پوشس
ستہ رشن چھہ وزت دُور گو رشن
ستہ منز کار تہز کیاہ مار منز آس
شمع آسوی گژھان تت کار مشتاق
نہ چھی زاہ انز نن تہز تیز گردن
ہتھی تس کھاہ مالہ تیرٹ ملّ آس
سو سینہ صاف تس آئینہ خو تہ
سو سینہ جنکس باغس سمن فنل
دوبستان جنکس باغس زہ انار
سر سینس شعبان نورک قبہ آس
نتہ آسی نرنجی ناز پرّ نور
شوبان کیاہ آسہ تس نازک نری جان

پمت درچاہ کنعان ماہ کنعان
بیتہ درچاہ نخشب ماہ نخشب
دران مو زن ستارہ ورشتبِ تار
گٹہ منز زن ستارہ شعلہ دیوان
دوان گریہ لوان جب صاف دین ہوش
چھ کیاہ تت ورہ گرائے حورہ لوکن
لصپانی صاف نے زالہ وپہ سنز آس
چھ پروانہ دزان دل تارہ مشتاق
سو شر نیران نہ ہر زن تا مردان
نگیہ دن آئینہ زن چونہ فل آس
صفائی زیادہ تریت شینہ خو تہ
نتہ مانسترن زارک چمن فنل
منتن دون کرلیثہ ون صد عشقہ بمبل
وچھت تم کیت دل فیران دوبہ آس
ژلان تلخی غمچ صفرا گژھان دور
فولی زن جونچی بوشہ تہری جان

بخاطر ہت نمک عاشق زغمن بیم
چھنہ تمہ نازنینی موئہ دالن
عجب کہ چالہ زلفک بار ژالن
ستند نازک کرڈ پشت گلان مور
نوی تمہ زندہ دمژ جای دگور
ہیبہ فوت دانہ تمہ منزہ پن زمین
سر شس بو ہیچون کوہ سیمین
[illegible]

کرتہ بُلّ ستند زاپل ہو تیم
جگر خستہ کرت دل بنجہ ناوان
ہمستی منزہ ظلمت پنجہ ماوان
[illegible]

مثنوی
[illegible]

بنام ایزد چه زیبا دلبری بود
ز سر تا پا پری زن عرق در لوز
بدن گلشن ہمّس گل و گل اندام
برو چون ماه نورانی ہمو لیل
کری قیس نظر تس کن بناگاه
بیک دیدن ڈ شیون صبر و آرام
اکس اک ڈیشون دیوانه سیین
کنوک دل اک اکس عشقئ خریدار
اکس اک ڈیشه ون تم مست کیاه گی
دلن دون ہیوک غالب نار عشقئ
گلان کیاه کج تسنزی قدم لیل
نه قیس آسو تس ستو صبر یا لس
ز روئی لیل ڈ بوھن دی حق تم
رٹن تم نقل مصحف دی لیلی
دو شی یکجا بیہان تم و بر آس
محبت پا نوا دی با گراوان

چه زیبا دلفریبا پیکری بود
نه ہمتا واتھی تس جنیخ حور
دکارا دلبری دلجود لارام
معاذالله شوبی کرنا وتس لیل
کران شیدا پریرخار دلخواه
سیین گم کر کھ عشقئ مندن شام
ز صبر و ہوش دل بیگانه سیین
دوشی سیین بنقد جان پندار
بدام عشق تم پابست کیاه گی
نگہ یار ز زور آوار عشقئ
ز عشق قیس گو مُت نال تس جیل
دو ہسّ آرام نه تس خواب اتش
وجھت نی ہنو پران عشقئ سبق تم
حرف تت موی چشم ابرئی لیلی
کران با ہم تلاوت ہمو آس
بفرصت اک اکس دیدار ھاوان

دوباره کر يک گيو در ربع مسکون
سپن عاشق اکس اک ليلي مجنون
يه بوزت ليله هندي باجه تر مال
وئي کي ڻ شرم دادون کيت غم گال
تهماه رسوا سپن پيرت خجالت
زيد نامي و شهرت بيگانگ آ
بنگ کيپي اٿت تنه زاره غم کر

دل او از غم مجنون بنا له
نتو کس ميرين کهٽت در شام خانه
نته گل بسته زن در دام خانه
روان گو سوخته جان که سوخته جان
اماره باره سندي پان باران
دوهس پوان شبس بيدار آهن
چو چشم يار خود بيمار آسان
مخاطب يار در دلدار ان آهس

ته ڏيئيشت ڏاڍه باڇن تنگ دلس پيو
ڏيان ۽ تهو شور سارس ڏاڍه هاس
تهو کر سارسي شهرس ايه شهرت
ته بوزت کر تهوڻيه کوشش ۽ صبر
بهان آهي سي انگه دُور دُوري
کهٽت کرد وزه عشق نار جانگاه
سو آتش صبره سيت ڻيه گوک جانسوز
سو شعله تير از سينه فٽت دراک
صبر کر عشقه جبر بن اه دئي سُود
گواه امي درين جا قول جامي
خوش است از هر آن اين نکته گفتن
کرک از جان و دل ڻشعي و اراه
مگر ويس ڻيري زحمن پوئي فن
دوان ناله دوهس از بيقراري
بعشق از ليلي افزوني سيپن تس
تهوي سيپن نجام عشق مخمور

يه مخفي هر من سا روي عيان گو
سپن واقف تهندس حال و قالس
سپن نن يم زه عاشق اک کس پت
کرک تت تنگ عشقن پوشش صبر
وچهان آهي اکس اک ورڙوري
ڙهنه کر صبر کي آيه گنڍهي زاه
سپن ودل من ڻير شعله افروز
چو خوشبو مشک صد پرده ڙٽ دراک
گڙهان تت نش چهو عقل و هوش نابود
تبرک بيت اک نيوم از غلامي
که مشک عشق را نتوان نهفتن
سو هر آخر من گو آشکارا
هران آسو هر نه چشمو دمبدم جوان
روان ارآس کران فرياد وزاري
توي القاب مجنوني سيپن لس
سپن مجنون مستند نام مشهور

دوان ٿئي نن ملڪ نوابس ونا هس
وليمشوقه امو لوان چاپوي
گکبس بار آگرو بهوبهون چانوي
اسي دوون ڀان جانب بنت آسو
خدنگ عشق دون کاري اسي بيد
اسي دون داد عشقن اي کتي ڪِهي بيد
اسي دون نياي عشق زار سڄ کيا ته
اسي دون عشقدو سڄ ان سڄ کريا ته
اسي دون نفت آسو عشقن پيدا اوس ڀاد
ستهه سيت پيو سخن عشق ڀاداون
ستهه ٿئي سيت اس سڄ دروان دراون
دوٿئي اس دوان لڄ اواره سڄ کيا ته
اماران عشقني اسا لڄ کيا ته

څه یار مخ بنده بې وځاله دلبره تې
سر نه بې منز ناګې دیدن جانې
بلبه چاپه دیداره اژخمه بنده تې
سر نه بې منز ناګې دیدن جانې
خماره بنده میانه طوباره ګه تې
لوباره ګه نه پس ګیاه چیموسره پاتې
بیمار ګل ځښمن زا ځښمن زنده تې
سر نه بې ا دیدن منز ناګې جانې

په ګس ګیه خوش اسې نی ون بهنر جدائی	جدائی چې ستم در آشنائی
جدائی خو نه تړه بهتر مرن چهو	ستم هجرک سهاه لمشکل زرن چهو
اما یژ زا جنس بولوله نا ره	وی ګس ګاجنس به هوله و اره
ډهنان وانبج ګنان چهم چاپن ګل می	ز هجرت ګیمه جګرین نار چهل می
ګمرکیژاه مه چهم چان منه کامن	ونیوم اشه سینا نه رنه دامن
چو بلبل ګلعذارا خاره ګر هغم	جګر پارو جګر مه پاره کر هم
ننډرژ اس نی وله چهمنو بوان مه	وسه واسه چهم پامه دوان مه
دزان چهس پامه بوزنت آمرنا ه	ډلان هوشه ګلان چهس شرمه داوه
دپان چهس آئینه پالنس مله سور	خفه جګرین چهوم الممت زله دور
اما پیز مال ماجه لبنه ګرهس	دوان چهم پامه کیژاه خنه ګرهس
مه چانی دوړ لګوز ونه ګرانوی	قبیله ګوم دشمن سار ګرانوی
چهو کیاه چاره ګمرلاچار چهسیو	به بند غم ګمرنه آ واره چهیو
به آزادی مړ ده یارات چهمنه	بنوعی مو ګلنیچ بات چهمنه
جګبرس چهوم مه شر با هم سهونا	دوباره شیشه وصلکه می جهوتا

غزل	ډنان ئی آس با یار دلارام زشب تا صبح یا از صبح تا شام	غزل

نشه بال ورا سرین پان ون بدن جانې
سر نه بې منز ناګې دیدن جانې
سحر سینت ګمبی ګنه ښنده
ګرنه سینه ګنیم جانی بای
ونه ګس انګر داو سنده بې

۱۱

بادی اسرار بینه اندوی
تهاوی ګس دنته ګیا چهی رای
تادوی بدن مشته غنبره ای
جسته ګیالائحرنه جنجره ای
جسته ول ګرهس مره
ګینه هنه نیلس ګوم پنجره ای

روی چهوی لطف جهوی بیارم ای
سر نه بې منز ناګې جانې

غزل

از شوق خود آن دلبر
آواره کرت کتو گوم
بے تاب شیے دل مضطر
بے دار کرت کتو گوم
دبشت قند قند د لجواه
ششاد شرمنده کوتاه
همدم کس پیت چھوم داه
غمخوار کرت کتو گوم
ام زلف آن بار زیبا
زنجیر زن چھم بر پا
بستہ گیہ گبرو ترسا
زنار کرت کتو گوم
چس چشمہ مست جادو

12

گراون کن نها و باوت کره هی	شراونس پوه گوم باون را ی
ژلنوی چھپو آخر بیه بوه سره هی	کره هی منز باگ دیدن جا ی
عاره رسته لوله نار گیمه بنگره هی	کرتهس ماره چھوک بے پروا ی
خاره گوم واره بوز زاره پاره کره هی	ئی چھوم تمناتی کنه زره هی
هیه ماله بینا ناگبرا ی	لاگهس هاوس کنه وره هیگ
خوبر و بیه ندره بانه کبوتره هی	سولوت وله بیت ماوپت ژهای
لوب چانو هت نته مسکین مره هی	کره هی منز باگ دیدن جا ی

بقیہ قصہ

دپان بیه لیله نش زهنو سو مجنون	بیوی تس لوله زخمن دوررکون ن
روان دیوانه فیران کوچه بازار	دوان فریاد ناله بادل زار
اشه کنه آسو چشمو کن هران خون	دپان ماری تس مجنون مجنون
کھٹان آسو سر عشق از کوشش دل	کھٹت وزن بیه سرواره چھو مشکل
ز دل خون جگر دراوی فٹت نش	اندر زالن زسر دراوی زهٹت نش
ربابس عشقکس آسو تاره چاران	لبوز دل عجائب تال ماران
روان آسو باره دادی یارتس دور	کھوان غم دمبدم دلدارنش دور

از چشم گیہ مست پیر سعد
دل [illegible] ق پیر سعد
بے بار کرت تعد ترمم
از تیغ ابروی موزون
بسمل کرت گلگون
نیم دست صد خون
از کانه چشمو صد خون
ساباس کرت تعد ترمم
از تار زلف سیمین
دل [illegible]
[illegible]
از زلف [illegible]

بکان تہ سونہ وارو نی وده ٹھ بن
پروایری تہ سونن پایس ومع ان وان
بنہ بس اگر دوسرائی بار قیبران
دوہیہ پہ ر دوشتن وکروه غایبران
پہ بس بنہ وزان کھشن رکو پی دلدار
وبرآن گوہ پر شبہ آبہ ان ماه دلافروز
وبان تہ اسوی غزلہای تکبہ سوز

غزل

تنبہ لاگون دراغ ہاون روزی پیا دلبرو
چھپہ منز وبیا نبہ تن ترہ نہ نبن تکبیاتہ دلبرو
زرہ کو ناه دور زرہ پترہ ہوآ واره تہ اکس
نہ کنبہ پایہ تہ نہ وشیق غمزه دنبا دلبرو
چالو بوو دانیس بندہ تحلیل نچہ سن بانگ
زان وبیا است عاشق صدبار پر باد دلبرو

خوش عیش کرہم زہر	بید ردسو سرو مہر
از خنده زقند و شکر	بیزار کرت کتو گوم
مس دت کرنس مخمور	مستو رکرنس مشہور
چھوه راونس ہیچو منصور	بردار کرت کتو گوم
مس دت شوقہ وانہ	چھوه راونس مستانہ
از عشق چون پیمانہ	سرشار کرت کتو گوم
دوه گوم تس پتہ دیوان	سوکونہ چھوم زاه ایوان
کمہ حالہ چھوس نالہ دیوان	نے زار کرت کتو گوم
ابرو کمانہ چادت	مژه تیر دتنم دارت
چھوس سینہ سپر دارت	چان پاره کرت کتو گوم
تم شاه حسن بیداد	کرہم نہ بس کر یاد

بقیہ	مسکین دمس فریاد لاچار کرت کتو گوم	قصہ

نندر تس دوہس آسو نہ آرام	روان چون شمع دہر صبح و شام
نہ آسوس کہن نہ چون کھہ خبر غم یار	نہ دردل صبر بس بے ہمدم یار
بگردش فیردن مرغ ہوا آسو	سوز ہاران داد لدبانگ و آسو

زلف چھی پیچ و شکن چون بینہ پیچ و خم ابلہ
زالہ عشقہ تہ کرہم مرغ دل بیمار دلبرو
دل پریشان کرتہ عشق و ناتش کرکہ کمن
والہ وشیدا زلہ آلاگن ابل تقویٰ درگرو
از نگاه چشم جادو صد دل دیوانہ را
مژه راوت تنبہ لاگون جان شیدا دلبرو
بمہ گمن ہیت مژگان تیر اندازی گرو
بنبل عاشق مارتن پیچھو تبہ تقویٰ دلبرو
دل گچھن چون پیالو عاشق و خستہ دل آلمست چھوپی
ماه گلی ازنہ پتہ چھوپہ اغوا دلبرو
بتم مو ابل کہ بستہ بیمہ مسکین
چشم گیسو یم دہن غنچہ آسا دلبرو
ماه تو نبن پہ موم کرہ نو عذار صال
جان و دل قربان کری چھوس خوانہ دلبرو
روز و شب از سوز عشقہ بیتہ موم تپہ
بینہ بر پایم چھپہ از نہ پیر دلبرو

۱۳

کہ ای باد صبا للہ پین تیز
ونان بی آسو بابک گحر تیز
روان وا راہ فراقک نالہ دیوان
بیوان تن لیلہ ہنر گل بیوش نیوان
روان نالہ دوان از درد و اندوہ
سوتڑ وقتن کھان آسوی بران کوہ
قبیلہ نہ لیلہ ہندیتہ آسو آسن
سوتڑ وقتن کھان آسوی بجزون

چھو بناد و منن دل آمہ تا دہ
گرنہت لش لیلہ و تن میانہ گروہ
گرنہت دامانہ ڈنس میانہ بت
ونن ک عاشقاہ گمت چھو ڈی بت
گمت زن از ہوایت خاک برباد
مران از تس دوہس چا کو گران باد
چھو نڑ دوان آہ سرد از گرمی درد

لانہ کیاہ چھوم کرانہ نشہ ہوس تہنا دلبرو حال میانوی چھوی نہ روس دستہ کہینا دلبرو ناز پرور شاہ جنک ماہ رعنا دلبرو		چانہ دادہ سارنزام کیا بنیو میانہ حقہ عشقہ جوشن نہ جہم تن کرنہ گوشن نہ ایمان چھوک سراپا غارتن جان آفت ایمان و دین
قصیدہ	عاشق مجنون مسکین حال چھوس لیے ریا عذر خواہی میان للہ بوز لیلا دلبرو	نصیب

گرنہن فیرت بوان سوس تہنا کر بوٹ بدلتنگی بوان تن پای برسنگ گرنہون آسوس گرنہان نن مرگ آکال بوان تن بر ونٹھ زن صد کوہ در راہ دوان کیا آسو نہ ہرٹ پیچیدہ چون مار نہنان پدکنڈاڑان تس کہنہ پردای پکان تس سیتن ہمدم راز کران آسوی طواف کوی آنماہ بجز لیلے نہ کہنہ ور زبان تس قبیلہ لیلہ ہندیتہ آسو آسن کھان آسوی چو آہوئی رمیدہ	ونت احوال روانس دوان میوٹ گرنہن وقتن گرنہان کیا آسو دلتنگ بوان آسوی وفتن ان از پر و بال پکان آسوی سو نہ بت آبی نہ رچاہ پکان آسوی سوتہ توزن آسو بیمار گرنہان بوان گہین پرسہ آبلہ پای دپان نن نالہ آسہ محرم راز تمی ہت آسو بوان در سحر گاہ بجز لیلے نہ حرفا در دہان تس دپان تت منتقل آسوی نجد ون کوہس فتان دخیزان دم کشیدہ

سینن سوختہ جان لب نشنہ زرو
قتادہ مستعیب
چھو پچانہ جا کن ہینت گرہ پینت
نیمہ جانن غمزہ بادہ حاکپر
نہت سمر جانن غمزہ بادہ
گمت از تیغ دوری سینہ ریش
نہ شہان آنکہ آسو دل از جان غمناک

غزل

نیمو کادہ بارس میانہ گہ اودہ
نیمو سالہ ایشب حال بادہ
ندی غمن مر تکہنت سہ دیدہ
دوان جہیر بانہ جنجہ تنہ دیدہ
دیم سرنیاہ ستادن ہمیر
گمت منہ دہ پاک دہ وادہ
سو دو دو نیان جہیر جہیر حال رو
جم جہیر سعی لعدان چانہ جادہ

شرو دین از بہر لیلی بو اشکہ ہاری
گہ ووون عاشقن منز بازواری
اگر بہ یند رضای حق ودی بیکار
رمی بدر بہ ساری زن بار بار
سپنمت وارن شہر پی تراپہ چھوبدل
ننکہ سپنن نقاب ہم فطع منازل
زنگہ انگہ خاصہ انواع لطایف
خبر پیہ قیصرس پیشوا
لغزت گرتہ پنن سپنن قیصرس
سپن شہر مجلس رازم وصیف
ضیافت کریا وارے کیاہ پیر دفت
ضیافت کمت چہ مجلس انار جنت
سپن باہم کرکہ الفت بلادن
ونیو کرتہ قیصرن زوہ کتہ ییہ اسو

یہمنا بالہ یار وسالہ راتھاہ	مہ تہوس پیالہ برابر چانہ ناوہ
تمنا چھوم رٹت نالہ منی بہ	نری دارت لری بو پان باوہ
غنیمت زان دلکن آدنکہ ن	زلتی بو تل یمی بلہ کال راوہ
رنگہ ریوتو بوزی کنو پرنگ ہیری	کہ تگہ کستورہ سپن پان ناوہ
جگر خون چھوم زہیجر لالہ روپت	دلس منز سوی مہ عشق داغ زاوہ
تیتیو منت مرثیان چھوم مہ ہران اش	ونیو منت ہر گمت چھوم زاوہ تراوہ
زہ ییت دل دت مہ کر تھم بیوفائی	وفاداری وہ کمنز براتہ تھاوہ

نقیب	هندر لاگت جدا نزاوت زہ مسکین اندر چھوم نارہ دمت گنج ہاوہ	قصہ

بہ کت از پردہ یامت دراییہ بیرون	سپن عاشق اکس اک لیل مجنون
زبس شہرت سپن دلتنگ عامر	بفکرہ چارہ پیو ہر رنگ عامر
سنبر نم خویش واقربا ریکبار	بیہہ یم آس متند یار غمخوار
مہ ونتو کیاہ کرو تدبیر این کار	بو چھوس ییت منز سپنمت سخت لاچار
برائے مشورت نم کیہ دگیر	پیئی بڑ در تفکر کرکھ تدبیر
کرک آخر یہوی تدبیر محکم	گژہو در نز دقوم ماہ باہم
کلام مصلحت سادی ونو نس	گژہ ہرتے زور خوش زاری ونو نس

چھوکیاہ باعث دلو وولس لگاو
تہمندین بن ییہ یانی منز باغی
منزرق گوس کروم ہر یاری
زمجلس تہو سو عار دل شکستہ
پین استادہ درزبیت دکستہ
تہنون یم تحفہ ہا تس ونیو
بزاری لس سو عار گاو ونیو
بخدمت عرض چھوم یتری تہ زونہ

تجلی در عزت خاص و عام اس
ازین شہرت شہپاہ بدنام اس
گژہ یار لیل قیس دو ستداری
گژہ شہرت بلت عقو غایہ یاری
گمت در بیز عشق گوہرت بیز
الہ چھوم مجنون گیوی ونحواہ فرزند
بو گژہ ہاش یوس کن درستہ روزنہ

گرای فرزند عشقن لی زه کهرس
کیھت کن تھاو بدوی چھو کژه بابس
گزہین ہنو کشنا و دو دولت
زد رد عشق پر گوزار و مضطر
یہ قصہ بوز مجنون کسر سر
دلوکر تہ کنہ میوکر ساروی ما ہی
وہنت گی اہل مجلس ولی تہرت دراگ
زمجلس نیر او کراون آرہ کوہن
یہ بوزن گوس عام کوہت دیکہ

نصیحت بوزنسانی پیذ کرگوش
چھ مرضی سانہ اقرارتہ تھاو
ثه از دل لیلہ بمہ دوی ناوشتراو
تسندی خمہ نہ وارہ نازنینہ
قبیلس منز چھو خوشروف سینہ
پری پیکر بتان ددح پرور

١٦

گزهینا خوش کرو نا آشنائی
کرن صحبت لعمر حبا و دائی
یه بد نامی باین ہہبو دکاسو
چھوکھی باہوش عاقل مصلحت دان
بیا روی قیصران بوزش تہوت کن
مسه کراثرات یٹ عذر خواہی
بوچھوس ات منز سیمنت تیر خجل خوار
دوان چھیم پامه ہر سو خاص تہ عام
نہ تراوت قنبس جانوی کرہ چھولائوت
ثه بد چھوی نور چشما جان عزیزاه
لسبر یت چھو ینه کنه لتس آبرو یاه
چھو آسان فیرذن کوہن تہ غارن
یو وحشی روز دشب آسان بو برآن
زعقل وہوش دل بیگانه گومت
زصد یک صفا انسانی لبسنه
دمن کنه دیو خوبس جتنج عوله

چھنہ زر عاشقن ووُن ہنر خدائی
برن الفت بدور کامرانی
ثه بو پالوان خوشنود آسو
باین امن آیدسی میانو دُپیان
دلیس ہم توره بس تیره کنت مسه وان
مه چھوم ناموس و ننگ و پادشاہی
بطعن دشمنان گومت گرفتار
زروی عشق لیلے گوس بدنام
گرٹھنه کورہ سیتن زاہ موافق
مه ڈلو ٹھم زشت خویاه بے تمیزاه
لعقل وہوش لتس اُو چھمه میویاه
ہر دم وحشیین زنہاران نه کارن
سپیمنت سو رہ منو آشفته حیران
خراب احوال تہ دلیوانه گومت
باین خواری لپشیمانی لبسنه
وچھت کنه پاٹھ دریاوس ژھنن کور

معنبر گیسوان گلشن سیمبر
لطافت زی ہمیر ژحن تماشا بل
ثنعت بن ہم سو یمن پھوہرن منقابل
سپیمنت سروی آک نازنیاه
پری پیکر چھو ہمیر حبیباه مہ جبیناه
چھ ہم سارتی اسی ثہ چھو نتم
چھ ہم نا زنسی نوی ناز نہ چھو نہ
مہ دو خویشی باین خوبان عشقن شیرین
زی حتی دو دینو عشق شمع ناز اہ
نوی آک دلربا تہ وداہ و غمغمہ ازان نازنین
تہی زہ راحت جان یاران ہمیر
ہمیر اسی دلس کاہی ملال

جانن و دوردن آتشن ون نیہ پہیت نبن وراو جاو سیہت
غم غصہ نیاون چانہ نہ جینن ہمن بے خشمہ وجب
بیچ سہ زانہ و ننت خیمہ آتشہ
فرہانہ نطر بے گرد
فرچانہ و نشیت یابہ

بین سیلن چھ برہم آشنائی	کرو نا نو چھ بین ہند و بھائی
سمن نابم پین اُدپرن برابر	کرن خویشی چھ پنس بیت بہتر
ژہ کرتس لیلہ ہنزی کل فراموش	بہوش این پند لشنو گوش کن گوش
وناں آسن یہ تہ آسو کی نہوت گوش	گمُت در فکر لیلی آسو بہوش
نصیحت نع پرن کہنہ گونہ تس خوش	گنہ ڈس عشقن تہ بوزت سخت آتش
دُمسن جان وجگر از پند خویشان	ان ُ تس ورق تہ سپدن دلپریشان
خفہ اوس تہہوی جامن دِش چاک	ردُن کو تاہ زغم رویں لدن خاک
چھوکل تم کامکن گرجامہ پارہ	دتن بلبل صفت فریاد و نعرہ
زخانہ تیر زن غیرت نبر ژول	رٹون تم راہ جنگل و او زن ژول
سپدن وامق صفت از عشق عذرا	رٹن تم راہ وشت و کوہ وصحرا
کران وحشی صفت ویرانی سیر	نوان وہر طرف پرواز زن طیر
گرژھان از عشق یژتس لیلہ ہُند میل	لبکان آسوی پران یا لیل یا لیل

غزل	ونان ابیات ہائی جانگدازی زدرد دل کران کیاہ خوش ادائی	غزل

سُ چت کمن چھوک ہمنشین	یکھنا بن لے ناز نیرم
حس چھو منہ درجان غمین	یکھنا بن لے ناز نین

چھوکر از صنوبر چون زن
تمہ زلف چھی نیب خطا
مشک خنن پیو درچین
ننہ بیند سپن ناوان زن
سیلن پتن دامن زن
ور خیمہ عاشق نہ زن

17

رخ صبح خورشید جبین
بر روی خال مشک فام
آہو چھو زن لگمت بدام
ورچین زلف عنبرین
ژہ ناز کوی چارت بن
لاگوت بہ خون ہارت بن کمین
لاگوت من چھوی آہ فرین
برلعلہ خونہ تیر وزل
خونی جنتو دہن و ندگفتہ قل
ضیبہ نفتہ شہد و انگبین
بیجتر ابرو بیت بد و لنس
چشمن دو نرگی بادہ نوش
دلس مردم در کمین
فتن اب
زابل زنو آبل اب
فدچانو از پانس
غارتگر ایمان و دین

برخو بر و یاں چھی سدی	ہمتا ژہ نہ حور و پری
یا چھوک فرشتہ برزمین	یکہنا بمن اے نازنین
احوال د لکی باوہ ہیے	ژو جان آیٔنت نقاو ہیے
بیچارہ مسکین دلحزین	یکہنا بمن اے نازنین

بقیہ قصہ

گرنہان آسو بوزہ و ٹن سینہ بریان	بدل حیران گرنہان از چشم گریان
نہ تس با خلق عالم ہیچ کاری	نہ تس از شہر با مردم شماری
کٹن پٹ بیو وسنت آوارہ غمگین	بٹھہ از غم ہمیُت تس کوہ سنگین
سینمنت آسہ چوں شمع جگر سوخت	کران از شعلہ سوزی سینہ افروخت
سہ تن تس آس نازک پخشہ دستہ	گیس از سنگ و خاک و خار خستہ
کران تم ترک صحبت یارہ نی سیت	رفیقن دوستن غمخوارنی سیت
گمُت دل تارہ تس از غم آوارہ	کران از مردم عالم کنارہ
زھنت بو دادہ سیتن غم کھوان لوس	کران کیاہ آسہ ہی افسوس افسوس
کران آسوی زلیخا ہی تہ ہو آہ	بنت کیاہ آم عشق لت کرم کیاہ
ستمگر عشقنوی ظالم یہ کوہ بیوم	گیہم مہ کوم کس سیتن یہ کیا گوم

زخان فرمان خویش وارہ کرتن
پریشان غمزدہ لاچارہ کرتن
بجوتی دت مہ یوم غفل نہ بیوتن
نہ ہیوم صبر دردل غم کھیوتن
نہ ہیوتن یہ کتاوت بیاتی ہمد
شفیقن غمخوارن عزت پاتی ہمد
نہ شوم ہت ژورہ صبر و ہوش کرام
نہ شہرت پیوس و راہ گوس بد نام
شکستم شیشہ ناموس سنگ ہو
شدم از تنگ یکیو با دل تنگ
نہ لجنم یار بنیم روی دلدار
پناہم راہ سوی کوی دلدار
نہ چھوس لیج وت لبان لاریت نور
نہ چھم امید مارہ منز بیم دور
نہ چھوس از ہوش و حس بیگانہ کور

١٨

بدل حسرت نفتہ و بیگانہ کرمت
گمنت از خویشاں من خوبان بتن خوار
کران از ننگ من یاران من بیزار
بیت آنکہ دوی فیہ بنیم یار نی بتن
بنازی یاری غم وں بہ یتن بتن دو ستار رو
رفیقو خاصہ یارو دو ستارو
شفیقو ہمنشینو غمگسار رو

[illegible]

[illegible]

چوان آسو لو لکی مس شیشه سرمست
چو عشقی میانو تمه دم مونس و یار
کروم تم گریه چون ابر بهاری
ولو دلداره وهیچم خوار کیاه گوس
وچهوم کمه حاله چهوس افتاده بر خاک
مه چهوم چان عشقه نار سینه بر مست
وهیچم کیاه ویر چانے تر مه خواری
نوازش کن بلطف یک سلامم
مه لدتم بهر الله نیب پیامم
چهوسی از سر مست بید مست از پا
یوان چهوم باد چا لوی سرو آزاد
پری رو یو بدل دیوانه گر تهس
دو یو شهمار زلفو نال دو لو تهم
ز چشم نرگسینت گوس بیمار
ز جام شوق جرعه خوار کر تهس
کرت ابرو کمانی کش بصد ناز

مه مستی سوردن بهو شیشه از دست
مه ساقی عشق چاوم جام سرشار
ون نی هینونه یار بس کن بزاری
ز عشقت خوار نه بیوار کیاه گوس
پریشان حال تم غمناک دی لچاک
سپرده دل بیون تری چهوی مه کر مست
دماه اک لو زتم فریاد و زاری
بکن جان تازه از شیرین کلامم
گمت چهوم چانه دور و مندن شام
کر کنی دستگیری چهو منه کهنه پا لے
کران قمری صفت چهوس ناله فریاد
شمع رخ ها وتهم پروانه کر تهس
ز سر تا پا بالفت زال ولو تهم
ز عیش و عشرت جان پهوس بیزار
عجب مستانه پر خمار کر تهس
مژه تیر ولو کر تهس کشته جانباز

19

[illegible]

انفت دل کرهُم تا رے
جان و بذی نت تہزہ کاری
خستہ کرہنس ہاں مستانہ"
الستہ پاھڈنت ٹوہم مادرن
نستہ بجزہ تہم وادرن
پیچو وادہنس کہ بیانہ"
دنہ گوہیم دل مرتراوت
نی کھاس ہنتہ چشمہ مادرن

مادمندے سورہ مانہ"
غنچہ و ماہتہ شیرین خندہ
قندو شکر شوبی بندہ
رژہ فلق ٹُھ و نذ ور دانہ"
سینہ چانوزن آئینہ تابان
تن گلگشن انار پستان
عشقہ دادن ہمنعد مانہ"

منم کمتر غلامی چو نتوشاہی		خطا بدچھوم کران چھوس عذر خواہی

غزل	لبنگ سینہ نقش دل کھتان آسو بوزدل بدلبریئ و نان آسو	نغزی

لی چان چھم ہے جانانہ		می چانوس عشقئے دانہ
لی چان چھم ہے جانانہ		پئے چانوی بوکوہ زانہ
نالہ رٹہ ہنت ورشن پتمو		سالہ بتیمو درشن دنمو
لی چان چھم ہے جانانہ		حال باوے دانہ دانہ
لولہ ہمیار زاہ لو بلبیو		دولہ وچھونم ہولہ ہو گلیو
ٹُدوژلوہم نزاوت غم ہیوم	"	ولہ کمہ بو کلہ قدبانہ
دُورہ کس سیت چھوک ہنجانہ"		شورہ پاس پشتیں خم گوم
زرہ کوتاہ کیاہ گوتی کینہ		ذرہ عشقئے زالوتم سینہ
نقش صورت چان بینہ دیھم	"	تن ہمن ہمن چھم بریانہ
تنہ ازول چھوس دلوانہ"		نقش برسنگ تنہ زن ہوٹھم
نارہ دل گوم درنار کاکل		کارہ ہنت چھی گیسو سنبل
ٹمہ کمان مژہ تیر ناوک	"	مارہ کیتن مارپیچانہ
سینہ میانوی رٹانانہ"		رُمہ رُمہ بدوی نزادک

۲۰

قدبالا چانوزن شمشاد
نارون سیوس آزاد
نارون ہیو سروروانہ"
بایح خشکتہ سرسری
نازنین سنگ چھی سری
تنکہ منیوس چھوک تہل پری
ماہ تابان شاہ خوبانہ"
ونیہ چانئے سارئی تندادم
بار حسن تمہ سر تادم
یوہ لاگ چھم ستمن
حال مسکین کرناہ حالی
ذوق شوق ڈھن ونہ زالی
سعد ہلاون حبیب ہیمنہ
نی چان ہمیہ سمن بانہ"
مخمس ۱

ونٿي پيو وسٽ بيهوشن سِر خاڪ
تلڪ باهوش ٿيو نه هوس بهانه
مگر آسو پَڙ گرهان ديوانهٔ عشق
ڪران ديوانگي پَڙ آسو هر روز
گرهان هر روز پَڙ آشفته احوال
ڪران ڪيا عجز و زاري آسو هر رو د
سپدُ عامر سين ڏيٺيت گرفتار
سنبر ٿم خويش و اقرباء پدر دل
مِه ونٿو ڪياه ڪر تدبير اين ڪار
ڏکپ گرده نن ڪعبه بهر طواف
ڇهو حاجت گاهِ مخلوق جهان سڄي
ڇهو برحق ڪعبة الله بيت معبود
ذلس از برڪت بيت معظم
بدفع عشق زين تدبير تحقيق
ٿئون اقرار براين قول از دل
سيئن پَڙ ڪال عامر آره ڪا ٿوي

سپين ٿم ڏيٺه دل خسته غمناڪ
الوڪ بيه سنبلا ونٿ سڄي خانه
پران آسو دمبدم افسانهٔ عشق
ڪران از درد دل آه جهانسوز
سپين غمگين ۽ ڇهت ساري تن حال
گزاران آسو شب ڀر گريه و سوز
همه خويشان و دلتنگ و لاچار
مِه ڇهوم درپيش آمُت سخت مشڪل
لو ڇهوس ڏ رسبذ غم آمُت گرفتار
گرهس از زنگ عشق آئينه دل صاف
ڇهو محراب زمين ۽ آسمان سڄي
ڇهو سارن هند ڪليد گنج مقصود
جنوني عشقه ڇي آشفتگي غم
بدل ٿهو عامرن اميد تصديق
گرهم از طوف ڪعبه حلِ مشڪل
ديان بله وقت حج نزديڪ و اٿوي

دِپن تش ای پسر این جایِ بازی
بحق از صدق دل و نکن پناه منگ
دمن یا ربّ تره کن ولن اُن پناه مِه
گمهت چهوس مبتلای عشق ناشاد
چه نامِ عشق شد در گوش مجنون
و دان داراه آسان بر پای حسرت
ونن یُ چهوم مِه تهوتان د ربدن جان
مِه تهومت کیا چهو عشقن گرم بازار
مِه چهوم دیت آبرو رسوائی عشق
خدایا چهوی قسم از قدرت خویش
خدایا اندِ دم بیت عشقسے منز
خدایا دم مِه بیت کارس اندر موت
اچهن از لو تیای عشق دم لور
بو یڈ از عشق چهوس دیوانه گومت
یتری کرنم مِه دل آشفته عاشق
بکلکِ قدرت خود کر نوشته

چهنه لیکن چه جای چاره سازی
عفو از عشق و تقصیر و گناه منگ
اتھین دیوانگی انتم براه مِه
کرم مِه از بلای عشق آزاد
اچھو کن اشہ کنے ماتم خون
رٹن تم حلقهٔ دروازه درد
مِه تهوتان عشق چهوم سودا دوکان
بنقد جان لو چهوس عشقن خریدار
عجب هشیار یا سودائی عشق
جلال و عظمت و وته غیرت خویش
دِس بخشِم مِه زیاده عشقنوی منز
منگی یُ عشقسے منز مِه گرم فوت
یه سُرمه زاه مه تہو میانن اچهن دور
شراب عشق چیت مستانه گومت
مِه تهوتم در طریق عشق صادق
نصیبِ عشق میانوی سر نوشته

چہو الوان در دہری ماہرو ور
سمہ ان کوچہ بیاندر بیت گنہ یو نہ
کران جہوی دمدم عشقا غزل
وذان از سوز دل نعرہ خوش آوان
مہران از تنگ دنیا موس بہ بانو نعرہ ان بد
حجہ نس نش خلق نیں لوزن پان
ہمسر لوگ نس کرت بانار یاون

تہوی تم خانۂ کعبس کران دور
دپیامس نہ نہ دل با خدا ون
منگون تم از خدا تہ عشق نہ شوق
کرن تم از خدا ورد زبانی
کرن نہ یاد کنہ ہرگز پین پان
یہ کامل عشق کار بوالہوس نیست
چہونہ عشق جوانی عشقبازی
دیان ات عشق ئی گو عشق محکم
چو آن مجنون شہدائی زمانہ
سپن از ہر طرف سخنین نہ خاص
سپن ابر بیل عاشق اک جوانان
بہت در پردہ آسی لیل مستور
نہ لوزت آسوتس جگرس ہیو ان بار
گلان نس آسن بہ دل داغ ہت ون
سمنا لس تسندس گنہ ہنہ ونہ وسہا
گومت دیوانہ فیران کوچہ بازار

تہوی نس عشقکی شوران اوس نور
بدنفع عشق با حق لہجاون
منگن تم زیادہ شوق معشوق
تسنزی زندگانی جاودانی
دعا منند کرن ذکر دل و جان
چو پروانہ دزن کار کس نیست
چہونہ بازی نہ مکر وحیلہ سازی
گمراہی بیت زیادتی ہر روز ہر دم
سپن از عشق در عالم فسانہ
یہ کن ور د زبان خاص نہ عام
حسینہ نازنین خوش رو نہ رعنا
گمرخستہ لمر یارس لتہ دور
ودان لیوان کران آسی بدن زار
نہ ڈیشت پیو قبیلس تسندس نون
زعشق لیل کیا گومتس جو انس
چہو آسان گہ بدشت و گاہ در غار

نہ بوزنت عامرس کوتاہ دُ دس ل
تسندیم جان جان ہم سینہ آسی
وَدان لیوان مِتن کُن کرنہ فرمان
کروتن خستہ جانش دلنوازی
یہ بوزنت ہتو متو ز مارُن تہ دیاری
تسلی گوکھ سارن آ نہ مُتو ہُمت
نہ لبوہس نیب بیغام ونشانہ
سیُن سارُوی قبیلہ دلپریشان
وَدان کیا آسومُتند باج مالوی
بو یرائی خزانہ زان کھٹت آسو
دیان شخصا پکان آسو از رہ دُور
وچھون دیوانہ مردا خوار گومُت
کھوان غم روز روشن لش گمز رات
جُز آہ و نالہ لش کو نزاہ نہ ہمدم
ملِت تنت نورہ یاش سہ زنہ ساس
پرز ہوس تم رنگہ رنگہ حال و احوال

خدایا پیش کیا انو ہتم یہ مشکل
پُر از مہر و وفا بے کینہ آسی
گرز ہنت انتون میانو ئی راحت جان
بنا کونہ رنگہ چارہ سازی
کونی ڈیو ھکنہ زماران کوس لیسی
سہن یا ہا پتن کونہ آسِہ کھیومُت
سپن در گریہ خویش و اہل خانہ
ز گریہ شور و تہ واز جملہ خویشان
تمواز گریہ کو تا ہ پان گالوی
سوزن لُ دشت لشا گوتہ زمت آسو
سو از قوم بنی سعد آ سو مشہور
بدن لش دادہ یتین زار گومُت
خراب احوال ہیومُت در خرابات
بغیر از غم نمش کو نزاہ نہ محرم
گمُت لش شورہ یانہ یاونش ڈاس
جواباہ تورہ کنھہ دِلو نستہ تیر کال

جگرتن عشقہ شرکی چاک گومُت
ستن لش زخم گیمت سخت تن
فمت در امر منع س استخوان
غزلع لون کران کیا خوش سرائی
دوان کیا نالہ از شفتہ رائی
ہران خون جگر از چشم گریان
گمُنش لش عشقہ نار سینہ بریان
بشفقت عامرن کرن لس سلاما ہ

تسند قدسا یہ ذن بر خاک پہومُت
گمت بے رنگ و تن شا نذدن سنگ
ناہمت دیکو مجنن ہو در یک وادی تنگ
ابر بو خستہ دل مجنون زماران
تہ لوزن بہ بیدہ عامر آوالاران
مہتش مجنون نہ سندوی تن ذن حال
پہکان گو پیش عامروا نوفی الحال

شوق سینہ سر کنش خوش سلاماہ ہ
بی تعظیم مجنون بھدو نتن گرہ
کھوتن تل سر نعوت بالستان ثانی تع
سراہی یا بازہ چیو سرخن کبراہ بیابو
ھیوخاک بیابی چالو پکان چسر سیابند
ہیر بان ان رضستہ و در خستہ جانب
مخدر تہ بمرض ابرو زنانعا بس
فنظہ زی کرن کن کرن چھیو بہ بیکانی
نیبان ان چھیو پس آلدہ یاران ری سُرن و جھانی
بنعل بجد و چھیو سینئ یت
بخدرہ خوا ہی کرن یت کہ وبہ را نہ
و چکیان چھیو سرحال میانوی آنکاری
مِنہ چھیو منہ سنگہ نتہ یانب اختیار را
و جھیتنا حال آن فرزند وخمراہ
تین عامر ساہمی درکندہ وا آ ہ

زسر تراوُن عمامه یان مارُن
هتوا چه گاشه میانے لوز دیده
کهندی چشمه زخمه خوار گو هم
بدل کیاه گوی ژه ات حسُن و حمایس
کرُت کیاه کارژی از کار کیا گوک
کهوان غم جان تن چهو بیناژ هنان ژه
وُنے دل سیر گو بینا از ملامت
ده زهن تراوت دلس لیس چهوی س حام
بعشرت دُور کر از دل ژه این درد
زرت یدوی هگکنه دُور ئی یار
ولیکن آس ایوان گاه گاهی
لبان آسو دلگ تسکین لهوی سیت
چو شمع شام غم اسه ماه رو چالو
چه تیو تا مت ژه ته مه زندگانی
بصحبت روز دنیا دارنی سیت
غنیمت نه ان وتحن یاو نگ چاو

اچهوکن اشه کنے خون مارُن
ژه آسوک میالو ازجان برگزیده
کروی کهم آه بد بیوار گو هم
گووی بیرنگ کیا از حال و قالس
ازین سختی ژه بتهولاچار کیا گوک
دوان چهم پامه لوک گو بیاکنن ژه
گرژ هان شرمنده چهوکما زین علامت
بیا بنشین بجائی خود با آرام
ز آب صبر کرتن گرم دل سرد
کر کنی صبر از مهجوری یار
کران آس خسته جان کن نگاهی
کران آسو خوشی غمگین لوی سیت
اسی لس ئی چهو ردآل رزوچالو
به تراوت کرته عشق و زرفتاجی
نشست برخاست کرسه یارنی سیت
خوشی کرسه هر دم غم ته یم تراد

الون کن عامرن لوزن پیفضه
دوبی دل ته ودون واره غفضه
مس تهذهیق کرت مجنون بعید زور
بگمه پال پیرته کیاه تنگ شور
دپان القصه از کمره بهانه
الون نم بیت پاتن سوی خانه
تنه تن کامه دپوس جامه زیبا
ولوکان اطلس زربفت دیبا
بلوکن تن هنه هنه مشک کافور
کمرک ما مانه تن پیراو پیرلوز
کمرک تسلیم یارن غمگسارن
گمذن با حق پنین دوستدارن
نه گلان سوی لمج و ناتوانی
مران آسود مبلدم در زندگانی
پیمت تن تلخ منز گرفتار

ژه چهوکناد ون جهانن قبله گاه میانو — ژه چهوک دون عالمن پشت پناه میانو
ژه آسوم زنده عمر جاودانی — مه چهم درکار رچانی زندگانی
مه پپ ٹاسن همیشه سایه چانوی — مه فرزندس گلس پٹ پا به چانوی
نصیحت چان ساری پزبه تحقیق — پرنن چانوی چهو برحق گوم تصدیق
دوا حکیم مه یت پردرد پالس — نته مرهم متهوت مه سوخته پالس
ولیکن چهو منه پالس ها نه کرمت — بگردن عشقکوی زولانه کرمت
چهو کیاه تدبیرات قسمت مه چهوم ئی — چهو میانے شانه ئی لکهمت سن پی
ترچهاه یس عشقی مه پٹ چه پیمژ — مه هو هو ساسه بذالت چه گیمژ
مه گنسی داد یهو چهو منه بنیه مت — یه تب کیتن سمق لوین سنیو مت
یه دوکه کیتن سوکهی هاران گزرو — یه موکه کیتن مدنوارن وچهون پیو
یه یدوی آسهے انسانی پٹ — رواکره نهاوه ہے کهنه پالسی پٹ
مه یت منز آسهم ید اختیاری — رواکره نهاوه ها پالس یه خواری
مه یت منز دسترس ید آسهے زاه — شوبان زن آسها خورشید باباه
نمک چاره نه لیکهمت منز کتابن — دوا یمه داده کوی ولو نه طبابن
یه تنگی میان ژه دلیشت گلان سنگ — پین دل نهین بلاکه نهاوه ها تنگ
نصیبه میانه لیکهمت رنج وراحت — چهو کرزاه تت بدلع الهم براحت

٢٦

نمن دوشت واره وی کران نیار
سختی صبر تنمز نا جیند روز
گند وس خدا اندر غفض زن سور
نمن تو دوه غضب تیه ناله واه
سوی کوی جانانه تیرن راه
چهوه امن غم غضفی حنا وو حب
بینت ودی کهنت کوه نجیب
فوان داله کوس کیا دوان دیوه
وبان ور و دی عز انت ابنه دوه

غزل

بازر بیابه وفضر بیا وی ودت کنعو ربعو
سرعو وعداته ینج ننبه ولا ونا کنعو ربعو
ماپعون بابین وعدران جهعن ینیه فنن زوف
ختصه سنصهان کنت دجانه پیاوه کنعو رمعو

نادلا لیتی چنس کرینہ آلو دیمیر

ہے سینس گرہ یمی تشراوت کنوژلوم

نصیب ۱ قصیب ۳

وزان پیپہ دیس لیس اندر دوس فرمانہ

رحمہ یو نجبز زالہ ونشہ نجانہ

زیجہ یار اگر تمن نن کھنہ تہ زون

کھان تنہ گھنڈ سی یہ بیرہ نام

سوئی مستظر از صبح تا رح

کوئی گونہ روی مجنون وزنا

وناہ یجہانہ نس پتنین بہا بو

دل غم غصہ ساریک وہ بانس

سر سرجمہ سینہ و ہانس

تصور نہ فیقین بند بیمہ

٢٧

کھوژانی نہس اتس دل تہ وینہ

بو قت لطف شب کیاہ نزوان

ستارہ شمع اکس رحمن مہ ماہ نزوان

شمع زن اکس پروان پان مان

نہ کرم شوختہ پانجو عشقہ نادان

وزن یکس دس تدارجدائی

زوتن ازدل امیدا شنائی

بغیر از پردہ بنیہ کیاہ بارا

رشہ رٹھس کتہ پریس نشہ ہیتو نم دورتم

پشہ پشہ کیاہ مہ تہونم دشراوت کنوژلوم

فندہ زاگت دل مہ ہیونم وندہ دادوی تہاونم

گمندہس بو حال اندرم چہندہ راوت کنوژلوم

شالہ مارکیا لالہ فلمت سالہ انتن بالہ یار

نالہ رٹھہن لالہ بر دل داغ نہاوت کنوژلوم

رنگہ ریونس پرزنگ بیراوس یمنز رنگہ لری

کونگ تہ کستوری وزس پان ناوت کنوژلوم

ذرہ زالونس رہ کوتاہ استخوان گوم سور

عشقہ منقلہ لولہ نارہ تزراوت کنوژلوم

پردہ ہاوت سوی کھٹوتم خوردہ سالہ مارہ گوس

گرایہ تہ پتوژ مایہ ہاوان سنبہ لاوت کنوژلوم

وعدہ سارس آدنک سپرہ رودنہ کرنم جفا

خوش گیم نس بیوفائی آرہ داوت کنوژلوم

مست چشم وختہ او چھنم عشقہ بیماری پیم

عار چھو نہ مارزلفو بوچھ ناوت کنوژلوم

غزل می لون پتھان کوتاہ روان اکس

ہمت دیدہ کوتاہ غم کھوان اکس

زبی نجوں جگر تادہ بوان کیاہ

ز دریا اشک از دیدہ بران کیاہ

مگر شہید امیر از یار تنہا

وین کیاہ اکس زشاہ کن نجہا

بجز پانہ نہ نیلکاہ غم گسارا

کنو نور ان نہ تنت لیکھان جو اباہ
عجب حال مجنون تھنجی ءِ آہ
چہ گفتی شعر سخنے در مکنون
زانلاں خرد از طبع موزون
ونان آسی غزل جانبخر ونہ پر درد
دران ایام آسی تہ جہان فرد
ونان اشعار نیکو از فصاحت
دیال لیلی کرشید پس از بلاغت

لیکھان پو شیند کا غذ بر سر راہ
پھر از بام تراوان بر گذر گاہ
غزل ظاہر و لیکن دگر پیغام
لیکھان آسی بہ مجنون دلا رام
ہتوان آسی بر مجنون مسکین
یمت بیہ آسوی لیلی آرام تسکین
سو نہ آسوی نان بیت غزلہا

غزل

مقبول مہ نیوتھم قندہ ولو جان نِدیو	کہتو بالہ کرتھم نخندہ ولو جان نِدیو
بری بلہ بادام چندہ کن چھوی نِبادِ پس ملیل	نابدہ بیہ مصر کہ قندہ ولو جان نِدیو
قدجھیہ سرو خرامانِدہ خجل کرنہ صنوبر	شمشادتت چھیو بان بندہ ولو جان ندیو
زہر جو بہ شکر خندہ مہربان سینتم	کرتھم مردہ دل جی نِدہ ولو جان نِدیو
آمت خال ہندو ہندہ در انگہ حسن بیٹھ ن	ڈیشت نارہ ڈ اسپندہ لو جان ندیو
گرتماں دل جھیو پرکندہ ڈیشت زلف پران	سین مشک چین شرمندہ ولو جان ندیو
پیر سیل نہ خندہ زیارت کنہ لبی نیب	ژہ کنہ بارہ چھوک باشندہ ولو جان ندیو
بری شیشہ مسکی ندہ تیم نشہ چیتمو	مسہ یارہ تراوتم اندہ ولو جان ندیو

نقیبہ	عشقہ نارہ ڈدم وندہ بو مسکین وقی کیاہ ساروی حال چھوک اندہ ولو جان نِدیو	قصبہ

تہوت دل آشہ پیارن آسہ یارن	وتہ کن آسہ وزت انتظار رس
یوان از کوہ سنجد آسوی ہوائی	ہوان آسی سہ تنت بوی فانی
زہر سو طفلہا از کوی بازار	پران آسی غزل ابیات و اشعار
نوان تنت پی بعشق خود موافق	بدآس تنت کران ابیات لائق

قدا انچھ لوکی عشقاک غزلہا
سوی لیلی کران آسوی روانہ
سوی آسید آس زبن بہانہ
لران تنچھ کھم انچ دو سجدہ و
ازین فسانہ صفت مردم بہر سو
سین عیب یکان نجہ نہ بہانہ
زہر جا کو نیکی انچ زو ترانہ
پران ان نہ تنت عاشق نابیکبال
نکھان ان تم سن احوال
تنف دیدہ جدا فصل بہار
سین تر دنیکی معین حمتن و یاری
معدا کی جان افزا روح پرور
تم نہ بینت سمین سمیتین و معطر
سہنشہ ہر سوان سر ان نسترن
سینیں نسخہ سمن وجون نیک بخان

صبا در هر طرف رفتار نزاوان	پیام گل به بلبل واتناوان
زننگی غنچه سینت کشاده	زخم خار تیک سو سر نهاده
تهوی شبنم شوبان بروی سبزار	چهکت زن بر زمرد دُر شهوار
دوان سنبل سنف تانه ریحان	دم نسبت بزلف نازنینان
دلت جامه زالی لاله فلمت	زسینه داغ ماتم نتی ته ظلمت
سینمت لسترن در تازه کاری	بسرخی ارغوان در غازه کاری
بگل بلبل بناله زار باوان	به بلبل گل جمال از نهاوان
گل نیلوفری زر کار پرتاب	زچتر برگ نزاوت سایه بر آب
مستی نرگس اند آبداری	ز بیماری بخواب و تابداری
گلاب هی نه مسول بیه گل نار	تقابل تم کران با حسن دلدار
بهت قمری بزیر سرو شمشاد	کران از فرحت دل ناله فریاد
دیان بیلی اچه بلبل آسه محزون	بره گل زن گمر شهجر دره زون
وچهان برجسته هر سو باغ و بستان	هوس گوتس پی سیر گلستان
هتران همسینه همره دختر چند	ز قوم خویشتن مسرور و خورسند
متن سیتن پکان ڈاله نیوا ای	پئی مجنون کهٹت ناله دیوای
غرض آسو سنه از سیر و تماشا	دس هنز کهنه حاشا تم حاشا

نمرض تنم گمن سنند سر جینن
نجا بهم چهاو نس با بهر دو بدن
عمن بنتی نتی نس و از گهر غم الیج فنس
نمرض نم رکهم سیس سنبل پچه پچه
زجان نم خنه پهیچ کر ثم اه شمدا وه مم بم
خفه لس بمر دلیوه سو اتهنگی شنداه ازدل
خفه ازدل نوی سلیبن زن
زجان بج زار در وازدل بمبا
دیان زان بهرزمین آرگ گلستان بو
گلشن نغل گلنار رخسان بو
خه بیت تن گن محرز گمان فتح دومن ازیاد
وچهیت تن سر عمرمت باغ شداد
نوی کمان سرو نمیه نازنینه
ببلی سیت بهت بهت

یمن بو بو یمن بو هوف سینه
پچوسرو نازپیرت سار باتان
خرامان زایکای گل گلستان
متن بیداغ لالرزدی سیت
بنفشه چند سنبل هیوتی بین
نوان ڈاله پکان برگل چیت
دیوان زن جوره در گلزار چهیت
بگلشن جسته نزاوان پیرتن
کران پکیا اسنه اسنه دیته لیس
مگر کوتاه اند کن غم کهوان بس
اسان اندر اما ازدل دیوان بس
وچهون گلی دل اندر تی خاره خاره
نم زن بلبل گژ لا چاره ماره
بظاهر سی فیران گلشن منز
دران اسی بباطن گلشن منز

غزل

گمت بے . یار زن گلزار زندان
سوکہ مت گلخنش گلزار ڈیشان
ہمن سیتن کرن یڑکال بازی
پیس کل تہ گیس تش یارہ سنز یاد
پیس آخر بلہ مجنونہ سنز کل
دوان نالہ کھٹ از گریہ وزار
ولو معشوقہ چھوم تعشوق چالوی
وچھوم کمہ حالہ چھس آوارہ گیمتر
گلو بلبل چھ پت دراین لو ژماران
کونے کن یت یہنا اندرین باغ
زہ عاشق اس ہمہ باہم موافق
تمنا چھوم دلس یت ژ مایہ او چھی
نکھ تیتم دو کھ لد چھس ہو کھانی
زہ میانوی میانہ باغک چھونیہ پڑا
مہ لدتم تو تہ آخر نام وپیغام
لجس گل زالہ دلدار وولو یور

بدل گریہ کران ازروی خندان
دو کھ لد گلشنن نار ڈیشان
نشاط و خندہ عیش و جان نوازی
تمو منز گیہ جدا از جان ناشاد
گونی بیچھی گر ہت سر وس اکس تل
یدر د دل ونان آسی بدلدار
مہ چالوی دوق چھوم تہ شوق چالوزی
امارہ چانہ گیژاہ مارہ گیمژ
ولو چھس نہ اگ ہت درباغ پراران
وچھت لالو دماہ از دل ژلم داغ
ژہ چھوک لائق مہ تہ بو چھس ژہ لایق
ژلن مہ آیہ پایہ گمرایہ او چھی
لگم سو کھ بالہ چالوی مو کھ و چھانی
بوزی یت چھس گمرایہ آشفتہ شیدا
گرژ ہم حاصل دلس تسکین وآرام
ولو یار وو فا وار و لو یور

طاس قولی طوبہ واتری
لکس ورماہ ہمنشین
خاصہ خاصہ گوبہ زری کن
سا سہ بد سامانہ تہ
طوطہ تنہ ہٹن ہول کر غم
فوطہ مختن مول چھوم
مارہ لو ژد گوہر چھوم
مارہ ہمد و ی یاد تہ
تار بت چھوم ہمہ

بو مجنون چھوس ہمت بیچارہ بیکس سپ یاران
سہ لیلیٰ چھیم ہمت بیچارِ جگران بعد ان ازان
بو مجنون چھیس سینس چھیم زیوہ یاران
سہ لیلیٰ سینس چھیم ازان داران حسرت
بو مجنون چھیم سینس عشقن و غیرت
سہ لیلیٰ چھیم سینس ہمن سینن در تقصیراری
بو لیلیہ لیلیہ بوزان وارہ پانہ بیاری

سر اسر حال دلبر و اندر دانہ
سر ان کیثراہ زو دیدہ اشکباری
واقعہ کیاہ ونن پانس نزاری

غزل

ژ بلہ دل نیومہ و لداران
ہمبرہ گوم پیاران دوہ

نے دوان چھس نالہ چانی بارہ یکہ آلیو
پئے ہوان زری پتہ دراین میان لے موزراونہ

مُول باوُم پیوم تاون آم نقصان سُود مہ
چارہ کیاہ چھیم گوم سورت یاونن چکہ چاونہ

لانکی سیلابہ طوفان آم کرتھن ابرہ وُن
عشقہ داوہ آونس منز مہ لجمو ناونہ

دم غنیمت زان مشراوُم مہ چھیم چانی آتش
خستہ دل مسکین چانی تازہ عاشق دراونہ

بقیہ قصہ

یہی کتہ برزبان آسی کران بیا ز
جوانا وہ اک غزل از لحن موزُون
تمکو معنی بیہ مضمون ئی آسہ
بو مجنون چھوس ہمت مہجور رنجور
بو مجنون چھوس فراقک نالہ لوان
بو مجنون چھوس دلس منز داغ تراوان

وتی کنہ پٹ کنہ نمہ بوز آواز
وزان آسُوی زطبع زاد مجنون
نتہ اندر قصۂ مجنون ئی آسو
سہ لیلیٰ چھم کنے مخمور و مسرُور
سہ لیلیٰ اسینٹ کس چھیم ڈالہ نیوان
سہ لیلیٰ اسینٹ کس چھیم باغ چھاوان

۳۱

شلہ مثنی
ایم کر گوم پیاران دوہ
مہ چھو منا پیون زیو کرتن
گرس پیومارہ منو ڈلیشن
ایم کر گوم اماران
بہاد لہ وکی ہو ادکش
دیہت سری گرمان ولچو نش
... سبزاران

لب جوبن نہ
سکندرکمہ حالہ دیوان چھس
بُلبُل نالہ دیوان چھس
ہوان چھس بوی گلزاران
ثنہ گومت شرام زو دسے
ستہ گوم سرگلہ ہورے
کرم سودرو ورکی ناران

بقیہ قصہ

ونجمتزہ ک زناہ واقف گئی تی
نظرتی لیلہ کن ناگہ پئی تی
بطرز منی ان ہم نی سہ دو کہا
وچھان نش لیلہ کوئی تہ درہ زدری
کہ یہ یار دہ منزی ای کرہ چھس
گفتہ یار دہ منزی زی کرہ چھس
او چھون بلہ لیلہ ہندوی گرفتاری
سید لومت چھوس خدنگ عشق کاری
زہجر یار دز مژنارہ نن چھس
پریشان ور از اکشیش ڈولھن نہ ہمن نس
بہ غیرت لیلہ ہندوی گوس پیرہ
دپان الغصہ فیرن یہ گرہ
یہ نزد مادر سلمیٰ بہ یکبار

مہ تی وس چھوم جگرس شر
زلف شہار چھم مارن
وَنہ کس بو دلک احوال
ستمگر زلف شہارن
مژہ تیر دتمنی دارت
دو چشمش آفت عالم
چھ کہر مژ خستہ خمارن
دہن چھوس چشمۂ کوثر
ڈلوم قولہ گفا زالون
جفاجو بیوفا یارن
کونے چھومنہ ونے ایوان
کران چھوم یار شور باشے
بوچھس تس آشہ دلدارن
چوان مس کتہ لگو سے کس
لدان خشمہ جبینس چین
دماہ کن بہتاونا زارن

وچھہا روی آن دلبر
ایم کہ گوم پراران دوہ
بالفت یالہ ولوبھم نال
بمُن نہ نازکوی چارِت
جگر ژٹوہم کماندارن
وچھت نرگس کرت سر خم
وزل وٹھہ وندچھس گوہر
چہوازخندہ شکرہارن
ژلوم تراوت لفا زالون
ونان نش چھس بوون دیوان
مہ لوسم پادلش ژہارن
چھومَ مارت ژلان ناشے
مہ چھوزسہ نیونم جس
وچھان لوڑہس بوچان یارن
پئی قتل من مسکین
ایم کہ گوم پراران دوہ

کرن ہمہ لیلہ ہندی حال اظہار
دوہ چھکالان یارن بہ سوز و کلّہ زاری
کہ وان نفس سینہ چارہ پہ
نہ یوزن یاچ نس وارہ سینہ
نہایت تنگدل الہ چارہ چھس
کھوان فسوس نن تیا چارہ دار چھس

ڈوڈ زان منہ لیلہ ہندی وچھ یودا صب
نصیحت یدوس دح کرون حب
زراک نالہ نس بدوی خسنہ خستہ یارہ
[illegible]
[illegible]
[illegible]

سمیہ یا دم چھی جسن خشم
نظریا ونن گہ تہ تہ نتہ ثانی ظلم نہی نمبر
نہی تی ہجان تمبن حیا رتن

سریۃ تمبر آ سینہ افگارہ
وچھین سرن نازنین قامت
قیامت زن زفتارہ
خدا مارن ... زراوم
حکیم و صلک ... کالوم
عیان شوقک ...

کھوان غم یارہ سندوی ہر دمس منز شمع صورت چو پروانہ دزان آس ہر آسی چو زلف خویش در تاب لسان آسی بدلتنگی و مشکل سو مجنون نیز اندر کوہ و دشت	سراپا غرق گیمژ ماتمس منز بنالش چھن رباب نی وزلن آس چو چشم خود گمژ بیمار و بیخواب چھنہ عاشق بغیراز تنگی دل چو سخت خویشتن سرگشتہ میگشت

غزل	فراقہ لیلہ ہندہ غم بران آسو غزلی دردک ہر دم پران آسو	غزل

ہینہ گوہیم ژھنہ یارہ کنہ بوزم ونی زارہ وچھت رخ چانو شیدا گوس گمت چھوس سخت آوارہ فرم وندس مہ عشقن ژور چھوسے بیکس تہ بیچارہ وہوم رنہ اشک دامن مہ پریشان زلف خم ہاوت بو چھان چھم کالہ سہارہ	سنہ گوم تنہ چانی آمارہ سنہ گوم تنہ چانی آمارہ قبیلہ کرانہ تنہا ییوس سنہ گوم تنہ چانہ آمارہ پریشان سینوس ھیچھر چھہو چان منہ کامن مہ وچھت گریہ دو بارہ مہ گوہیم مبتلا تھاوت سنہ گوم تنہ چانی آمارہ

٣٣

دوم دل عشقن نادرہ
بیم ساکہ چشم پیالہ
تم دالہ زرشن
تم در شکن ستمگارہ
پریا یھو سنگدل لاگون
گوہیون ...
دوی ونہ کیاہ وادہ
وفا تراوت سہ بیدراوت

زیجرت ای صنم ...
شاہولی ... سکین برون سکین
متہ ہیر بیدردہ ییہ
کو ... چہرہ دل سردہ
مہ ... دردک کرت پردہ
گنا ... کارہ
مہ دردل ید ... تھاوت

بقیہ قصہ

گتہ ہان بیجا آسوا ایوان وجد س
غزل بوزنت تسند عشاق غمناک
دران اطراف آسو اک پادشاہا
دلاور صف شکن شمشیر شوری
بدولت ہم بشوکت ہم بہ لشکر
سہتاہ عالی حشم تس ناو نوفل
بصحرا گہ بچان گہ کوہسارن
وچھون دیوانہ شخصاہ خستہ رنجور
چھ وحشی دور لوکو منزہ زلومت
گمت آوارہ سخت از دردمندی
شہن حلقن تس پتھ زہو گور فی الحال
ونوس لو کو تسہ اسر دانہ دانہ
یہ ڈیو ٹھت ئی چھو اسند کار ہر دم
لبنہ کھن نہ چن کہنہ جز غم یار
لصد انصاف عجز و زار و ہس

کھان آسوی وان ٹاہ پتھ کوہ نجد س
ملان آس خاک نہ جامن وان چاک
حکومت لان سر کشن یکلاہا
شجاعت و ر مردی شیر زوری
در آن اطراف کوہ آسو نہ ہمسر
شکارس آسو سوی درامت بجنگل
کھان زہار ان شکار ن تاش ہارن
غریبا بیکساہ پروردہ مہجور
وَدان گلمت بدن تس ہو شہ تامت
گنڈت تس حلقہ وحشی اندانی
کرن از حال آن آشفتہ احوال
تسند افسانہ سارو ی عاشقانہ
یہ بوزنت تی اسند گفتار ہر دم
پمت در عشق بیچارہ گمت خوار
تس بیچارہ سندوی عار و ہس

پچھو بہتر بلہ ناون یار یار س
تتھ توی منتو منگہ ناون زنہ پتس
بہہ ناون نکھہ دستار خواہش
سہتاہ کرتس دلا سانہ مدارا
بشفقت دلدہی تس کرنہ وارا
محبت وادہ باہ کرتس بافت
ہما خوشدل پیمن از رنج و کلفت
پراکندہ مہ سپین دل جمع تھاو

کرت خواہش لکھ درامت چھوس نگارس
بوجد برونہ تس جان جانان
کرن واصل سپار دلبر جان
بکام دل بہ پیسلہ اتہ ون
بآسانی مشکل وتن ون
پین دل نرم کوتاہ انکس پیرن
تہ لوزنت پتھ پرتھ نوفل بحرن

بوصل لیلیٰ بہ پاچھن جمع تھاو
نہ ور و بانبر بہ پتر گونہ دانہر
بہ پرن دلبر دلجو رن نمر
سو مجنون از امید وصل لیلار
سپن تہ آزاد از بجمر ناو دلبار
شہاہ چھو پتہ بشت الوان خشت و نوار
بنن زاہ چارہ سازن اندر بیکار
بیہ غیرن چانو گرزاہ ساز روزی
فیصلہ لیلیٰ بہ بسنہ کرزاہ پتہ بوزی
جزو سپاہی خارہ و بانجب سبادا
رغضب دلہ کرون نمر ییپی زاد
بخہ یعنی کر سنت منتر ون ام
یپن نمر ست دل احسن بایجہ
رہ تتہ بدوی اکیس کرن تمش بلا ناہ
بیاپایان وانیا و کھنہ تہ جان

مہ چھمنہ چشم وصل یار اصلا — نگردد حل چنین دشوار اصلا
ہمان بہ پیشہٕ خود پیش گیرم — زمام اختیار خویش گیرم
بوین منز چھوس تتہ منز روزہ محکم — مہ ییت وادس نشہ وانم نہ مرہم
چھہو بہتر یاد شاہم اتھ نزاوم — لشن بیہ مہ پتہ آشی مہ تھاوم
تہ لوزت نوفلس غیرت تیری آس — تسنز زاری وچھیت حیرت تیری آس
قسم چھوم تس خدائی پاکہ سندی — بیہ تس سرور لولاکہ سندی
بیہ ژون یارنی ہندہ پاک ینگ — تہندی پاک علمک نہ یقینک
کری بوترک خورد و خواب و آرام — بکام دل کرت وصل ژہ ییتو تام
بشرط آنکہ در وعدہ وفائی — کنی زاشفتہ گی خود را رہائی
توقع چھوم مز تراوک کرک ہوش — کرک سار دی ییتم کرمت فراموش
بعشرت بہنہ با آرام با من — بصحبت بہنہ صبح و شام با من
ژہ نش دیوانگی ون دور نزاون — مہ نش لیلا ژہ نشہ داتناون
تہ لوزت نزاو مجنون جنونی — پکن ہنو تم براہ ذو فنونی
کرن بر قول نوفل استقامت — ہتن ظاہر کرن ہو تنک علامت
بسختی آسو صبر و تاب تھاوان — بسختی عشقہ نار آس ب نزاوان
بدام صبر آسو پای لبتہ — بسوی کوی جانان رای لبتہ

قرار یتھ چھس نتیجن بصحبت
دتن تمہ روز نتہ چنین بالفت
نفالون عرب بر بتن منزل جامہ
دلون تمہ گمی جمعہ مہ سورا بہ عمامہ
شخن نیلہ در لبس لگہ زرنا
زوصف چس نہ یو ازلیہ صد دیبا

نبا دی رخ نش ہی وچرن
گل انارہ رخ نش گلنار چرن
سین رخ تہ ناونس گل دو ختن
عذارن چہوں گل بیسن زعفران
زجبی زردی گلہ وی ہی رنگ
سین گلگونہ رنگ نش زعفران
زجبہ زردی گلہ وی نس زعفران

پیش گلگونہ رنگ نش زعفران رنگ
منو تازہ رخ منز گلن آب
معطر گیو زلفن سنبل تاب
خط روی نش بگرد خرمن گل
بنفشہ پاہ قیمت تازہ سنبل
بخشش مطلع صبح صفائی
رخ او بیچو صبح وکن تی
خمیدہ قامتش چون سرو ہند گو

زنش دو صنوبر زیادہ
بصد ناز و ادا خود را یابیست
نمی نزاون ییل جنہ یش رخ دیست
ہمان پیر کہ سرمی عزت رچاہ
مران عالی جاہا عمارن شہنشاہ
پیش بان نش مجلس منز شاہ خوبان
شارن منز بزن زن ماہ تابان

٣٦

کرس ثر نوفلن مهمان نوازي
عزيزا زجان خود سين تنهنوس
نمس ستوي کهوان ته نه چوان آب
دپان دُوهه که آس تم زن زه ياهم
سو مجنون آسو مظلوم زمانه
تسنذوي وعدو گرمت ياد تس آ د
شها ازحال من چهپنه خبر کهه
ولوتهم واتنادي ليل دربر
اُپز کر نهم ته دلوتهم وعده صدبار
بهت آسوس وس منز مست مخمور
بهت آسوس بعيش و کاميابي
تولت لوتهس تني بر مراوتهس بو
ڈلوک قوله کرت و عده خلافي
روا چها پز کرن ناراست بازي
بوعده باغني اميد وارم
مه عقق ذور دلوم هوش نيوم

بعيش و ناز دژلس سرفرازي
نمس ستنوي فرآسو سنه ساتس
نمس ستنوي نه تس رتس ليز ان خواب
بهت آس لوبرو با عيش بغيم
پران تم چند بيت عاشقانه
ونن از عاجزي نوفل شهس گمراو
ذور دو آه من گو بنه اثر کهه
نو يدي از اميد وصل دلبر
قسم هاوت تهوت بر چشم افرار
کرت نت يادو دلبر شاد و مسرور
زآبادي کو نر مهت در خرابي
پلوه پنني اکهن و جراو تهس بو
دتوت کياه لاف هنان و گزافي
وني ڈالن مکر و حيله سازي
چه ميکا هي بداغ انتظارم
مه کرم تلخ کامي نوش نيوم

نه بوزت شاه نوفل نه سپن بتن
بنی سکن در او سن زیند دردو تیشته پنجر
سرن حمله سمشتن ولورن پنجر
وزان سوم هم آبه پدشاه قیصر
به جنگ شاه نوفل چون سکندر
سرن پلنکس چون کنه جنگ میدان

ژه ته راضی سپن بے قہر و کینه — لدن پیرت سه مه از مهر سینه
بفضل حق تعیش جاودانی — گزارن بیم زه باهم زندگانی
بحکم شه سو قاصد تیز رفتار — پیام شاه نوفل هت به یکبار
سپن راهی بسوی شاه قیصر — دونن پیغام نوفل بتس سراسر
ته بوزت لیله مهندی حال زکین — ترش او کرنه برابر و لدن جبین
دُپن ئی ونزه نوفل پادشاهس — خیال خام چهانس بجکلاهس
گمانه کیاه چهوتس چهالوت. راه — هکا زاه و اتنا وت دست باماه
کرت بر جنگ ید چهوک تیز چنگی — مبارک سان کن چهپنه درنگی
به پیش شاه نوفل پیک هشیار — کرن پیغام قیصر صاف اظهار
شنهن یله خشم قیصر واره بوزن — سو قاصد قیصرس دوباره سوزن
زمد هوشی مه کر جنگجوئی — سپن مائل بصلح از نیک خوئی
خبر چهپنا ژه کنه از مردی من — ززور بازئی من گردئی من
چهوبه از جنگ جهٔ ئی صلح سازی — زخودرائی مه کر ترکتازی
دگی یت لم مه اژنی ات رگی پور — گژهی پای لغزی کر نظر دور
مه سپن چهوینه قدر هم مصافی — گذر از کینه کرون سینه صافی
یه بوزت شاه قیصر تند چون نار — سپن لدنس پیام ناسزاوار

میدان ورایه بر دو سکندر نمو غوغا
تنهوی از ببر دو نتنیه بنا
سپن گویا قیامت آسمان بو
صدائی طبلها آز آسمان گو
قیامت سپن خلقن گمان گو
تنبهی شوتس تیغ فتنه کرتعارن
سپن کر خلق نند پیچه جانوارن
زنائی طبل و دف و ژه تنهوی بم

پین اندر ترزلزل سار عالم
تهی هش زه غبار گرد از خاک
سپن گم از نظر خورشید افلاک
ازه گو گرده سپن گو هما
ستاره پرده پست زن آسمانس
دوختر و از دو بنتاده بو جای
بجون یکدگر کرن شکر آرای
سیاه من نیز صف آرای سپن
زمر یکی دیہ پیچه پردای سپن
مرگ خود دف مرکبته چهو پور
جهار رحم شهر از دل کرکدد دور
ثغی گیو سرن کمدرد تیرشته
بعقته تیر گو ته کهار چهوانسم
قدر پرید سته بکوتل شکست
زیاسر دار سرن کرن نیست

Library Sri Pratap College,

ڏين ته قيصر گرده ڏين پئي پنجه
کرن راهي ان شاه سوي قيصر
زبان آور پيامجي اک سخن در
بغير از صلح سازي کهه گذارا
نه ڏٺست نوفلن ڈانون بچارا
قبيله خويش خود سالار و سردار
جمع تم نه سو کرمت فوج بسيار

منه کم جنگ جو ئي سر پين ڏيهه
گهران جهوک سهل انگاري ته جنگ
گر ڈهک بيوار از ناموس و ننگ
کر سينه بجنگ و کين مسر روز
گر ڈهي نه زور خويش نه زار کن بوز
ته پيدا ئي خويش گر ڈهي ته لائق
رلهون پانوان هم ته عاشق
بود از قصه ڈکهاري سوس در بن کار

اته از هر دو سو باهم بحمله
سپاهان از دو سو آئي خروشس
کڏک ن از ميان شمشير خونريزه
کرک کوشش تڙهي هش سخت در جنگ
سٺهاه گيه مارا قتل عام سيپون
چنان درياي خون جا ري ران دشت
سواران غرق در خون تا کمر گي
شه نوفل چهو و چون رستم و سام
دران ميدان کرک کيا نه کمارزي
چو برق آسو سنه در يک جا قرارا
تن تنها بهر سو چون تهمتن
تهتوي از تيغ کرمن خون جاري
کرن بر جنگ دشمن کوشش تام
سپين بله نوفل خونشيد از کار
شه نوفل بمعه لشکر ازان دشت
ڏين شه نوفلن کم اس چه لشکر

رمله ناوک سپين استاده حمله
نه دريا تاره کي زن آيه خوشس
کرک از جو هر خشم و ستم تيز
سپين بر باد صرصر رهگذ زنگ
تهتوي هيو کر بلا گم نام سيپون
شده بر اوج گردون موج زن گشت
پياده غرق تا سر سر بسر گي
بقتل دشمنان تم تها وني نام
کرن کيتراه دو دستي تيغ بازي
کرن کم زور دشمن کشته دارا
بيک حمله کرن صد دن خصمن سو يک تن
سراسر گو سو ميدان لاله زاري
بهتي پاڙهن بحمله صبح تا شام
گذشت از دشت جنگ جمع دوارا
لسوئي ڏيره خود باز پس گشت
زلون سپين نه فوج شاه قيصر

بسيار اين جنگ نتيجه
کسيران کرشش خبرا ان تيغ
ته پهري خونش گو بنيه ستم حاص
سينه حرف کرنبه سرگرده مين
نه کون قيصرن ميرن و تيغ
بهن پانين سو نيزا جنگ بين
کرکرا از صلح ايام جنگ و کين ور
سپين انکه گرجه چو شنو دو مسرور

ڏياري بله بود مجنون نه ڊپ بعضه
گري از حيمان کي ايشين از نعل
ڏڻ اين کيا سر نهم سكهن الي
نسبت اين کياه بد و بين نهين اهين
بهوئي ڇيا ڇيا نه سمي ڇا ڇاپان ادي
پي ڇيا ڇيا ڇيان مرد ڇا سنهي سوري

نہ بوزت نوفلن کرین مدارا
پہندی کھوتہ آسم کم سپاہی
دہ چھم خواہش قبلیس پھر باری
بیک تم ہت گرہت یاری ہمک جان
یہ وتھی از مدینہ تا بہ بغداد
ان تم سنبرت لشکر زوباری
دوبارہ آتش فتنہ سپین تیز
تھوی تس قیصرس پٹاسی خبر پی
بمیدان بہر جنگ زہر دو سو درائے
کرک نن از میان شمشیر بران
بردی نوفلن کر استقامت
چو گورستان سپن یکسر سو میدان
سو مجنون آسو ہت شمشیر و گرزہ
دوان گیا سخت جنگ از جان سپاری
سپین از ہر دو لشکر مارہ اکثر
بیک حملہ سو شہ قیصر ان زبر

مسہ کرخشمنا کی ایتھ وا راہ
توی در صلح کر مک عذر خواہی
منگہ لشکر زہر کارزاری
بیک حملہ کرک با خاک یکسان
کرن قاصد روانہ بہر امداد
دلاور نہ زرہ پوش آس سواری
اتھس کت در اوہت شمشیر خونریز
جمع تم نہ بردی سر بسر گے
دوبارہ واہنی لگ طبل تہ نای
عجب حملہ کرک چون شیر غران
کرن تم خلق کشتہ بے نہایت
زخنجر ہا نمایان نن ستنان
پس خصمان دوان چون شیر شرزہ
دس ہت بارہ سزا امیدواری
سپین آخر شہ نوفل مظفر
کھلس بٹہ دراوزان غالب سپن شیر

۳۹

نہ بوزت شاہ قیصر رہ و غمناک
نوہی پٹ نوزندہ رضی اللہ عنہ
دلیری ہیت از بیلا ابن زبیر
ہتون در پیش نوفل روی بر خاک
ون ہنو نس بزاری آمکھ
خدا این چھوی شاہ زنوم عاجز
در اقلیم عرب چھو کی تا جدار راہ

کرن یم سارہ عمرہ لل نہ وانی
ہتھ شریعتہ ہین دون پانوانی
کمت بدر کین وصل باہم
خوشی آسکنہ زاہ آسنہ بیغم
بنکھنہ سازش گومت چھہ اویال
زہ ہو یہ کر سرنخل سو اگر ہے کال
یہوی گفتار تس عزین ابز زلو
سولو فلین نک کمہ ہست کرہ او
نزبوزنت گو سو مجنون دلگیر

مہ کرد غالب سکوی عذرخواہس
وزیرو دولہ کہ نوفلن پاوینہس
کری تہ جبر پدنی خوش کری پانو
ہمہ نتن پڑ ہنو رضا بن پڑ رضایہ جانو
پتم اسند ہم بڈنی مشی زی
کریہ زور پدر چھی خوش زی

نہ مہ رو زالہن یدی ورآتش
ننہ ون ہارہ ہن از تیغ آن ماہ
سعادت زانہ تی نت کرونی کنھ
پئی مجنون یہ گت بوزبہ بوزاہ
دمینہ دیوخویس کڈ پریرو
دوہس اکس چھو سرگردان وحیران
گمت فارغ چھو از ناموس وننگ
رلی کرد چھنہ نارس سیت ناہ لور
چھو ہردم وحشین سیتن اس کار
تمام عالمس بدنام کرلس
ڈہ یت منز میان بدنامی مہ چھار
تسنز دری چھم کرس یم آفریدہ
انن ژی روبرو آماہ دلخواہ
ملہ نادت ڈہ نن یکبار باخاک
بغیرت کرمسہ مہ پٹ وہ گیرا
نہ بوزنت تو فلن دتونس دلاسہ

ثنا خوانی کرہ نت منز چھوسی خوش
ننہ ون نزاہن از قہر درچاہ
بونت منز عذر وحیلہ کرائی کنھ
مطیع یت حکمسی بوزبہ بوزاہ
بنا باژ دہ دل ماہ دلجو
گہی در دشت گہ در کوہ فیران
گمت از خانمان آوارہ دلتنگ
پئی کردارہ دیوس سیت ناہ خور
منوشن سیت کرنس ناہ بیہ دار
سٹہاہ مشہور شہرو گام کرنس
وہ بدوی سپنکھنہ دسنت بر دار
نہ لیلاہ چھم عزیز از جان گزیدہ
ژٹت سر ژہنتہ لس ہونن سہراہ
نہ بدنامی ورسوائی گژہ پاک
جزاک اللہ فی الدارین خیرا
مہ گژہ غمگین ون رحمس بہ آو

٤٠

خستہ
نوسیدی سیتن نش خبنہ
بہ نوفلن غمناکی دوان آو
خیمس کرد و خاکس لاران او
مہ دعوہ ونہمس نہ عدہ آسہ واری
نوسیدی وہ ونہمس نہ یس مہمان
نغمت ناوہ ونہ الوعین انجان
[illegible]

ثہ تہ مہ سیو مسافر و دلبر نیشان ن
سینت چھوی سر چھو پتیچ ہمیشہ ہوخستہ ندامت خون
پوتہ تہ بخستہ دل ہچھوی جان اشد موتی اودو
سو وچھوی بخستہ بپردوی دشمن لگہ میانو دلبر
وینک حوال میانو ئی ش سر اسر

غزل

سکاوہ ونتو یاریس گراوہ
سکاوہ زا چھنمبر نت
سہ منہ تا وہ ونسو سکاوہ
حال میانوی ونسو نت
سہ منہ تا وہ زا چھنمبر
خاصہ اسمہ سوسمینے وہ
موکہ دلبر ولبر تیس وہ
دوکہ لدیان لبہ تیس وہ

سہ کت بوزت نمس خارہ ڈیری گوس
پریشان دل ٹکن نن وادنیرت
اچھوکن دارہ اُشس کیا اسو نروان
غزل خوانی کرن در یاد جانان
اچھوکن اُشں تہ خون کو تاہ ہران آسو
دیان بلہ دوہ گو آدا سپن شب
گوفاہ اک ڈبینٹ مجنون جہٹا ننگ
دتن بارو تت اندرات ارتس
لگوسنہ سوکھ چو مار سر بریدہ
زتاریکی شب عالم سپن صاف
سو مجنون تا وہ ددمنت ہرسایہ
جمع تتہ گو منوی اک بہ تالاب
چین نر شاہ مچ بڑ سر ب اسپین
کلس بٹ ڈیوٹ تم کا واہ بیرہ خام
ون اُشن کا وہ تری کیا چھوی نبوت
سیکیہ دی وی گو منت چھوک ژہ سرنگ

سنوس نن تیر جان پارہ ڈیری گوس
گوڈی پت کن نظر نراون نہ فیرت
رٹن درپیش تہ راہ بیابان
پکان گہ سوی لجنگل گہ بمیدان
بہر دم کان شاء اللہ پران آسو
ستاروسیت گو غربال ہیو شب
اژت گو نتت اندر چون لعل در سنگ
ہوانی ژہمن اشس تس گو نہ سائتس
نہ شونگ اصلا چو مرغ پر بریدہ
سپن از گرمی خورشید تتو تاف
کلس تل ہیوٹ خوش سبزار جایہ
زکوثر آسو ہاضم ثیر نمکو آب
شہل سینہ زسوز و تاب سپین
بمثل خال رخسار دلارام
تہ کمنددا چھوی سیس سینو منت کے
تہ زن چھوک از سیہ فامی شہ زنگ

دنگہ پوتس پر رنگ پیراوہ
دنگہ کرہ منز بہہ تا دن
کونگہ گستورہ تن نن ناوہ
دارہ دار اُشن گوت نمرہ
چھومنہ دمہ کہ پشن زرین
حال دل بو کس تہ نراوہ
کہتہ تس دست بر دوہ دن

ژہ گو تہ زن لگوس عشقہ واوہ
تہ زانہ دوس چھوس بی یوان
تو چھاکہ کمہ چھاکہ چاوہ
زرہ کو تاہ کہتہ سبتلاوہ
تہ ذا جسم تن ہن من
نزدیم عشقن سیس تر اوہ
اندرہ کرتس عشقہ دریاوہ

رضا بہ بند خود دام تھاو یانہ
بوچھس پیوہ تہ یکن چھوی تہ لوریش
دوشی فیران چھڑ ناداری تو یش
چھہ سرگردان تمی اسی یتہ چھڑ ناداری
چھہ فیران شہر گامہ کوچہ بازار
کران اکس جمع کینژاہ نہن ہیانہ
نوان لصفا یہ تہ لصفا بو یانہ
یہ کت لوز بو مجنون پیو پرن تس

عشقہ ڈورہ آدم کھاوہ
کوہ گاتو ہس شہر مہ داوہ
یار رئیہ نا حال تس باوہ
ڈونگہ ہیرس بیہ رنگہ ناوہ
مَہ چھوہ کوہ چھوک روشن
بالہ یارس چھوم آوہ آوہ
زُوجان تس آیت تھاوہ
ینہ پرُسان لگہ کارن

دل منہ ہیو تھم لایت سین
آمہ ناوہ زاحبم تن
ڈل سیلس سیت یمہ ہن
پیالہ برمی مَہ چانہ ناوہ
سالہ یکھنا کارِ ما راوہ
سَروندسی دُون یادن
تتہ مسکین کیاہ سناہاوہ
خال انہ کیاہ ڈال گدراوہ

بقیہ قصہ

وُنُ باحال خود افسانہ بازاغ
سو دُوہ تہ گو یکہ آداسین رات
کرُن تمم رات الّتس گمہ یہ تا روز
صبح یکہ آد صحس درا و مجنون
یکن ہتو تمم بشہر ددست ناگاہ
پکان ہنس سیت اک دیوانہ شخصا

وُفت گو زاغ تھاوُن تس دلس داغ
زناریکی سپُن عالم چو ظلمات
ہرُن خون جگر چون شمع دلسوز
رٹُن درپیش راہ کوہ و ہامون
سپچھ تس بڈ زنانا ہ از سرراہ
رزو سپتن وچھون گنڈت سراپا

ہران جوان نہران کنا اپنان نی
پریشان انز دل نہ بیوذ نہانی

غزل

حاصل ہتم جو ہست نہیر ان الہ
چیہ بیا بیتہ و انجان ضی ز الہ
انتہ منبع منبع نمیبو
منہرہ بانی جوش صورتہ

وچاں ہر سو خلائق آس تن گن
اُسان آسی تمی ہم آس غافل
بنہ تنگ درد کیاہ بیدہ دزائی
بنہ تنگ داد کیاہ بیدہ دزائی
یکان یان کہنیہ ہند بر تل شہ ہٹان ہانگ
گمت دربند کو تاہ آہ کا توی
سپن گریان چو ابر نو بہاری
دلو معشوقہ ڈیشتنا دو بارہ
ز عشقت سیلیس رسوای آفاق
بدمس نو لکی نارن کرم سور
زہ بدوی میانہ انتہ چھو دے لشکستہ
مہ جانی دادہ پاس کیاہ منبرہ وم
چھو بدوی میانہ انتہ امرت خطائی
زہ گل گندت شہ ہنت چھوس بکرد زمان
چھو مے محکوم میانے حکمرانہ
بو جانے تیغہ تل تراون بہر خوش

اُسان کنہ تہ ہوان کنہ آس یون
دوان تم آس ہم زین کار عاقل
بنی ہیں سوی ہنس معنہ زائی
بنی یں سوی ہنس زانہ معنی
ونان پابیل تراوان آہ غمناک
دیان یان بر در بیلی سود اتوی
ونن تس دلبرس بر زر بزاری
گوی کیاہ رشک نہ الو ہس عشقہ نارہ
بہجرت جنت چھوس تیغ زی نشہ طاق
رواچھا عاشقن معشوق ہنو دور
بو ونکن آس دو سنت پای بستہ
یشان چھوس اُتش ہران جا مہ منبر وم
بخشتم تت معاوضہ کر عطائی
اچھو کن آس بہر عذر کرہ دن
یہ کت فرماوہم تہ تی بو ماعر
کرک یدنی مہ قربان در خویشیں

انتہ بیکمت چھی میانہ زنہ
انتہ چاں بیگ لالہ
منبرہ بمبر چاں میبو لالہ
منبو منبو انتہ یسر تن ابرن
وچھنہ یا چھو شیرو انتہ بیران
یار زلفن چھو پروان زالہ
سینا لفتہ دولت زالہ

چلہ لذت ماہ رخہ
بیترم مژگان لابنت بن
لولہ والنجہ گیمہ بر کالہ
مرو ندیجانی کیاہ جو منبر ام
دست بستہ نشاندہ غلام
باغ حسنکہ تو ہن کہ
مرہ بیچ وچھنہ منہ کن
شراب زلم دوزم ہکن

زو تہ زن مال دولت مالہ
نار تراوان ڈیشت چو بلبل
گلن خند ہ ڈ زلف سنبل
فتنہ قبل منبر چھی تمنہ مالہ
سرد بنو کرہ ہم حسرت
منبو چھس بوخ مہ
خدمتہ بنہ چھوس کرہ حالہ

دین فیروز بیٹھ یار دیا نوی
شما خواہی گمران کی آس بہ پناہ
مطفر سوی سیٹھ الحمد للہ
بطمع وصل پاس کی گران بست
پیابان واتہ دلوہ ون بانٹھن
گمران زین گفتگو شادی ان چاوو
دران اثنا شہ قیصر بڑ زاو
اجی وڈہ آسو مل تھاوون ما

پین خوشدل ژلوی تنہ گرانٹہ
تیلونت بگاہ وتی کی سر توشن
نپردہ سی خبر گیگ گرگش
ابن ژر ژبرش قیصر پیسن پست
قطر تو فرح پیچرن زبردست
جردی فوج شہ قیصرن تنگ
دیان بہ دبہ سو ہوپی تراد وجنگ

کونجہ آژہ مہ ژلن بکھنا	ژہونجہ اکی درشن دکھنا
پنجہ بہتم چھوی سوالہ	اشہ منیو تیمو سالہ
ژلہ کنتو ژہلہ سن ژور لاگت	شلہ واسن بنیو تقم زاگت
دل نہ دتومی چھوی حوالہ	ہٹہ کرتہس چھی مشہ باری
لٹہ بکھنا لاگو یاری	گمٹہ منزہ ہاو مہ مثالہ
شمعرو چالو ہا جانانہ	ڈیشہ کرسنہ پروانہ پانہ
گت ہارن ژی منہ ژ ہالہ	شر ژلم کر بکیچ اسمو
رسہ رسی مس پیالہ چھو	ژہوہ دموتہ ہمو ڈالہ
کولہ مسکی پیمانہ چاوت	وچھنہ کیتاہ مت دسراوت
چھوہ راوت ہا کلہ والہ	اشہ منیو تیمو سالہ
شاہ خوبانہ للہ الحمد روز	حال مسکین کن تھاوت بوز

بقیہ	چا نہ فراقہ دلوان نالہ اشہ منیو تیمو سالہ	قصہ

ونت از جای وتہ استادہ چون تیر	خفہ انوس قوٹن یکبار زنجیر
ژلوی تنہ جایہ نشی واو ولن ز	بوحی عیب از نظر گوژہا بہ ہلزن
کھوان فسوس لیوان آو وجدیس	بیکو و گو کھسنہ پٹ کوہ نجدیس

سہ حکایت شعرمی
شرین ننہ ایلہ سرکن نوفل
سہ سرباہ نہ بنٹہ بشتن بجر ہل
سہ مرکبان بہ از جلیہ عجب دیار
سہ سہ ہر سیاہ زمیں سرمیں ہیکیار
جواب سعو ومی انجارو دو تیار
مینہ درشیتاں انکہ بہ بیش
خدایت منہ حضرای نیک بیش
تیج صاحکار سہ خرای انک کردار
بحان انداز فت سہ الا انج کردار
دین زیکہ رسیتن بہ بست سنتہ
سیٹن رفی سوی کاج ابدان زواری
کھاں لیمیڈ زبیل سیڈا امیڈازی
لعبداں ستانجیبر آمہ زن ونہ زلودہ وارہ
نعبر انصلبرقہ ونہ تر ہلیچ لیپ زنبن ننہ
وزنبن ومال انج اوبیچ ونہ ارج پیچ نہ
زمیں ننیلیر بی ومپاراہ بنٹہ زبن ننہ

کری اچھا ولی منزل جای مسلسلہ شیم
اسکی کانہ جاری ہوی وِفہ کور یدنو
سہی حوال حال ساتہ تیم یکال مری
نہ عرض نیب یو منج وِفہ ڈیر یو مدنو
پھٹمن بھی سند جنگی حبیب کارہ چھنچین
پیدیا بتھو ودنس منجہ ود بو مدنو
پریہ یو دراتیا چھوا بیبا ترصدنہ اچھو
کریم پستکلیپن فدا جان کرہ یو مدنو

وقعیتہ قصر

سو قیصر لیلہ شہ یان نبر درا و	فراقہ یارہ سندی نس دُ آئی و
مران تڑ آمہ نزاوان لل گرائی	بنو مبیدی وصل یار جانی
روان اُش ہو رس کیا مارنی خون	بسرخی سینوس خسار گلگون
کھوان افسوس اپان سبت دبا ز و	بیرحم کا چھوم مہ راوم ہمتراز و
نہ در دل کانہ نس سوی تارہ چانہ	نہ نس کانہ یارس و نہ حال ذارہ
مہ تہتو ہیو سخت گو نہ یار راون	ستم پیتھو گوم اشند فتنہ باؤن
زر و غمن خوردن گریہ نالم	زدم جنبانیش آشفتہ حالم

غزل	برہ بکہ یارہ سندی اشتیاقہ سہ آمر کیاہ و نان کہجر فراقہ	غزل

بیتمو سالہ مسک پیالہ بڑ یو مدنو	دتیمو حال ذرہ شن بال مرہ یو مدنو
کرہ یو سوز چھو وا دو منزیت گورہ	زہ گو سیا میالو کتن دُور گرہ یو مدنو
گیس اپرہ عشقی دریاوہ گرداس الجس یو	چھسی آوارہ کمیو تارہ ترہ یو مدنو
نیسان جیس شہ گندم نار عشق ہہ بہنے	اشیس تہ من چھو منہ کہتو دن یو شریو نچہ
کرین لیل مارہ زلفو مارہ چشمو خشم بیمارہ	مہ کرتھم جا دُ کترہ تاہ دا دُ زرہ یو مدنو
مہ گو ہم ہوا کالن کسو بکہ دا درتیت	عشقن کرمہ تی نو کبتہ سر یو مدنو
دماہ ولہ شہ مہ روش ہتوم گوش	نو کیتاہ عشقی افسانہ پرہ یو مدنو

شہی پانچن سرکاران ہی شب و روز
شہی پانچن سندی گرہ بہ سوند
فراقہ یارہ سندی بطاہ ایاس
روان آب چھی دل بتہ ہی نس
بعینہ بلبن و کانی سانس
بعاشمن زان حال دیف بیک

۴۵

پین مشہور آن مرد لفریبا
پین ترپار دُ بار بائل دیاری
یتی لیلا زیہر خو نزکاری
ازانجملہ خبر این سلس
پین زبن گفتگو نس نکی بس
یو نہ آسو در عرب کتی بادشاہ
برودر وزر عجب کسریتی ہاہ
یو آمن بشر بر خواستگاری

بجمت الاکو سوی قیصر ردا
کرن فریاد کیا ر شہجا
سندی عہد پیمان یا دس پو
دو غاہر طرف تبرت ہیر و
دموی بیل بی بریت سامان
ہتی خم آمو کرنت عہد پیمان
کران آہ سو قیصر ہی خاکساری

هنن تم سیت پالس گنج بسیار — ز نافه بارها از مشک تاتار
سهٔاه صندوق پراز گوهر و دُر — گونه واراه هم از قند و شکر پُر
پئی مفرش بسے زیبا طلاکار — ز دیباهای ساده تیره شتر بار
سهٔاه اسپان تازی تیز رفتار — ژلان چون باد صرصر تند هوا
باین شوکت سوئی قیصر سوداهی — سپئن با این همه اسباب شاهی
دو هن کنیزن کرن آرام منزل — انو ن اک قاصداه شائسته عاقل
کرن سوی سوی قیصر شه روانه — دتن اسباب لس اته دانه دانه
به پیش شاه قیصر و الو نکیبار — کرن تن نشه ساروی قصه اظهار
اشاره تس وتن از آشنائی — انن تت منز به حرف کد خدائی
چهو د ملک عرب تو پادشاهاه — جوانا ه شهسواراه کجکلاها
هز بر و نیک نا ماه شیر پیکر — بمردی تیغ زن غالب ملک شکر
کمی کنهه چهنه ز اسباب شاهی — کری حاضر از و چیزی که خواهی
کرک ید سیت تس خویشی ژه شاهم — ژه پروا چهو بنه کنهه آسینه کنهه غم
نه چهوی کانهه غم ز جنگ خصم خونخوار — نه یکیا در جنگ دشمن ز اه گرفتار
کری یاری همپائی بهر رنگ — نه روزک ز اه برو ز بد ژه دل تنگ
ز غمهائی زمانه شاد آسک — ز بیم دشمنان آزاد آسک

غزل	زہجر یار تقدیر بس کرن گراو بسوز دل دِ نان ئی آس کن تھاو	غزل

مہ پارہ مہ چھو چانوی امار
کرنس بو عشقن چان خوار
رخ چانوڈ یوٹھم دورہ یام
چھوم سوز لاون لولہ نار
من دن کوشتھس کس وَ نہ
بے صبر کرتھس عیار
لوسم مہ اچھ اوچھان وتن
سن ژور لاگُت درد لہ
دل نیوت ون کیاہ چھوی بکار
سوی خارہ چھوم بلبر زلے
سمشاد قامت نازنین
رخسار مہ رو مہ عذار
اشہ متہ وچھنو کیاہ بلیوم
گیسو نہ چانی عنبر بن

کیاہ بوز میانوی زارہ پار
کیاہ بوز میانوی زارہ پار
آرام راوُم چورہ تام
کیاہ بوز میانی زارہ پار
مستور گومُت چھوم سنہ
ژی گتہ مہ نادم ہیہ تن
یینا سوچاوم گل انار
دل نت کوشتھس شلہ
بمبرو نجس چانے سکلے
لوسان چھس در انتظار
آئینہ آئین چھوی جبین
اشہ وانہ سیتین مُرونیوم
دل چھوی دریومت سنگ خار
چھوی رشک نیوان مشک چین

غیشاه آسه بڈ از تخم ناپاک دپاره ئوه پینکوی زنځیر عشاق
کره بهوزاره وه بدمیود ست چالاک
تنځ چانه و صلک زاه برا بو
ازین چین یو فوق بزخه کی ابو
امچهم بی اکرین کش چاغو بیدار
بچینی چین بو درت کرېم الغفار
عماره غضب بیانی کرنه دل پاک
کرم نقصیر پیدا و خطا دیم فوق

مسکینه چشم دل مرشد ر	هر رنگه بیر نگ سره کړ

بقیه	باروی لتندی کاره و بار کیاه بوزمیانی زاره یار	قصه

سلام از شوکت د فند شهانه
یوان بیلی اسخن د لوزن دوان میس
نگره نهونسنه تن در وصل اصلا
دوهن کینیترن کمان تم صبر چی کوم
مدا غالب چین لتن عشق شهوت
پی صحبت لاشه تن گو سوکم بخت
طبانچه بر رخ او آنچنان زد
پس انغ مدت بیهوش آودی سو بیهوش
تسنزدری چهم د توم یم حسن زیبا
یه مطلب چهوی لمشس حاصل نبی کر
سه کت بوزت سلامس گوس تصدیق
چه با مجنون بلا شک عاشق پاک
لتلی گو متس د صلک سراپا

نه لیلا سیت بهت فتلوی بیجانه
نشست بر خامست لتن سیتن د ویس نش
ز دل لتن ډلونه عشق اصل اصلا
گرنه هس د یوه داره واره سنگدل موم
بیوی لتن لیله هندی میل صحبت
نه ډلیشت لیله کو تا خشم گو سخت
وست بر خاک بیوه زن مرده نیخود
ونن تمه لیله لتن از خشم در جوش
جمال ناز نقش دلفریبا
مه یدو می خنجره سیتن ز ملک سر
چه صادق بر طریق عشق تحقیق
بپاکی هردو درین کار چالاک
کرن تم عذر خواهی لیله واره

هر دم دور تر اوت شغل آفاق
پس انگه آسو بنو تامست زنده
نه لیلی آس لتن غره سو بیدا
نگرمه کرنه نقیه مش سر کړی لتن
ز لیس لتن لتی گرنه هی خوشی
ولیکن انتظار آس بیم ان ناه

۴۸

منظر خماو نس چیر ورحی نج
سر نزرانې زیره بیدار سگاه
خبر نزران ربیه پر تو وال سیر و زاد
قدمه سره سرهستنه تکوان نیل ناله نه فیکاو
سران سکمند و چیرسیت عشق مجنون
بیدزمان بخش ابر لتن حال مجنون
خبر و نفوس تشکیا چیوم ناصبوری
شکیاه غالب سین یی نن داغ و دوری
ودران اسی ودرد داغ دل سربرنس سبب
پنتن ورد غفن سودل د و سرسلبت بهبه
نصیب لس عب سر ازدل و ښ سرکیاه بیدا سرکړی
شه نیک لیل سره سربلبه و نن بیدار
نصیحت دی مجنون تر خم ددل نقصه جبران
مجنون ران سس ورنکی در باد و ویران

وست بر خاک پیو مت ان د لیلان
پکان اشتر سواری آسو از راه
بتندی د پو نه تی و چهتو نیوی کیاه
ژه و چهتو کیاه کرت لسو ابن پا لن
لیسندی عشقه ژو ته جا نگا جات
گلو ک نا حق کری نه بیوفا ئی
ژه تی بین آسو باهم عهد پیمان
کرک تی خاوندا اک نوجوانان
تنزی ناز برداری شب و روز
سه تی سین له امسی پیا لچوان چهی
سه تس سین چه ماران باوس تی بیوه
اکس اک بیت دو ب تس در آغوش
چهنه زن گینه هنر زن بیوفا چهی
سیتر زن چهنه زاه کینه هنر دوست
زنانی مرده سندوی لوی ایمان
هجر تراوت کر بیه کا ننته کارا

بزیر سایه نخل مغیلان
نظر تراون سوئی مجنون ناگاه
ڈکه لیکیمت ژه کیا آسوی نوی کیا
نه ژی آرام دل نی راحت جان
لیسندی فی اده داوس یا ان الا جات
ژه چهوک تها ونت امید آشنا ئی
نمی ژتی سه سین نه پشیمان
سمنبر مه جبین سرو روانا
کران کیا چهی لعیش و بخت فیروز
چه کیاه خوشحال ته ڈاله نیوان چهی
ژه گوی پری تسنزی شراوس پوه
دو شیوی انم چه ساعت و مدهوش
نگی تس یوت تنهو ژه یاران جفا چهی
بیاری واله نادی دو تیس پیوست
پنس مطلبس مطلوب آسان
نهو نیه جز دغا ئی کا ننته کارا

۴۹

[illegible marginal text]

انت نه باعمل کښه نزاوانښ بو
لبت به اهمته اصلابت ګمانه
قسم کړکړ ایمه بمرادو هښ بو
پېهزرون نزاوهښ آخر بخاری
اول دزړهم سرفرازی پیاری
قدیمی یار ربکل پیوبنه زاه یاد
یار نو نیمه یا بېنګ شه درت د
قدیمی یار محرم رازا سوښ
بو چانوی عشق جانانه زاسوښ

بهت تنها زمردم درچهوبسته
گمر از عقد شوهر یدچه نښ ما ژه
چهو چانوی ناو هردم برزبان نښ
چه درصحبت شوهر شب روز
وره نښ نښ نشه بدی وادا گوس
سه بدښ آسه هم صحبت لکصد سال
کران صدبار چانوی یاد دردم
به بوزت کم هنا دل خوش سپین نښ
زلون پس غم گزه هوی نښ نه اه زلوسته
پمټ آسوی چو مرغ پرشکسته
سروسامانه رست ازکار سپین
مخاطب ئم خیال یار انوی
هنو معشوقه و چهنو کیاه مه کرهم
ژه ته مه عهد کرمت آسو کهنام
کجا آن وقت اس همخانه باهم
کرت از بیوفائی یوت دل سنګ

چه چانی دوره پښ د شکسته
رښت چهی لوله چانی هول نه کاز
ژه رسنوی چهو نه کونزاه د رجهان نښ
زوصل لیلی نښ د داغ جګر سوز
ئمس حاصل کتی وصلک یدا گوس
نزون نښ فائده وصلک چهو کال
ژه لایان چهی زهر سونا دردم
شهل کیزاه غمګ آتش سپین نښ
بلون پس د اد گره هونښ نه اه بلوسته
گمټ نښ گفته گفته سرشکسته
و تهت راهی بشهر یار سپین
بشکل آن پربر خسار ونوی
فراقکه ناره هن هن سینه بر هم
ژه پت مه جان و تن گالوم نام
کجا آن عهد آن پیمانه باهم
پښون نزاوت و پیر در لبزت تنګ

غفلتس نشه راوه روه ژوم شوه یاران
راوه راوم نه ونااو مرچان یاران
بهای افسوس کهٔ ندی غفلتکه مہی کسرتی تسبیح آن
تهہیمہ خامی صیہ لیاٹ سینه نه وون نیاب
حبہی نه ہمہ شفقت مہ نہ میہ نیوه و اسن
چانه نزیب غم ہیں خبیکیهن اندر کوده داو

مه کل چانی چهٔ ڑی مشرا و تهیں لو	بو نزاوت نه یدی نزاو تهیں لو

غزل	اچهو کن اُمش نه خون جاری این آسو غزل بر عهد یار خو دون آسو	غزل

وعده ڈلوہم یاده لاگت گلبره
داد بوزم بیدلس نه ور آدره
لانه کیاه چهوم کرانه لشه دراس نبو
عشقنی دریاوه گومت چهوس ابره
تا وین بازاد عشقن کار سوم
دوله وجهیتم هوکه سینن کالو تهیں
جان وجگر سینه دُم اندره
استه پاٹهن لشه خنجر لاٹهیم
شوقه چانه گوس بیگانه زخو نیش
چاره کیاه چهوم وننه که تاره تره
کرانه یه لولچه سینه بریان چهٔ لو گوم
وعده ڈلوہم یار و عدس دراکنه
میانو دعوی چهوی ته روز محشره

یاد گیمو ناد لائے دلبره
یاد گیمو ناد لائے دلبره
آس عاجز گوس و اراه پڑ ژهنو
یا وو نک چکه چا و ته لو کیا رگوم
نزانه عشقن لوڑ ناوش لو چیره
قوله یار یو لوله تاره ژالو تهیں
عاره رُسیو تیغ عشقن و ایهیم
خسته کرتهیں گوم سینن پنجره
عشقنوی سیلاب گرد اک ام بیش
نیای عشقن زلیوٹ و اراه دور بوم
یای کیا چهوم لوله زر کوتاه ذره
داه کرهتیم ژاهتنه مه کو نه آکنه
یاد گیمو ناد لائے دلبره

وینه چانے دور لوم کوده
عاره مشیو یاره لو کهٔ بوسیں
واره لو زمی ژاہ زی نزیں
خنده کندم سیں نژندو نه بندہ
چهوس نصیحت سینه نالہ دیوان ازنوی
چانه وینه یار اسن چهو ونه ہتیاں
انش چانی چهیم مه اچهی کلی نشره

٥١

بقیہ قصیدہ

سیدّ عالم ضعف نالو ادی
یهانس غنم زین و یعقوب دی
وچهیٹ احوال یعقوب ندی
یین وجان پاره دی مجنون
سو مجنون بیقرار و زار سیں
بره من ندیوی دشوار دی
سیہ ام زنگ زنگ نه چار چاره
علاج چانه عشق کهٔ سنه لوکنه
نه مندی و اوه واره لو کو آواره
دوا امه داوه کوی گیٔه نه
وزین امید سوہرس زندگانی
بیلسیم نه شل سین پروانه ز از لو جوانی
بی مجنون کو ونن سلیم لو وننه دل چهٔ یعقوب

نصیحت رنگه رنگه کرس مالی
دپن تس ای عزیزو چون من بوز
نصیحت بوز کن دپان اوت عین در وز
ژه ژهارت بیه امر و از ذکر عشق
کمت کیا نصیحت تس لعلت عشق
کمت برباد میانو ننگ و ناموس
یوچانی خوارئی و ازه اجل گوس
ننگ سنگ شاه مادن نال ژونی

۵۲

زمین دس ته بلکن عامو نالی
وچھون ننگه پهچ عربا بهانی محرم
نظر نزاون تمس از بانی ناسم
تس ڈیشتئین عام جگر چاک
دوکی واراه کرکر ژ ریز نو پاک
ژ نب اشک لاروی کوه چھلوک
دوکی کیاه مالیه رو وچھو ژ تنگ

انهس کت عاصه بیه بهت سپت کهنه زن
کونی ڈیوھٹن نه لبونسه نشانه
تمی ولونک فلاح تنگ جائے
ھنوک لار ن ژلن گیه آره کاتی
وچھوک ناخوش مکا ناه تنگ چون گور
بهت تن منز سومتو آواره گومت
ضعیف و ناتوان لاغر سیٹھنت
سوزن سروهی هوکمت نبی برگ
نه نس کهه مازنه نه شکل انسان
وچھوم نمند بدن آس سو گلگون
فقط لارت تمس اڈجن کنوی پت
ته ڈلیشت گوسو غار دل شکسته
ژلوی منوتس نشه گرتم کناره
ژه کس چھوک ناوکیاه چھوی آک کتے
دپوس فم منه چھونا مالو چانوی
بیه بوزت گو وتهت یکبار مجنون

ژهنداڈان ون کو مجنونس دوان ون
دپن سماکھو کھوتے پٹا اک جوانا
بهت چھومت کرانت آیه پائے
بهر صورت بسمت تت جایه وانی
دده ون ھیچوکان تغت چون شور
زسرتا پا بدن تس چھ ره گومت
ھیٹومت وارپاه مضطر سیٹھنت
نه باقی رودمت تس کھنه مرگ
مگر آسوی نمایان نقش انسان
چو زلف کرخان گومت سیه گون
سیٹھنت مچو صورت عشق دوست
گرژهت ہیوٹھوی نکه تس استه
پرژهون تس ورده هنوتس وارواره
وان چھوک بیانه بایت کمه وتی
گومت چھوم ہول ژچھوم لون جاری
کھورن تل ہیه وست مالس تنه خون

سوو صبا بی غفن ال کن ال مع بونی
سکھون اسه ننه عجب دامن تس
ژه ساں لوکی تام ن بوان تمو
وپنہ ناو منتہ ابو انہار و
طمع دیدار کوی واریس پتن
مه جانی داده یوان نجلع چھن
ولوک دامئی کو و ماز ژکوزی ژن
سمتو خوادی تن ممانی عرش

مہ نمی میراث آسنہ در تصرف
پیپن وارث نیہ ہا کمک تہ شف
سہ ران وچھمن ژہ چھینہ نبہ بنگاہ می
نیہ زارک لکہ ترہ پکاہ می
غنیمت زان میانی زندگانی
مری یلہ کمہ نہ سپن مہ یانی
ژہ پیب بنرمن ہا سکہ حنب
سایس ان در تصرف زانہ وانہ

ژہ یلہ وقت نیہ عمی ورزہ و
چھوپ ژہ ڈاں میانی اولاد
چھوپ شیخ جاپہ تہ روح ننبود
ہوچ روز منز روزن ہا ووچھو
زنہت تیت منز روزن بہ گنجی مغ
غنیمت زان وچھن زندگانی میانی
ہیرس فی زنت چھو سبب اوہ
ژہ یو زکوت چھور اوہ
نصیحت یو زکوت چھور اوہ

گتھہ بیمانہ ژن پانی یی بکال
بکوش دل سو مجنون آسنہ بوزان
نہ بوزن ہوش بیگتہ گتہ نہ روزان
بگتہ عشق ہتو تہ کرن نم
بیرتی از ارہ کریتی درون تم
پیپن عاجزاتی بلہ در عشقن
ولوی مجنون لتی تی قبلہ گاہم

ازان یکہ جہ عالم نہ پیم
ونی منز چھوم کمک عشق ححم
گوران چھوس سعی ژن چھوسہ زانان
وتان چھوس امرحاوتی تم زانان
چھو فائدہ بیانوتن منز رسمتہ منطق
نصیحت چاکن ژری پتھہ بہ حق
بہ جز تو نیست کس پشت پناہم

ژہ مازاہ وچھنہ ساتی مای فیری
توقع آسو مہ در عہد پیری
گوہن پٹ عمرہ ہندوی دہ واتوم
مہ گو سورت کوکہ چارک چکہ جاوہ
شبس نہ دیک واتوم عمرہ ہند دہ
گمت از ضعف پیری چھوس بو مضطر
یوان ونہ کونہ چھوک بالکل ژہ پاس
بکار عاشقی اندر زمانہ
وہ ژہن تراوت ہنا اک رام سین
وہ ژہن تراوت نیدل نش لیلہ ہند مکیل
سو کھاہت بہنہ تراوت دوکھتہ دادے
غنیمت زان سہ عہد جوانی
مہ دولت تھاو ژی کر سنیراوت
ونس منز وچھتین بیتن پٹ خوی
گرہ بہ سہ نہ کر سہ خانداری
ژہ میانے عمرہ بہ سہ میانہ شاے

اسی کن بالکلاہ ما رای فیری
گرک مہ خستہ جانس دستگیری
مہ ہا رس باونس یوہ واتوم
مہ ہیو شراون ہیبہ یتن یو مک واو
زہجرت چھوم ہمت پٹ کوہ اندوہ
ہکون لج وومنہ چھوس بو سیند لاغر
اندیشہ زاہ نہ کنہ یتن عشقہ نیاس
گمت چھوک مشتہر نہات وفانہ
پشیمان یتن خیال خام سین
بگردن کر نہ عقلے صبر کوی چھیل
یمی دم چھی ہمی کر سہ شادی
گرت غم دور بہ سہ شادمانی
مسہ ژہن مغت پاٹھن تراوہ تراوت
ہر دم انس کر خلق حسن چھوی
میسر چھی تمک سامانہ ساری
ژلن از دل لمہ ساری فکر و راہی

می عشقن حقیقی کړی بو مدهوش
نه چهوس زانان ژه برحق مالو میاکوی
مه بندس بټي ژه سارکو دستگاه چهوی
مه زان ژی یادگومت چهوک ازیاد
خبر کنه چهمنه کمت شوق چهوم مه
بمردم کره لگم هرگز مه آرام
خراباتس خرابی چهوم مه درکار
ژه چهی از ضعف پیری ناتوانی
مه طاقت بار عشقن تهو نه دانه
بوزالوس عشقه نادن شور گرمن
دپان چهوک چهوم رسیل مرگ ژه پیش یا
گمانه چهوی ژه زنده روت مرد چهوس
به فقته عامرن بلیه بوز کلی
وچهون بالکل گمت در عشق نا بود
ودان دپوښ جگر گوشه کنه بوز
لړی روزنت نړی تهوم نګبه دن

بوک کهیو مت مه ازه کرمن فراموش
چهوسی فرزند چهو بینا بول میانوی
ته زانان چهوسنه صلانا دکیاه چهوی
زباد خویشتن هم چهوس بو آزاد
بو چهوس عاشق ته کس معشوق چهوم مه
انس نشاوم مه عمری باد دوام
ز آبادی بو چهوس چهن چند بیزار
مه چهیم ژه چانه کهونه درجه ای
بو نزانه لوره نادس شوره پانه
جگر ته سینه بریان پو ته کرم
بو چهوس بیو مت لفکر رحلت خو تن
مرن چهوی ژه بو زنده موت مرد چهوس
سراسرگو تس جانس تسلی
ژڼ از دل تنز امید بهبود
وصیت ون کری بو ژم وی روزن
گرژه هم آسا لیشاه دروقت مردن

قیام شه کتوه میلو پانه و اخی
تسلی دل مې وه ازا یې پوره
بیوی خانه عام آسره رنجور
دوهن کیتن سو زنده یو غمناک
پین آخر رضای ایزد پاک
پین ونت ازچهی امر الهی
سپاهی مرگ تن کن کرنه راهی
سوئ عقبے بداره جا و دانی

کوک باهم وداع وبلی تو وانی
بوزش مرگ خویش ننده یم ام
نوی کسبن مرت رحت بیم ام
نه مرپرس و ون اشک کهنه قطره م
اردون به آخر چهوم ون گریه کم
یکون به آخر چهوم ون دو دستانا
ایتن زین قیت به آخر نا کرت

سکرن حالت ازین بیمار بابی
هیت سکوه مرض تنگ مخزون
زوردو عشق مرسے خبر سعد
زمرکس عامر

ژه ہیو فرزند کیاہ موجود آسُن
نه بوزت گوسہٹاه محزون سُے مجنون
ته بوزت دراولاران پان ماران
تبر سرو قدس ڈیشت پس قبر
پس از مُدت بهوش آو سُے بیهوش
رٹت ناله قبر پٹھ ناله فریاد
ملون کیاه خاک تَنت آئینه پالس
ونان کیاه آسو ہی غمخواره بابه
وچهان چهو کناه ژه میانو ی اوچهن
کتهٔ ژ ہارت ژه چهوک کُتھ بہ وزارت
مه آسوک ژه برات شادی عیش
ولنه امت میرزاه نوزا ہی قدر
دنیا تهم پند وعظ و داستانه
زژن چهوم کرلوٹ دوکھ ہیوم مت چانو
صلاح زانت نه بے اولاد روزن
ژه دُور میانو زڈالت یکو تنه

ازین بودن چھورُن نابود آسُن
اشی کنه لگوا چھو کُن ہار نی خون
اشه نه خونه جاری جوبه ہار ان
وست بر خاک ییو بیہوش بے صبر
دزان از نار غم تن سینه پُر جوش
کران کیاه آسو ہی گوم بیداد
کران کیژاه ست باختنه جاکش
کھٹت چھوک نه یر گل دلداره بابو
فراقن چان کو تاه کرُسه پامال
یه میانی ناله زاری گژهنه بوزت
مه آسوک مرہم درد دل ریش
گییم بیزار عقل دس شب قدر
مه بوز ینه مشکوفل نول مه پانه
چھو کیو ہیو حال رت آسون مه اززالو
درین فانی جہان ناشاد روزن
شره میانے جگر گالت یکو تنه

لنت جادر پٹھ نہاو بہشت کٹن
ونچن دامن منز غم نهاوت اژ ہان
ہیپی بے ہمی و غم نیاوت نزد ہم
ونان غمخواره لدارہ
اُنت آسنه جانو اماره ما نیاو
لنت آسنه قدر جانی زانکاون
ونی باقی تمنا چھو ہمسر
منز دل لول سعه دردن ہم
ژتن چانی نصیبن ہیپ جوان
گژهن ہار و النجه چھو زنیر

کھٹت گوژه نجد پٹھ
کران گریه زاری ژھٹکان
پیرن بیت و غزل عشقک
وچھن جای اکس پٹھ مار منزی
یئن صورت بیہ تن لیلہ منزی
ہم سه ژن ہرد و پیکر کرده تحریر
رقم زن مانین کرمیت تصویر
کرن نن لیلہ منزی شکل ناپود
یئن نقش پٹھ تصویر موجود

ونان ژ وون ابیچھ ہم کوکرت نتگ
ژه نی بوزک کنه وچھ کیاه چھنه بیاکھ
ونوک مجنون تنت قبرن
مجنون کیاه کوی ژه ونو معتبر کیاه تن
دیوان خلقو کو ونانت بہ صورت
اکشت نهاون یئن

دلس ستن بلہ دل سینوی سیت دو
لصورت یدا کس اکِ دور آسان
اسی دون قالبن منز وکنوی چھو
دُوہی بُس تراوه یکتا ہی کری پور
یہ دِنھی گوگھکان نیرِت پکان تیز
کرن تم کوه نجدس ہیٹھ ہین جای
جمع گیبہ ہر نہ ہا جنگل و اریا شیر
تِتھی پاٹھن سین تم تس نشہ رم
خصومت و حشین لس آسو باہم
رٹن خو و حشین سیتن ازان لے وز
تڑہی آسی تن گیمژ تسنز مای
بجز حکمش تمس نشن یم لوآن اس
دوان لین ہا دمجنون نشہ نیش
زہر سو آس تس نش خلق ایوان
ازان نعمت کھوان گہ یک لو اله
توی آسی تس غم رام رو زت

چھونہ تت جا یہ ژہا دُن مغز نہ پوت
بمعنی چھی بہم یکیاں آسان
چھہ اس یکیاں یدھرن ہنوی چھو
زدل نراه آستہ دلبر تمس دُور
و نان اشعار شیرین شکر آمیز
دو ہس راس کران افسوس نہ ہا ی
گنڈ و کِ تس حلقہ انداند نراو ہر گیر
یتھہ مردم چھہ با مردم آرام
موافق گیبہ اکس اک لہ دد بنغیم
شہ لشکر سو آسو کِ شاه فیروز
لنو سیتن و وان اسن ہین جاے
رتن یکبار تم ماران کھوان آس
تمس آسینہ لوران زخم دنس
انان تس کنتو ضیا فنہای لوان
کران آسو و حشین باقی حوالہ
تمس سیت اسن با آرام روزت

چراغِ مجلس اقبالمندی
ژه چهوکنا کوکبِ برجِ بلندی
دِن ای کوکبِ تابنده پرنور
ادل برزہره تم نظر گندِن پور
دِن طالب پین باہر ستاره
ات انجم ہمہ شب در شماره
چھهان آسموی فلکہ انجم بہ بار
شبہ آسو چھون مست ہا ہوشیار

ژه چهوکن بانوی خاتونانِ عالم
ژه چهوک سرِ حلقهٔ خوبانِ عالم
چهو ونکن وفق لبن کاردانی
مرا پیغام سہ آن دلبر رسانی
ستارهٔ مشتری نمود راوگاه
برازی تس کنوی مجنون تن تن کیاه
ژه چهوکنا منشی ملکِ عنایت

ژه چهوک بیر دفترِ ملکِ عنایت
ژه چهوکنا اخترِ فرخنده وجاه
ژه چهوک فتنہ سازِ عشق و ارمر
بسیترس دوی مه آن نظر
مه از احوال ان دلبر خبر
بیکس زان پاسن خدا تس ازاری
سمتاران آس وبن فرق بیادو
سرن زاری بنتاره ناپیدار
بمن چون قالی مریخ دوار
چهیون دودان فلکنا ازین باری
بسم کنبہ حاصل ہمچو پاہ زی
زنان روی ل اظہر ازمنا جاب
توی حاجت وانی ابل عزاب
سمبیل لیزا لس نبازیب
حبیب و الجلال سکہ ریاز بیب

خدایا باامید آسی بو بر در
ژه کن محتاج یم ارض و سماوات
چه مهر و مه غلام درگه تو
کران چهوک عاجزن ثری دستگیری
ژه چهوک داناي احوال دل ما
کران گه ثری پرن ژن آشنائی
بصد دل سوی تو امید وارم
بسی رنجور و مهجور و غریبم
ز دلبر تنگ دل پر اضطرابم
مه چهو منه کا هننه یا ور ژه سوائی
خدای جامع المتفرقاین ثری
پنن یادری مه ونکن گره هتنه ها و
بزاری و دستهاه غم در دنا کن
یهوی مطلب وان مم باخدا د تو
درخناه ڈیوٹ غم سرسبز در خواب
و چهوان بیه مرغکی خوش رنگ طیران

گدا محتاج و مسکین خوار و مضطر
بحال خویش حیران دوه ته رات
چهو زهره مشتری خاک در تو
کران چهوک عاصین ایمان پذیری
ژه چهوک بینا حلال مشکل ما
کران گه واصلن ون چهوک جدائی
پیامی میر ساتی از نگارم
مکن از رحمت خود بی نصیبم
بلطف عام خود کن فتح بابم
کرم مه عاجزن حاجت روائی
بلاشک چهوک ارحم الراحمین ژی
لت ناه یاره ندم و اتناوت
اجابت نهادیس تی ذات پاکن
پیس هن ره ونان زاری بلیه
عجائب خوشنما خوش رنگ شاداب
کلس بٹ لنگه لنگه آسو فیران

٥٧

کنهاه اکٹ چهم ونن بید دگ رہ خصت
نه بوزت زانو مجنون از گمانه
دپوش ونته سه کیا چهوی ته پیغام
بپکان دیرو ز آسوس یو براہی
بهت برہ کران تر آہ و فریاد
تسندمہ رو منور آفتابہ
ڈکہ متسند فولاوٗن صبح صادق
دو ابروٗیش دونن وصاد چشمہ
بلوح روی او گیسوییہ جیم
سراپا چهی نته رشک گلستان
بینبرزل چشمہ چهیں بیمار رو گل
بینبرزل چشمہ چهیں بیمار رو گل
دہن چهوس غنچہ لبس برگ لالہ
بیہ کهونہ چهو پرن تن صاف سینہ
تسندی قد خرامان رشک شمشاد
مگر ڈیٹهم ستها در غم گرہ بند

کری باوت نته ہمہ فن ہین
ز دلبر و آنو مت آسم نشا
دپوس تم کاہ خال فروزو دلا
وچهم اک نازنیناہ ہمچو ماہ
بغم ویران کرت ز و عشق آبا
رخس بیٹ از قصب تراوت نقا
مگر زلف سیاہس شام عاشق
وچهان ہرنن کران بید دچشم
الف بینی دہان تن حقہ میم
بدن متسند پراز گل نن چهوبت
مسلسل زلف متسند ہمچو بلبل
مسلسل زلف متسند ہمچو سنبل
فروزان دندمتسند مخته مال
ز خجلت آب گومت آبگینہ
صنوبر بندہ شوبس سرو آزاد
بصد دل کردہ با عشق تو پیوند

دوان چھوم عشق گہ باری زلنس
بیان یامت زلنس بٹ مہ چھم راے
کنس وار چھومنہ روزنس وار
ما پرخون جگر چھوم سینہ صد چاک
بیان کمہ حالہ چھوم کیاہ حال چھوم نس
سہ زنوی عمرہ ہندہ دہ کیتھ گذاران
نشت بر خاکس سیتن مت چھوم
دپس مت مندی امارہ ونیتم
نہ ونومس اے مہ محنت رسیدہ
مو چانے کھوتہ تہ دیوانہ گومت
چھوچانوی عشق مند کانہ بار
وس منز عشقہ چانی باد دوام
چھو در زنجیر عشقت بستہ گومت
پہران گہ از فراقت بانز انہ
دیوان گہ چھوی مس مرگ پدر یاد
طبع زاد تو ذر پیش آن ماہ

دوان فن شرم چھمنہ کھور تلنس
یوان چھوم شرمہ ہند زنجیر بر پای
یمن دون منز گیس لا چار از کار
کران کیاہ آسہ میانوی یار غمناک
بسان کس سیت کیاہ احوال چھوم تس
چھوکس کن میل دل تس کن چھو تہ ہاران
بصحبت ہمدم و غمخوار کمس چھوم
چھو کیاہ احوال تس تی وارہ ونیتم
ز خوبان جہان چھوک بر گزیدہ
ز خویش و آشنا بیگانہ گومت
چھوچانوی عشق مت موتس فی بار
چھو ہم صحبت بہت بے صبر و آرام
ہم از مرگ پدر دلخستہ گومت
غزلہا از تنہائی زمانہ
گران از گریہ جنگل ماتم آباد
پروم کتھ سیت بورت گیا گران آسہ

ٖ٥٩

قاصد

[illegible]

حکم کش پت چھیم ارض و سماوات مطیعی چھی جیس یم دوہ ذات
حمد تس از ازل در ذو الجلالی احد چھوی تا ابد در لایزالی
کرن یم یت چراغ عقل پُر نور مگر بنیش اچھ از خود تہون دور
کرن یم پیدہ عشق دلفریبا نگار دلبر و با حسن زیبا
دلن دون کرنہ عشقن شور غالب کرن اس اکس مطلوب و طالب
پس از ترقیم تحمید و تحیات کری اظہار اشواق ملاقات
وفادارا محبا دوستدارا صفاکارا فہیما دلقرارا
خبر چھمنہ مہ رنتوی کیا کران چھوک مہ رنتوی دوہ دن کیا بران چھوک
مہ چالوی عشق چھوم در روز و شب کار للہ ون چانہ عشقہ موز چھوم نار
پریرو چھس تہ پت دیوانہ گیمژ زعشقت دہ جہان افسانہ گیمژ
مہ چانی قولہ ساریو لولہ کامن توی زاغیار چھیو پاکدامن
زہر سوہ چھس تہ کن مشغول آسان رچھیت چھس پانہ ینون شکہ وسان
زرہزن ونہ چھومنہ ڈیونمت رنج تہوت چھس عصمنک شہما زر گنج
زعصمت پان پانس چھس کران پاس درم ناسفتہ نادیدہ الماس
بظاہر زی نتہ بد طاق چھس بو بباطن جنت تی مشتاق چھس بو
بشوہر بد چھس از روز تا شب اما چھوم روی چانو آسان مطلب

ژه رسنوای سرو قد آزاد رفتار
ژه رسنوای گلبدن دل چهوم مه پر خار
ژه رسنوای چهیں نه لان سول گلابو
ژه رسنوای هی د زسن آن مه تاوه
ژه رسنوای لاله د چهوم داغ بر دل
ژه رسنوای بمبر د چهس لوله بهار
ژه رسنوای ای کبوتر فاخته رنگ
ژه رسنوای کیاه کره د نهار طوطه
ژه رسنوای سیمتن چون رنگین زرد
ژه رسنوای یوسف ثانی زلیخا
ژه رسنوای خسرو خوبان عالم
ژه رسنوای مفسدت خوار عذرا
ژه رسنوای ناگمه ایو هیر مالے
بولیلا چهس جنون چهوم چانه کهوته
اسی دون کر یوٹ تیر پیو عشق منزل
ده یدا سوی لیت عشق سفر زیوٹ

کران چهس همچو قمری ناله نه زار
زدل هم خار زیرن ته ین چه دشوار
ژه رسنوی چهیں گلان نه ون آفتابو
گل نار د چهیس نن هر ده واوه
جگر پر خون لالن چهوم سخت مشکل
بلبر زل چهس تره کتو من بیا له اسرتار
سینه شه چهس نه هجرت با دل تنگ
بو کر نهس تاره محنتس کوم فوطه
تمر چهم خسته تن وارا ازین درد
کیس از جان و دل آشفته شیدا
بلب شیرینه جان از تلخی غم
دماه اک روز میانوی یوز عذرا
بره یادن گمت چهوم لوچه بالے
ژه مجنون است سینمت چانه کهوته
اسی دون تیوٹ تیر پیو عشقه منزل
گز هوی کیا هیونه دکهه مالس کر لوٹ

سو ید گو برونظ اسہ نہ لبعد چند روز
نظر کرسہ زآدم نا باین دم
چھوتی بہتر کرک صبر و شکیبا
غماہ از بیکسی در دل مہ تھاو
مہ نہو از بیکسی پانس فیہ وسوس
مدانی چھوی خدا کر یاد ہر دم
خبر چھم چانہ حالچ دانہ دانہ
زتن ید چھس زہ لش روزت بو چھو ر
امایژ کرمہ چانی دورن داہ

یکن آخرامی ونہ مختصر لوز
بعالم آیہ کم کم آس کم کم
بصبر و تاب دکھ پانس فریبا
توکل کر خدایس پان لشراو
خدا آخر چھو سارن بیکسن کس
زہر غم روز خوش آزاد ہر دم
بنیو مت کیا زہ چھوی ساروی نخ زانہ
امادل چھو منہ ژی لش ساعش دور
انی باور کینی تھاوک ونی کیاہ

غزل

مدنو ارو و دان کوس گچھ چانے کلے ہیمو
بدن وار ادم دل چھوم گمٹ نارہ چھلی ہیمو
ستم ہجرک بولو زالہ دتم درشن تیم سالہ
نتم ڈالہ رٹ نالہ للہ ونت منز لولی ہیمو
پوان کل چان یامت میہ پیوان چھوم عشقہ سوزو

کرک خورشید سیہ منز میچھون
دس منز دلغ رشکہ ہیت
مہ تا بان نگہ
دخش پیٹھ خال چھوی دزمت
جش در باغ زن ژامت
توی ہیت داغ دل لالہ
زہ لچھ گل زلف سنبل
نس زاہ لو بے ہیمو

شمع جی یامت
گرہ بہت سولی نوں
ونہ زنارا ان زہ پت دزبس
بودو بادہ بکہ اس
زہ دوچھو کپو پوان پکس
پوان چھو زونی پیمو
روان چھو شمع روز و شب

سمن نخ چشمہ نبرس
وچھت بلبل نمی پتہ
نظری پتہ گلی لی ہیمو
زلف نیم چھوی سم وان
وچھت دل چھوم وچھت بال
سو گر یا یار الفت نیمو

غلامی دمو دوان گمث
صنعو بنہ رفتار اسہ
خلکہ لست ازکمان اسہ
چھیمہ ہیمہ نیمہ منز لالہ
کہمن زادہ لوم لمہ

ہَہ ببرو حِہ ڈجبژ مَسہ کھاس ہٹ چھیَ پرٲران
مِہ چانی ہاوسہ برمت چھمو بینز زلے ہیتمو
گُل نارو ہیہ تھرزن چھنیس لو لکے تا وہ
وَنہ کس نادہ دزموتن گلا لو مسولی ہیتمو
دزمتن سوزہ مسکینس جگر چھوم تفتہ دل بریان
ہوان چھوم لو لکوی آتش مِہ عشقہ منقلے ہیتمو

بقیہ قصہ

سراسر کامکن پُر نامۂ یار
کھوون نل قاصدس بیہوش بیٹھ وہ
دِپُن تس کُن دِژم کاغذ نہ خامہ
دِتوس تم قاصدن کاغذ تہس کیت
لیکھون نامہ پُراز درد وفسانہ
سو نامہ ہیت سہ قاصد گو روانہ
کُرن تم لیلہ سر نامہ نہ خط باز
سرنامہ ہیت باسم ایزد پاک
کُرن بم بے ستون افلاک برپا
کُرن تم جامہ تر از گریہ وزار
دِتن تس بوسہ ہا بر پا و بردست
جواباہ لیکھنا یارس ہیت نامہ
قلم اندر نہ آسوی درنیل ہیت
سراسر راز سنیہای زمانہ
گژہ ہیت بیو لیلہ نشہ اکہ آنہ
پرن اشو تر ہرن تت ہنوتہ آغاز
کُران تم شکل آدم بیچہ از خاک
زخورشید مہ وانجم مصفا

٦٣

جفا جو لو وفاداری یې چپا
مه هیوه عاشق لعالم آسومت چپا
گمت چهم سوخته دالنج چهوم دزبان ځ
یپت جهجو رتری نشه چهوس گمت طاق
بو چهوس ناله دوان بن داد لبری
شونگان کس شاندن نازک بری چهک
بو چهوس چن خاک یومت چیا نه وتی
وچهان دراس گرته مان چهوم ده پران
قوان کس لب لب چهوی دی بروی
کهوان غم بوسه ناو تهس بو بغصه
بوچهوس چن نیشکر درصد گره بند
بوچهوس لب تشنه یوومت در ترب نا
مه چهوم صفرا زهجرت چهوس لبی ابتر
دتت از رشک نی ردل هیا لو کینه
چو قمری کرمه زان سرو قدرت چال
چو بلبل چهوس بو هت اندر جگره خار

زدلبر سیم دلداری یهوی چپا
کرم کیاه کار کوناه دراس سرا
بهت کس سیت چهک سرنید ناز
ژه کس چهوی جنت کس کن چهک ژه مشتاق
ژه کس سیت مستی چهک چې ان می
مستی یان کس ساوان کر چهک
دتت کس چهک ژه آسان ناله مستی
ژه چهک کس سیت لو لاک ژه شو ماران
هوان کس بوی چهوی زموی خوشبوی
دتت ناله هوان کس چهوی ژه بوسه
ژهان کس چهوی شکره چون بی قند
ازان چاه زنخ کس چهوی چو آن ب
هوان کس چهوی ژه پستان نار در بر
ملهوان چهک کس سینه لبینه
بهت تس سالیسی تل کس چهو خوشحال
ژه چهو کس سیت چهوان ناره گلزار

مشتاق چهم کیاه گی هیتو نظم ژه دوار
گمت خنه وعده سی مرد انه بودر
مه هیم آغوش مه چهم کره ساتهاه
ژه سیت هم نفس وزلفه ساتهاه
کم یاهی وعده دراپیکونه صاق
گر تیز و سپت آسکی ژه عاشق
ژه نرگس من چهو ان کس بیت شمودر
بنا کامی لو چهوس مرگ تنه پیبود

گمت بدنی ژه وی عندو فانی
گمت نرکی فارتهمار رتی بخاطی
گمان چهم سانه ساناری جانی
مه چهم نیم ناهر مس مای چانی
مه چهوم مانا قبله دل لو وی جانی
مه چهوس کعبه جان کوی جانوی
ژه پت لو عاشقا شو دراپس نامی

جبیں ناز لو چهوس کس چهم داغ غلامی
مه سرو مه سلار چانی نیاز کی چهم
مرن فی چهوس گرته ماش مین چهم
ژه پت درم مسته سیت گرته نار چهم
سبکبار مم صد بوس سیت گرته لبیب
بدرم سوخته بلبل معوته زلیبا

ژه پت چهوس ژاله گرته نا غ زاغ عیار
زبان چهوس نا گرته بلبل فالغ کلاب
مه با بیس سیت بنا وصل منا زاغ ناعب
لصعب ناله گرته چهوس نرغ مزاغ جانی بلبل
گرته نشته منه ونهن ازجانی لبیب
وبان زاری لو بیت بلبل لصه ندایب
چهم ماله بیت نا غیبان احوال نابود
نیم زار نا غیبان گرته ازدر باغ
انتت مو باغ اندول چهم داغ

گڑهیا زاه دور آن نه هنوز نان تهد
بو چهوس چون مور سرگشته بجوای
سه پچه کر نیره از بازار شکر
گڑهیا آن مه زدست اژدها دور
عزیز مصر کے میر دزد نیا
دیان چهوس زاه گڑهیا مارہ سوہ فرهاد
گڑهیا تن همس نه اکل ز لدوش
یه آسیاهن نه دومیت سموته اه
سبب کر یا آهی چهوک سبب از
اهی دومن کرنه مشکل کار آسان
یتوی لیں دن ستم زالت هکو نه
بیابان و تناون سالو دور
حجاب هجره منزه دور کرون
گهی مس پیاله رندانه کرد نوش

برابر گڑه آن هم پیانه آن عهد
شکه ته هاران مت در بیقراری
یهیم در دست مفت انهار شکر
بهیم ور گشن بهیم چیتمن دیم نور
بالفت میله یوسف بازلیخا
لشیرین میله خسرو بادل شاد
لعذرا سیینی وامق بهم آغوش
گڑهت می لوله مینیا نه چهوزاه
اهی پٹ رحمتوک دروازه کرباز
اهی از هجر برلب او تودن جان
چهونه طاقت وه زدگا لت هکو نه
اهی دن دوران کرته پور
اهی دون وصله کن مسترکرون
هموکه بوسه باهم گه هم آغوش

غزل	منگان چهوس الله خدائی هر شب و روز سنه کره فهم کنه بوزم وفی روز	غزل

روز و شب از سوز شوق عاشقن چھیوئے تاب و تب		روز دماه عشقه ستما بوز عشقن تو لری
نقبیہ	پھوس بومکین چانو عاشق خستہ دل چھوم خاخار ہمچو بلبل نالہ زاوان بوزتس گل پیکری	قصه

لیلا روز و شب د گریہ و زار
تسندی کھوته ثیر در غم گرفتہ گیر
کران تس پاس پانے آسو خاوند
کران کیو متس ہٹ جا نفشانی
مگر لیلا متس ہٹ آسه بیزار
دو ہہ اکہ آس از شوہر سہ خالی
ہنون لب انے رہ خصمان لفر سنگ
ازین رہروکان کاہ آسو فی الحال
ونان ہی آس تھاوت چشمہ در راہ
دیان آسوی سولتس مجنونہ تسند مام
پہرتہن ہترلس خبرلتس یارہ سنزی
کران کیاہ ونتہ میانوی ہارہ منو چھوم
چھوکس مشغول کسند چھوم کران یاد

سپنہ از غم مجنون گرفتار
ز عشق او گمت لتس نال زنجیر
وچھنت لتس کن گرہان ہرم خورسند
کران آسوس زیکیو پاسبانی
وچھنت رسدزاہ کران آسنہ گفتار
کوفی زلن درایہ بیرون از حولی
گرہنت بیٹھی ونے زپٹ بالی رنگ
پرزہان لتس یارو سندی حالی احوال
سلیم عامر سپین پیدا بناگاہ
لقب عامر سلیم آہمن د پان نام
شفیقس دوستس غمخوارہ سنزی
کمس پراران سپنمت آرہ کنیو چھوم
کوہس ہٹ چھوم کھست لایان کمس یاد

کرم امستد عمن الله قدس د ال
تسندی کھوتہ چھس گیر اوارہ
گرتہ چھس مارہ مت تسندی مارہ
سو چھوم در نالہ زاری لمر کوہ
مہ چھوم پیومت د پیچ کوہ اندوہ
زتنن الفصہ کھہ دُردانہ از گوش
ز مبتلی زار زن زتنی ابچھ پوش
سلیمس د نتہ دپوس گرہنتہ بند

یلیمس کن ونن ہتوتی پتن حال
ابن لتس نیہ یادہ وندکی بیقراری
نہ بوزنت ہتو کرن نہ گریہ زاری
کران زتی یت چھوم ہم الاتہ ونی
نہ ہچھوچانوی ونتس ورد زبانی
کران چھوی چانہ بوزتھ فیوس تہ یہ آہ
دپوس قدرت سلیمن نوتہ دہ ایاہ

ونتھوارہ میانوی یار
زتنت سو میانوی نم چھیم
فتنس لولہ ہتروالنج کمت چھیم
وتہ والنبہ چھیم پیولچ تمت چھیم
للہ وناغ سوری چھیمس مہ دور
زلمنتر روی و چھوسپتن ورہ دوہ
وچھانی دوہ دور روزہ میں بعد
عمزل میم تمہ ونن تمہ بعد مس یعہ
تسندتضیف بوزتھ پیو فیا نہ
یلمزنت لولہ والنبہ خفہ خانہ
بعد ان مخمسہ سلیمن تختہ سی ران
کھمبہ سبل نیتہ لاوتہ لمہ ران
دوپنہ و ونن نتران تمبار چھ تیہ بیہ نتہ
وچھان تمہ خیمت سبارپوتس تان
ہنبہ نبرہ اندی آس تزتہ لپتہ
ہینہ زن یار دتیہ لمہ مجاب ہینہ

ملا قاسم کے بیٹوں کی دوڑ دوڑی
نظر نہ آوے ... اور دوڑی
... پیاں ... بھیجیں
ب دی در ... بھیجیں

غزل

چھپر بالہ چا لیدا ارمان
ولہ بارہ وندی جان
... جان
ولہ بارہ وندی چھپر آزاد
فرحا نوی ... چھپر
نت نبہ ... خدا امان
چھپر سر وخدا امان
ولہ بارہ وندی جان
ولہ بارہ وندی سو ...

خم ... سنبل چھپر
زلف دراز ...
ہند ...
چھی کارہ ...
... پیچان
چھپی ... کمر ...
مژگان ...

سليم عامر وچھان تم ڈیوٹھ دورے
کرک آواز مجنون ہیکبار
سليمن نہو نپون ہر برزمین تش
خبر ونس منبیو وتھ لوزہشیار
ولو ہجوره زین مژده سپن شاد
سو گلہ و بلبلس نن خاره کاسی
تمس تری ڈشنس نیرہ کال ایسپن
چھو آمنت لعل لتن چھی ہلہ گجرژ
بہت چھی بٹاوتی تر ات واژی
سليمس سپت اک جامہ عجب آسو
بدن لتن جانہ میرس پانہ شیرون
سليمن ہنتونہ پانس سپت سپتی
پکان لتن سہنتہ ماپت آس ہمراہ
کلس تل لو دمنتو کرہس تنغ گتت
سليمن لبیلہ ون وتھ یار آوی
ژہ مہ لتن آفتابس پلیٹو انبر

تہندی ہمہ عامر بیوٹ ڈورے
وتہت گیہ یکطرف شیران خونخوار
نکھ ینت کرنہ وار آفرین تس
ملا قاسم ژہ پران چھوی سو دلدار
ژہ چھوی وکن پنون دلبر کران یاد
دماہ اک ہمدم وغمخوار آسی
دلش از شوق ہالامال سپاہن
نہ وعدہ سار چھینہ قولہ ڈ جمژ
نہ پران آسہ گیمژ آره کاتری
سو جامہ خاصہ از چینی قصب آسو
تنی لتن کامہ دیوس جامہ پیرن
نشان ینتہ لبیلہ د تو تت شایہ واتی
شو بان ینتہ آس لشکر با شہنشاہ
قدم کھنہ تس لشہ تم لو دپت ہت
چو بلبل خوش سپن گلزار آوی
سو کاسی گرانو زین ابر سرا نیر

ولہ بارہ وندی جان
ہمیان ... جانو دامان
کی ... چھم سوز ... وماه دور
... در کوہ وبیابان
زن ... چھم ... پین ہمیار
... ہمین ...

شوم از سرکشی همدوش باد
بهس بوین شی بیچاره غمگین
وچهت نش کن گزهم حاصل یکین
پرن کهه نیت بوش بر روز
بگوش هوش کن ادت اور روز
سلیم آ وی برچهون غمناک
وچهون چهون پلت بیهوش بوخاک
بمن ڈلبس لیس گ یہ آ وی

یعتمز بے جاونه بیهسته تهیو
بجان و دل کنمد غم مائن
اتھ چهوم لازم تنزی قدر زانن
اته ناوت زارک گل چهو یکان
اته باچهون بدو از دل جان
بدو بند ترغ لتی زین تھ
لمن بین اگون بد چهو منه ظاهر

خوش فصل بهار آو	بلبل چه بران حپاو
نو لمت چه گلستان	وله باره وندی جان
نرگانه چهوک سرمست	اته بهت خنجر لشت
برقتل مشتاقان	گله وی تو خوش رنگ
چهوی غنچه دهان تنگ	لب لعل بدخشان
در ایمنه وفا خو	لاگت زه جبا جو
ون گزهته مهربان	قوله باره گرهم جاد
چهوم چانه لو لگ داد	دم از نظر درمان
کرهس بو فراموش	روشنه ونه سر روش
آخر چه گزهون فان	مستوره نادت تن
مستوره چهم هن هن	بیسرت لبامان
مسکین چهو نالان زار	نش دنه زه دیدار

تقیب	این دم غنیمت زان وله باره وندی جان	قصه

قدم کهه لیل بیرون درایه از کوی دپن نش کن بغیر از حکم شوهر	پکان آخر سلیمس کن فرن ردی پکن زین بشیر چهو منه مه بهتر

اتھ سرکنه سر اچهن خون نناوی
شنیو وه سرکه چهن بلبل ناله زاری
سوگل ونکن کرت چهوی گوشزاری
زه لوشان لو شنو لو ناله زاوس
بین احوال گوش ون اشناوس
زبیوتی سخن بحض ابیمار
مزه زت چهن پهن ابه را انبه زغت
ونان نش جو شبوی بنکنم از ورسر مغز
سرکیاه جو ابوی معطر سر بیا بیتر
ازان بوی اثادم ور بیر وسر آن بها ارث
زبیا بیران بوی ولا انوبهار بیا
نبعد سر بیلف سرا انی گل ارشت
نیصہ ابی ابهسو ہیر زاہ ازسیلم ابنج
نبعد بیلح لیں اچیا لو ابی وچال جان

دپس تم ڈلیشی نن گوی رہ بیتھو حال
سہ ڈلیشت سینی کیتھ حال اشکال

پس انگہ ترا و مجنون نن خوش آواز
ونن احوال پانس کرن آغاز

بیان دلبر خوش پیکر من
بیا ای سرو رعنا نگر من

دچھوم کیا دادہ چانی حال پیش آم
زمار زلف تو کیاہ سخت پیش آم

گوام مہ آبہ و مول ہتو مہ افلاس
ملوم مہ پاس تراوت طاس و طلاس

زغمہای زمانہ چھوس لو آزاد
مہ ستین شاد غم باغم بو چھوس شاد

نبر چھوس سرد اندر رنج و تاب
اندر تشنہ نبر چھوس غرق در آب

بو چھوس شیدا زہ پن سرگشتہ حیران
خراب آباد کر مہ خانہ برباد

براہ عشق چھوم ثابت قدم مہ
چھہم غمخور زہ چھو منہ کاہنہ غم مہ

لسہ یوت نام در عمر تمامی
دمی بو چانو دعوائے غلامی

چو گل لسنہ کمر جامہ دریدہ
بو چھوس چانوی غلام زرخریدہ

زہ پن چھوس خستہ دل تیند سیمنت
زعقل و ہوش بے پروا سیمنت

منگان ئی چھوس گران تیر عذر خواہی
دپان چھوس لو تہ آسیا یا الٰہی

بیابان و اتناون اشتیاق
کرو باہم سمنت اس اتفاق

شبا از ماہ تابان آسہ روشن
سمو اس خوش ہو ڈالہ گلشن

بہو اس پانو ان باہم نہ ہمدرد
اکس کس پینو ہمتن ہم آغوش

اسی وون وصل و لول سینی ون

غزل

لول گوم جگرس زہ نہ تی درمی
لول چانو آمی نتے

دلش از ماسوی الله سرد گویم
بیا طن واقف سر نهانی
شناسائی رموز آسمانی
بهردم در عبادت مشغول
بیومت واصل حق خاصه مقبول
دپان درخانهٔ لیلا چوانه
زبد تن ناد و خوشخرامه
وچهن بله لیلمت سندیک طوار

بدر دیشی سوبا کل فرد گوش
کمی تن کهنه در فرزانگی بس
بعشق حق مستی دلوانگی کس
نه از عقل و خرد آسوی بمنت دور
نه آسوی بے نماز و روزه بے نور
زهیوش و عقل و دین بیگانه اسان
بهونهیو نه غشد دل متن نه زن

لول چا لو آمیٔ لتیٔ لو	ونه کس ننه چوس بے آرامیٔ
سینم زن نیزه پتیٔ لو	موه تیر چا نوی جگرس ترامیٔ
فولون رخسار چهوی گلفامیٔ	ونیم اشنه سیت دیوان جامیٔ
سینه چهوی هی نه گل ندامیٔ	کاکل کیچی کاره پتیٔ لو
نزاوان کم پیر لوتیٔ لو	قد چا نو شمشاد خوشخرامه
جادو چشمه چهی بادامه	هاره هند هیوچوی خوشکلامی
ونه منزه هرنن سوی شیرزامیٔ	ماره گیه خماره هتیٔ لو
اشه مر خوش صورتیٔ لو	پشه نامندن گرمن شامی
بره ها نه جیتو مسکی جامه	لنشه وله مهت عیشه مقامی
الفتک ولو نهگن لفک دامه	وسرت آرد متیٔ لو
مسکین پراری تتیٔ لو	کنه سنه بونری پیغامه

قصه	زهاران لو آسوس شهرنه گامه لول چا لو آمیٔ لتیٔ لو	نقیبه

دلش پرخون دماغش پر زصفرا	ونت ئی ونه نن هم راه صحرا
کهنت در برج خانهٔ زایه چون ما	به بوزنت لیلی ونه زه باگر بهواه
نه تهتو بیهوش متو مستانه آسوی	دپان مجنون بدد دیوانه آسوی

وچهون بمجنون نین زانن وان نکر
بیسلا سر نه زنن دداو
نیون اول ونن دنن سن وان
لدان عیب پتن منن انهر اسن
نن علی ولیح وان نن عشق پیش
گرز مجنون وان اسوی
نبران ماه دلخواه ودلارام
نمن ودوان عاشق سوی اسوئیر
اسه نامه بیر و کو نامه ده منک
نمهعبی سیکیم بیعل دی دل سنک
نمعوی مجنون وصلی زان انع لطیف بود
سمهان نن ارکه نوبیر ندوی
وهین بن کن کنن کرکن کبر بسوی لیب
نس ای ودوان مجنان نن جان

بصحبت آسو یار وزت نه با گل
پتهه پروانه شید اشمعی پت
درین محنت بسر میبرد روزی
نیتهی پاڻ سین بله کیونر کالاه
دوهه اک سوز پنهان گوس اظهار
هتون تن نار اندر کار گرتب
سین از بیقراری سخت ابتر
هناه سین بلی حاصل تشفا تس
کرڻ تم میل کاذب پیو دوباره
سین مضطر سڻهاه پیو اضطرابس
بحکم حق زمینس زلزله گو
دوهن ون ترن زنده سو بخور
دنن جان آفرین جان آخر
تسندی مرنه لیلا شاد سین
کرڻ هتوئی بظاهر ناله فریاد
بظاهر پر شوهر زار میکرد

مگر دل خاره آسو سن پیچو بلبل
تهتوی آسوی تس اندانده وانگن
دلس منز هت عجب دردی سوزی
سین آخر رضای حق تعالیٰ
کهوان افسوس نغم پیو سو بیمار
سپون تن پوس جسم و جان در تب
هناه اک کینژه دوهه سین سو بهتر
سین غالب بخورن آتشها تس
فزون از پیشتر بیماو اده
بدل سین مبتس تب آفتابس
دپان دیوار بر سر تن فسست پیو
انیس رنج و غم از عافیت دور
چهو باقی پانه سار وی فان آخر
ازان بند بلا آزاد سین
مصیبت موه هت یارس انان یاد
بباطن از فراق یار میکرد

ونان ایڊوست گه ...سی گل ان مو
بباطن ... اوتها ... پتی ... ی
بظاہر ... از دیده ... ان ... مجنون ن
پتی ... ... بباطن ... ... زبان
پهیچ ... ی از ... سر ... بعده ... زنان ... وان
پهنس ... ازده پان ... ... نیب
پهاب ... پانه ... اوی ... لیله وره ... ... وننب
زینب ... ... سب ... ... بسب ... ... نبا
مصیبت بیشت بخلوت ...

سین ... از فراق یار ...
... والنج ... فنس
... ...
از ... ... وار ... سو ... ...
از ... ... کوئی زن لوختر ... اری
ازان ... ... ی اشکباری
ز ... نو بهاری ... ... اطوار
الون ... ...

۷۱

کرڻ راهی مجنون هنت سو اخبار
بشارت ... لوزای مجنون غمناک
ز زنگ غم ... آئینه دل پاک
نه پر ... چرخ ... ظالم ... گو
عزیز مصر زین فانی جهان گو
زلیخا ... زنی ... ان ... وز
نه یوسف مرده ... آرام جان بود
سو پیچاره ... ... داغ دل بود
... ... ور خو شود
نه وامق ... ... بمون ... ...
نه عذرا ... ... تهاوی نه
سو مرده جان جان ... ... نه
نه ... پرویزه از غم ... ...
سین ... پیو ... ... فرهاد
... ون ... عیش ... ...
... ... سی هم ... آخوش

وتهت آن باغبان گوئی در باغ
دل غمگین ئه بلبل تهاو سرور
سو زاغ از جای بلبل هت دلیس خار
وتهت نز جسته گنجش گوی سه شهار
زد بیا رخت نیو این سلامن
یه کت مجنون مت از زید بو زن
چو بلبل شادمانی کرنه بسیار
کرن انگه بزاری گریه آغاز
دلون زیدس که ای یار وفادار
چهنه در مرگ شایان شادمانی
سو مو داز کال آخر چهوم مرن مه
قضا هس ٹ شهر کیا گیله ښتهرس
لیلا ظاهرا از ماتم شوی
بباطن هت دلس منز ماتم یار
شنا نیز چون روز محشر کر لو تیز پوس
ودان از دیده اشو جاری انان آس

زه کنو گو باغ تراوت پانه هت داغ
سو خار از پهلوی گل سپنوی دور
وتهت گو نهاوی چهاون ئه گلزار
سو نقد جان و دل ژی چهوی سزاوار
موژ بهیئ ژی سه لیلا پاکدامن
سپن خوش مژده امید بو زن
ازین معنی جدا از گل سپن خار
اشتی کنه خون هرن از چشم پرناز
چهونه دور باز گر دنیا جفا کار
فا دنیا گره هون آخر چهو فانی
خوشی بت جایه کیا چهو منه درن مه
وتهک تی کال یانے میله تهرس
وٹت دامن ٹٹ جگر گهٹ روی
سپنم دل شکسته از غم یار
چو زلف خود سیه زیو ٹیر گو انگس
دزان پروانه زن شمع سو نان آس

رسم آواز سحر کرم فراموش
الٰهی کیاه سنا نوبت زن گوش
نه مرغ سحر گوه رود خاموش
طلب و این نقاره گو نه تن بو
الٰهی مکس منز ون مره تهاوم
نقارهٔ فلک گاه دن از بانگ باجی
الٰهی ازی گاه بانگس اندر دپی
ستمگر بهلاک جان من لکشد
شبی این شب الٰهی کان من نشر
پیاده وده کیاه مستی گاه نو پیاده
پر ظلم کیو ظالم زیو ٹ جانگاه

و ٹمس ٹ وطنی نهاو نیه رنب
صبح بلیه بولس لیلا در ابرو
از ان باغم سر از شوق مجنون
کهٹت در ایسح چون منز نالیه پیه
بیرج خانه و فیصت در سر از ان صبح
شیح از فوشق دمر از ان زید
سمحلوب شانو ناو دو قسمت این
تکفت شاه ای سمر بار ٹ کاه
شب بندری بجر بار کاه
گرٹ بجهو منز ان اوان خبر و دلدار
صبحمنب بلیدی یار از سر ٹب رنه
بیل ش عنمب در نفس بلیه از ان نفس
وبدح ونو منز شمع نشر از ان صبح

[illegible]

غزل

[illegible]

کرون انگہ عجائب خلعتاہ خاص
دتن زیدس ا بھے از بہر دلبر
دسیلہ چھوک اسی دن زو ساٹ
تہ بوزت زید واراہ شادیپن
گژھت درنز دمجنون بیو بیکیار
ولو مہجورہ زن مژدہ ژہ خوشروز
ولو پروانہ تن بت گت کران لار
بیا ای بلبل محزون شاد ی
زباغ وصل چھی ازپوش چھاون
زخوان وصل واتی بہرہ مندی
ژہ چھوک یوسف سہ چھی لاگت زلیخا
دلو پروازہ نراواز تلخکامی
ژہ ارزنہ آشہ روزت چھی ہیہ ل
ولو مجنونہ کونو چھوک اکنہیل
زن مژدہ بو مجنون تیرسیبن جوش
ہنون از بہر سجدہ روی برخاک

مہین دیبا سنہ زرکار طلاس
ژہ گژھ ولول ان پیرت یہ در بر
بکار وصل کرسانی وکالت
برفتن تیز ہیچون باد سیپن
دنن ہتہ یس نوید وصل دلدار
بیا یان د آلو دور چالو امروز
شمع چھوی عکس یہ وزت طلبدار
فولوی گلشن بہار چھی منادی
گرت غم دور عیشک نالہ تراون
گژھ ہک منعم ژلی از مستمندی
ژہ چھوک وامق ژہ یٹ عاشق عذرا
کمہ ی از جان دل شیرین غلامی
ژہ سنیاس و ان چھی گو پال
گژہ ہون امروز چھوی وصل ژہ بابل
ونہت گوہند کران نم رقص دلکش
پرون چھ دراہ بوی ابزد پاک

[illegible]

ونان چهن پان کیا چهو کی بران چا و
بوصل تو پیش درتنس سر بلندی
ہمه ناون بصد احمدی
بو مجنون لیلا نو در خیمه خاص
اهمی نه بلوت از شوق و اخلاص
ترشوق سینه درد دل بجوش آسی
پیمی از خندی نه بیهوشی بهوش ای

ہمی دون وعذو وصلکی تو دون و
بو چانے لولہ چهن گگیر اواره
زلم از دل ہمنر کرکهنه تاره
چو بیل شاد گرہ بخش نعلی ایش
ہمار فصل وصل یار چهوی نوش
بشوق سینه ہی آسی و نان لت
مهر دل تزمین آسی انان لت

غزل

غمزهٔ شمشیر خنجر لست چه لت ہمه کمان	سینه دار سے پر ناوک مژگان وچهن
عشقنے ناوہ بلبِ اتو مہ جان لو لہ تبه	سوخته دل سے وزہ شہل چاه زنخدان وچهن
دانه پروانه مس سوختهٔ جگر سینه کباب	گوس پروانه صفت شمع شبتان وچهن

نقّب

منه منزبام دوئی نزاوه بیم وپه سویار
پانسی سیت لو مکین سو یکیان وچهن

قصد

پکان القصه زیدس سیت ساقی
نیر کنه بہوٹ منو مجنون گوی زید
دین لت یار چهوی نرنخ ته براران
بدبیدارت بجان و دل چهو مشتاق
بچشم وصل از بس فرحت و چین
خبر لو زت لیلا گیه دلشاد
زا بر خیمه نن زن ماه در ائی
برن نه بیم کهه از دام وزد
وچهیت مجنون جمال آن دلارام
دوشی بیهوش دحسن تا ہمه روز
گلاب تازه یا مشک معطر

دوشہ بوی لیله ہند دربار روائی
بوئی لیل هت پیغام امید
زسر پا کرده زی کن آ و لاران
گره هو توه جنت باہم سینو طاق
ته کن اُمت پکان بالہ ائس و لعین
زلوی لت بند در چون سر و آزاد
تا آن خورشید نورانی سه آئی
نزیر پای مجنون گیه بیخود
پتهر بے ہوش ہو بے صبر و آرام
بسر پزه آن وو دلخواه دلا فروز
چهنک زیدن تن از پائی تا سر

بدروی خان قلفی چیمن
فدنار پیون چھیو دراغ چمن ...
لال چھیو ... پروی ... چمن ... ننه چھاو

ما یاره ناز نینه
غم غصه مه یا لو کینه
ڈلیشت سوق شمشاد
شد بنده سرو آزاد
از مار زلف پُر خم
سوی پیچ و تاب از غم
مخمور چشمه پُر آب
ھتا وننه آب ھم تاب
ڈلیشت دو چشم بادام
از عشوه نیوت آرام
ای شوخ چشم سرکش
از غمزه های ناخوش
ابرو کمان خمدار
کر ھتم مه سینه افگار
از زخم لشته خنجر
معنا چھوک ستمگر

چھاڈُن دمی لوسینه
چھوکنه دلن مبارک
قمری آه و فریاد
از غم بلن مبارک
گیمت چه تاره کم کم
لگو سنبلن مبارک
چھی خشمه ہشره پُر تاب
بیتبرز لن مبارک
آہو رمن سینن رام
صاحب دلن مبارک
ھت چھوک ژه تیر و ترکش
مادرت ژلن مبارک
مژگان چه تیر بیگار
چھو منه بلن مبارک
دل خسته کد نه اکشه
دل چھوک بھلن مبارک

پیون مشتاق مجنون بیوی ...
جنون اونن ... شوی ...

غزلک

بھوجنی ... عجیب ... طرہ ...
کرن دلِ خسته کیمت از ... خنجر
بھو در کوچه و بازار ... طرہ
لوا ... ہجران ... یادی ... وان ...
لھو ... ز ... یار ... طرہ
... دنم و رخ دلدار ...

زعشقہ بل مجنون زرخون گو
بجز عشق مجازہ چھہ نہ وقت ازان باز
بس غم اکس اکس پتہ بیت جا بناز
پیالی ارکس بدوی محبت
وچھو کیہ بیدار ثنو باہم بغرضت
ہمتون عشقس تہندس مجنون طی
وتی کیاہ لولس چھ مستیک کیاہ

بکیتائی وچھوم وحدت سرا تس	دو گنونہ کیہ تہتوی اغیار ڈیوهم
ذ توم دل پرتقنہ رعنائی دلخواہ	خرامان سر و خوش رفتار ڈیوهم
زهتی در گذر سنی جیدا نزا او	چهپیت در پردہ پندار ڈیوهم
توی چھوس مبتلائی عشق لقتوبہ	زهصورت معنیک اسرار ڈیوهم
زخود فانی گر تهت تس ہیچ فدا روز	بقاتی در فنا اظہار ڈیوهم
چھو لاگت پانہ عاشق گاہ معشوق	بهانہ متہ ذوی اطوار ڈیوهم

نقیبہ	چو بلبل چھوس کو سکیق نالہ زاروان زحسنش ہر طرف گلزار ڈیوهم	قصہ

تہندی عشق گو ز دیس معیّن	بیا کی ملو چھ سپنمت یمن دون
مجازک چھوک دلن دون گاسمت مل	بلا شک پاک تقومت از غرض شل
سپون ثنا ذ دیس حدّ غایت	گژن شاباش مجنونس نہایت
توی در خیل عشاقان جا بناز	سو بو عالی حشم شاہ سرفراز
بلا شک پانہ عاشق ما نمک ژی	بکار عشق صادق ما نمک ژی
تہندی عشق از یہ گوم معلوم	تو ہی چھوہ خاتم العشاق معصوم
بفضل ذو العطایات و کرامات	یمن دون گونت باہم ملاقات
اکس اک ڈیشون مسرور سپین	چوان اس لو لکوی مخمور سپین

زعشقہ او جگر پتس لیلہ خون گو
دگر سیلاپ [illegible]
دو بک آرام داتک [illegible]
وچھن یلہ یارہ [illegible]
[illegible]
دتن در عشق مجنون دل [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

تسندی عشق یار دیم برجانہ جان
چھیم سوداہ یمہ مولن پانہ دادن
زن چھی آہ سرد منز دل چھ عشقن یارٕ
چھ پانہ لولی سیتھ آسیہ ہیتھ عشقن پارٕ
تیتین تعمیر سرکھ عشق خار وادن
سرتہ نرگس غیرتن ازرن عشقن جان بازن
سرینہ دامہ عشقن زرنی

نہ رود دُس آب تہٕ ہوٚ آئینہ رودیس ۔ نہ رود دُس تاب بالکُل جعد مُوئیس
زلف سنبل تہٕ بے تاب پریشان ۔ سیٹھوٗن لٲگ چون دِلِ مشتاق حیران
اَنیس از آبداری چشم بادام ۔ گییس خالی زمی تہٕ نرگس خام
نگاہ جادو گییس ہرن تہٕ قضا سو ۔ سو جادو پانسی لٲگ کارگر آو
ہرن خون جگر اشو ہوک وُلٲس ۔ اَنون عشقن تمن ضعف بدلٲس
سیاہی فیرِتھ گلگون عذران ۔ سیٹھوٗن لٲگ رنگ سوسن گل انارن
سیتہٕ گییس زن لب لعل یمن گو ۔ بنفشہ رنگ برگ یاسمن گو
گییس تم فوطہ دلن مختہ دندان ۔ سیٹھوٗن از عیش شیرین تلخ خندان
تسند قد خیو رزن اَبیج شمشاد ۔ ژٹِتھ تراؤن گو دِل زن سرو آزاد
تلی گوس از دنیای فانی ۔ گییس سوٚرِتھ امید زندگانی
قدم از دار دنیا ہیتھو نہ تراون ۔ دُوان لٲگ ہاچہ اندرم سیر باوُن
ونن لٲگ ای مہربان مادرِ من ۔ شفیق جانِ من وی غمخوارِ من
ونٲنامت میٚہ باوینہ دلک سیر ۔ خدایِن کیاہ مےٚ لیکھو مت آسو تقدیر
اول آسُن یوطفلِ شیرخوارہ ۔ بو کورُس عشقہ نالس منز اوارہ
سیٹھوٗن الفت مُہ پُس محبوبتی سیت ۔ عمر راوُم آسُن تہٕ خونہ سیتی سیت
تسندی درادہ راوُم عیش و آرام ۔ سو شیرین لولہ النجہ راہ تہٕ لو درام

خوبن نیریت تم ضعیف دی
پنہ سرزد شرم چھم سینہ بے
دوٚد تراوتھ عاشقن آو
براہ نقشِ ناب محبوبن
نوی محبوبن عاشقن ریتھ
تسندی سندہ راحت

77

کینزِ رٲژ لوکچ بجان چھ یو
کرم دور کرانی چھ دولو
چھن چھون تسندی پراون اندر
ونٲنامت تسندی داد دٲلو
تسندی عشقہ نرہ دی جانہ گوم
وہ دل قوتہ اندر ٹھ دینہ یا
مہ الوم تمن تہ چھ نزول
کرہمس تہ دیک دٲلوم عمر سندہ

پکون تہ نزدیک میاو لو فیم دن
بنہ جان دانتو دوم عشقہ دردن
وثمت بوزنا تھا گوش دلن
امہ سوز دم نیو یانگ باونگ
وطنن پیٹھ از دار دیانم
پلار گتو نمکس فصل خزان
امہ داوم یتیمس تراون

غزل

رجوع دل کړت تش گن تن نار

وتن تپ چشم محافظ دی د پت یار

تجادری تی نظر گرزمه لنډ

چوم جانانه جان سوی یار د لخواه

اې یزانه زه تبه لږ ډهک تی

دشکیبه بینه زړه دین ډهغلته

گړتم رحمت تابیم هم بیم

زړه چالوډ ډر کی لو زره بال عمر لو

کړه کی لو زچهن عشقه زړه بال عمر لو

بیلا ته عشقه اشهو آن و اره گیس لو

دل و تته تیکونا ره ته بال عمر لو

زړه پت آگس آفنا او کاره زون پت لو

چیم گرا و نگمت بیچ زه بال عمر لو

سپین وتن گلشن د نیا سفر مه

بخشه م آسره م راضی ته خوشنود

به بیا لو احوال سا روی یا نه زانک

مه یا ممت سینیم بیجان تن پاک

عزیز جان من مجنون د لخواه

سوداتی خوا مخواه برزبت من

وجهت میانی قبر پالش ملی نخاک

سکندر میا لو نش احوال قرس

زه ئی و نزس سپے لیلا ماه رخسار

کلدن نه اک دریس در زندگانی

کهوان غم جانانه عمره د مبدم آس

کړن تمه ساره عمرے چانه جانے

بسنگ عشق فوټرن شیشه ننگ

زه پت درخاک سا ون نازنین یان

بهنت و نکن بزبره پرده خاک

چه لو زت انتظارس کریهیم یار

گنډت هول چوم زڅن مرگک بغز

ازین فی ارفنا ون هېره پدردو

سوالا اک کری پدوی ته مانګک

گهنټت تقا دم رټت د ریږده خاک

یه لو زت کیا کری افسوس ته آه

جیئی از شیشه غم شربت من

گره من دل پاره پاره سینه صد چاک

قسم دت غمتا د حال انزس

دلس کم نزکا ژجا لوی هت سپین ار

بجز با دت چهوس جان جهانی

تولان گیا سوز چالوی پر دم آس

سه چانے عشقه کن تن د را یه کهانے

سپین هر رنګه در عالم به د لنګ

زدی پټ نا د جالوی هت تن

چه چالس آرزو یس منزه بوناک

د وفا جو صادق د غمخوار و دلدار

صد پاره جگر گوم وچت خنجر بینی
کس زانه ونت حال سنت گوم جگر ریش
دُر دانه کری سینه صدف لوله لاله‌ت

دل خسته کرتهن خنجره بال مُره یو
کیاه آم بنذت لو چره بال مره یو
لولو لو کری گوهری بال مره یو

نقیبه

مسکین کرُت بابه ذردت لشه هانس ور
چهوی میالو دعوی محشره بال مره یو

قصه

سر حال دل بله ماچه باوُن
دران آشنا کران ای دست آواز
امانت زودتن جان آفرینس
موله کڈ مرگه واون سرو چالاک
زمرگ آن عروس ماه رخسار
مه و خورشید سرگردان بناکام
هتوی ماتم زمین و آسمان تن
عطارد مشتری ناهید بهرام
تندی مرنه گو آن و زحل شب
سپین بیچاره بلبل خسته غمناک
بیاد زلف عالم گو پریشان

تهتوی مرز آکلین لش پان هاوُن
تاوس مرغ نفس نیرت پرواز
پی کن مر چگی نت آبگینس
تبر داران ترٹٹن نی راه بر خاک
سپین همسار سار وی چون شب تار
کسوس منز نمور لو جای آرام
سیاهی ماتم کیا رٹ جهانن
بکنیج برج ماتم بیٹھ گمنام
مه نخشب پی درچاه نخشب
گلو از یاد ویش جامه کرچاک
جهانس منز سپین ماتم نمایان

سُنذوی حیلان ببن ووه نظر ره سو
جب بو زنس کس ماه منه چه ریه زبر بر گوس
ووداں حبیبلاں بر بابین کس اراں علی
سنس بنا بر یم سو جبر نس کماں غضمیر بل
چه تپه یاپره وبیر حیس جبیبس میر یا یره
دل آن وقکاره وذنت گریه عشقه ناره
ولو مجنونه تری حاجین لیلی بین سرو بلبل
بوسه حسبیل سحظه اراں ببن ار ان
ولو مجنونه نیرن لیلی بین ار ان
ولو مجنونه ببرن حبیبی و ربسه ناراں
نیب شخیرن قیب ملائه وارت
ولو مجنونه معشوقه بیب عیارت
ولو مجنونه بر شرنو بحیدہ حیوہ سو
دئنه مکن نبن سرزنه ووه دو
ولو مجنونه بیبرته رووه لیله لوار
ولعن ذرایع حبداں لیله نتی
ولو مجنونه نیب کل بیت

٧٩

نگار ناز نین لیلی عزن گی
بجم یاره نه ذاحیت عشقه ناره
لره ماه پاره بوجهیت ترا ذرت پیاره
چه چاتس انتظارس گیرد ارس
مرتجی بالہ یارس زاویارس
یه گت بله شهر اندر جهان گی
مرن گیبس مجنون نهان گی
کرال السّلام نه نیبس خاص نه عام

عشق لیلی مجنونس نه انجام
کسه طرح گو لیله مرنه ماچه تاریخ
بهتر الاولیه همدی غالی نوی تاج
گو بها نی نو تیغ جاک بیباک
ببرمیں کثرکرکیه پچین لعر دو بهار
هزار ان تس اشو چهوکی نون جاری
وقم گوت بدر یاس ازمو گوهری

جنون گو پیدہ اندر دل مجنون
جنونس پت چھون لیلا مجنون
ونان ئی ما در لیلا مجنون
ہسہ گیہ پیمبرت زن برگ لالہ
پینیو لوری کرت ناکس حوالہ
زمن لولہ دست نبی حور پیر زن
تمیز و لو درت پانیو دگیہ زن
انفاہ ہنو تہ سپھاہ کرتی کنتہ مرتی شاد
کنتاہ کرتی شناہ رو دی کرن یاد

ومت پیو ترہمین ہین مترگیون لگ
یہ یکسو ما در لیلا دولن در
بریگو سو والی آسو لیلہ تمنہ بر
پتھی کن یہ آسو مجنون ما یہ مای
کران آسو لیلہ ہنز دادہ تھی دار
دوان بن بن ژ ٹان زر گلاب

۸۰

قریب و آشنا و رشتہ داران
نیو نامت لوز مجنون ہنگہ منگ
چھ مجنونس و نان نمی لیلہ ہنز ماج
ژہ پت آرام نزا دن عیش تہ ناز
ژہ پت فنلہ آگئی سی لوکچار ہ
سہ لو چرہ گیہ ژہ پت عاشق چھو فہس
تنزی تن گئی مایہ نہ صایہ
کھوکن آس چانو غم زو گوسن برہم
ژہ لا بو بہس تیر یا وت دن نیہر و بر
مہ لومت جنون زہ و نزسن یا دانز
وصیت چھین مہ کرمژ لولہ ہر مژ
تو ی چھیس ژہ و نان زردی امان یا دی
ژہ تس یار موافق چھی سہ صادق
زلیخا یوسفو پچھی انتظار کس
ہجر در تاب و تب سئی نوتس لب چھی
نگار اچھی سہ زیبا غرق در خون

زمرگ لس ساری خون ما دران
ہنن تم لیلہ ہنز دادہ دن جرنگ
موئی لیلا آسی آدینچ باج
ژہ تس ہمراز ژی لس یار دمساز
جوانی چھین ژہ پت کرمژ تباہ دہ
کرن برباد ژی پت ننگ و ناموس
ژہ ہمسایہ بہوس وچر ژ چھ مابہ
بیکدام در عدم گیہ چھوم مہ مالم
الوٹ تس چیر گاجت سنتہ خنجر
پین ہیا لو ی خ ن در سینہ کھنز بس
مہ کرمژ یاد دز ن مالہ ہر مژ
مینیو کر لیتش کمن سیر تن سہ جواد
سہ عندا بیان ننتد وی چھ ولق
پرہ پہیر چھ لادان لولہ نار بس
عجب ملکس عندا ماعجب چھی
ژہ لیلا چانو زخمن چھ یتس ژون

دلو معشوقہ ژلوہم ژ وڑ ژ ورے
دلو معشوقہ یہ اس گرت لوٹ
دلو معشوقہ گالوس جان لو لن
دلو معشوقہ کس باوی دلک حال
دلو معشوقہ گوتاہ کال ژ الہ
دلو معشوقہ گولسے اضطرابہ
دلو معشوقہ وچھی روی گلرنگ
لگی محراب ابروین وندی جان
لگے شوبان کیا چھوی نستہ خنجر
لگے مہ پارہ صد پارہ کرت گوک
ووان سوی آدیوان بہ سر گور
لدان لسۃ بہ سر بر قبر وأتو
نہ چھوم حاجت گرہ ہو لشہر تہ گام
ضرورت کنہ نہ چھو شوگن نہ آرام
مہ کیاہ چھوم فایدہ زموزن وہ زندہ
مہ چھومنہ مالو ماجی کینہہ تہ درکار

مہ ہنوہم نار للہ ون لادہ مورے
لسون میانوی تن دار اسپین کر کوٹ
لوچھوس دلگیر جان عشق لن
گومت چھوم جانہ لولہ سینہ پر کال
دلم جانس ژہ گن گرمی قبا لہ
مہ جانے عشقہ گیمت چھم کبابہ
لگی چیمن چھہ تم زن نقش ارژنگ
لگے لوح جبینس لیس چھو تابان
لگی غنچہ دہانس ای سمنبر
منس مجنونس آوارہ کرت گوگ
ینہ تمنہ بر پاز بادہ گو شور
زمرگ لیل لس زخم جگر وأتو
نہ چھوم حاجت وون خاطر تہ عام
مہ چھومنہ بر قبر رو زس صبح شام
ژلوم معشوقہ کرنم زہر خندہ
مہ چھوم بس ردو عالم وصل دلدار

ہمیشہ چھنی ووزنی زنیں بکنہ ضرورت
ضرورت بایہ مہ مہ وصل صورت
یہ چھو منہ نار زنیمت عشق وأنی از
ضرورت کنہ پیٹھ وون پیٹھ بہ پیٹھ آرکنت بو دورس
بو دورس ینیہ نیبت بہیت ارکنت بو دورس
نیبن مہ نیبت اگنت ونہ شمعس چھم ین بابید
نیبن دل چھم گنس آگے ووزن بابید
ہمیشہ وعلی اکے چھم بعزاری
بہ با سکے ازلی چھ بیوفائی
مزن بہ نیر کرن نہ ستہ داغ جدائی
زرن نہ پارہ پارہ نیپہ ووزن جان
وون نت قبرس پیٹھ بابن جان
سنیس نیپہ کرن بابن گو خوار و مضطر
ٹین بابن نہ نیپہ بابہ زگوخوار

٨١

زہیٹون سوز جگر باد دیدہ تر
کران زاری پکس بدر گہ عذر
وہ لوزت گرشتہ میانو یا الٰہی
خلاصی از فراق یار دم دن
نجات از ہجرت دلدار دن
زدرد ولن بج ویتا موکلادم
مہ ولولن تہ یار کس وانت
یہوی تم وأتو تراوان تیر بن
دلوس سوی نوزت دلدار دیدار
وتی ابر دست آم خریاد دل زار
کرن تم جان لگی تن تسلیم یکبار
یمی تم وأتو وصل حق حقیقی مطلق
ہمت اللہ مرت گو پاک عاشق
منی نہ کونہ خوش دنیای نمساز
بنام وصل جانان شد سرفراز

تعجب هم تکبر خود نما چهوس
ستهاه یم نقش بازن گرس غدار
بتوم آزماون چه سگ دنیا مردار
بغفلت پری اوه راوم زندگانی
بذلت آیه اوه راوم نوجوانی
نه کمی کو کشش اعمال احسن
نه آسی میانه اته افعال احسن
مغروری ماه عقبی نه ژماره م

کنه ون وشکسته گندم ما چهوس
گنه خو کمربک استغفار آسی
بیهوده کرته بدکردار آسی
یقینت چهم شفاعت بود دراکل اهم
بکاریک ستهاه کرمتی ولاد
حلال کیچه لمس اپنوم تنهاه
الکس پرتهاه کرتی هوو

دپان دریک لحد ساوک وشی تم
کرک دریک قبر آسوده مدفون
بیتهوی هیو قصه چهوی مشهور عالم
زخود فانی سپین تم زنده پانه
زدرد عشق زنده پانه رودی
کرک در عشق بازی پاکبازی
مرت بین نه ندہ کو بڈ مرتبا تس
تمن توون چهوینه دوباره مرن نه اه
نه روزی لیلی نے مجنون دلخواه
بیا اے دل بقصد عذر خواهی
خداوندا ژه کن امیدوار آس
گرفتار بلائے نفس کروس بلو
کردم فریب ستهاه کھیات خزانه‌س
بذکر تو مه یم دژمنه زاه وت
بکذب و معصیت کودس لیو مائل
بامر نفس نه اه کره نه بدل مه

نکه نکه اک اکس تهاوک وشی تم
ژه عاشق خاص حق لیلا و مجنون
چهولیو کهمت راوین و الله اعلم
توی با حق چهه باقی جاودانه
توی پت کن نهند افسانه ردی
لیک دون عالمن منز سرفرازی
مری بین نه ندہ چهوی صدمه جاتس
حقیقت چهی یهی گو قصه کوتاه
فنا ساروی چهو باقی پانه الله
ژه کر نالش بدرگاه الهی
گنهگار و پریشان و زگار آس
بحرص و آز یم هن هن وربن لو
فرم زاں زهر ناپانس کرم ڈاس
کرم رسوائیاه فرسته نه اه کت
درت تپ ستهاه سنگین گرم دل
ژه نشس نی الت ستهاه انم دل مه

٨٢

نه غافل ونت نه سولی نه اسم میر
پته چهوم نز صحبت حاصل نو دل
کرم ایمان حاصل
نه زیاد ستهاه مه ینه بته زاتب
تنه یا نه طاعت ...

بغير از معصيت خالي هئو مون ۾
ڪبيره ٻڌمه از قصر فلڪ جهم
منم مجرم بسي بد فعل و مڪار
ڪران جيڪس ٿي ريزين اعمال و اطوار
ڏيوت مصحف قديمس منزل ڪرميا
ڏوگن اميد جهيم مرغوب دلخواه
پوهي آيه شريف رهنما جهوم
وسيله جهوي محمد مصطفىٰ مه
جهوئي پو خاڪسار شاه جيلان
گدائي آن شه ملڪ يقين جهوس
تنهنجي هيو پير ڪامل پير جهوي مه
مس ڪر ياد ڪرسوي مه ڏيم ناد
تنهنجي خاڪ بر سر تاج آسوم
خداوندا ز غم آزاد ڪر مه
ٻي خاصه وسيله سهڻي ڪن سه اس
هدايت گمر هس ڪر ساري سان
برحمت پانهي ڪن ڏن مه هاڻوم

لبمنه جهوم توي ڪرمنت سيه روي
صغيره بي حد از حصر ملڪ جهم
تو غفاري و غفاري و غفار
تو ستاري و ستاري و ستار
وڪان الله تواباً رحيماً
ڏيوت لا تقنطوا من رحمة الله
بشارت بخشي ز خوف و رجا جهوم
حمايت چار يار باصفا مه
غلام داغدار شاه جيلان
سگ دربان آن سلطان دين جهوس
تنهنجي سلسله زنجير جهوي مه
اڄهو ڪن لاره ها پو سوي بغداد
پڇن مه تنت ڏي معراج آسوم
بپايس غوث الاعظم پاس ڪر مه
جهلوم نامه سيه ڪر تم پهنجي پاس
رفيقن دوستدارن ساري سان
قدم ثابت براه خويش نهادم

٨٣

فہرست کتب کشمیری معہ قیمت رعایتی بابت تاجران عالیشان

نعوت و مناقب

نام کتاب	قیمت
شمایل نبوی کا ترجمہ یعنی	
شمایل شریف کلان	۲ر
״ ״ از حیدر بابا	۱ر
کاشر سلام محبوب خیرالانام	۲ر
گلشن نعت حصہ اول	۳ر
گلبن نعت ״ دوم	۳ر
گلدستہ نعت ״ سوم	۳ر
گلزار نعت ״ چہارم	۳ر
حدیقہ نعت ״ پنجم	۳ر
گلبن مدینہ	۳ر
اعجاز غربیہ مجموعہ	
معجزات حضرت محمد	۸ر
گلزار مدینہ در عشق نبی	۵ر
معجزہ مبین	۱ر
مجموعہ معراجنامہ محمود گامی	۲ر
شمس فقیر وہاب کھار	۲ر
معراجنامہ کلان	۸ر
وفات نامہ ״	۶ر
قصص الانبیاء	۶ر
حجۃ الاسلام	۲ر
لوزنامہ	۴ر
دعای صبح	۲ر
قصص حضرت خلیل الرحمن	۴ر
مجموعہ جنگنامہ آنحضرت	۱۲ر
یعنی مغازی النبی کلان	۱۲ر
روضۃ الشہداء	۱۲ر
مجموعہ مرثیہ و شہادت	
حسنین کشمیری و فارسی	۴ر
شفاعت حسنین رض	۲ر
شہادت فرزندان امام مسلم	۲ر
محرم نامہ ۳ حصہ فی	۳ر
ظفرنامہ در انتقام یزید	۶ر

نام کتاب	قیمت
گلدستہ مناقب	۸ر
گلدستہ انوار	۶ر
کرامات غوثیہ رض	۲ر
کرامات محبوب العالم	۲ر
کاشر سلطانی } از وہاب پری	۱۲ر
احوال آخرت	۴ر
کاشر دنہ دان ۲ حصہ فی	۲ر
کلام للہ عارفہ و شرح حدا	۲ر
کلام شیخ العالم عا ۱	۳ر
״ ״ عا ۲	۳ر
״ ״ عا ۳	۳ر
جواز شیئاً للہ	۱ر
کاشر مفتی	۴ر
کاشر نام حق	۳ر
بدایع منظوم	۲ر
کاشر ضرورت دین	۱ر
کاشر عقائد	۱ر
کاشر بارہ عم	۳ر
کاشر مسئلہ کتاب	۶ر

قصہ جات

نام کتاب	قیمت
قصہ اصحاب کہف	۱ر
قصہ حضرت شمعون	۲ر
قصہ سلطان ابراہیم ادہم	۴ر
یوسف زلیخا محمود گامی	۴ر
״ ״ مسکین	۸ر
״ ״ قادری	۸ر
قصہ حضرت ایوب صابر	۳ر
قصہ تمیم انصار	۴ر
تاریخ فقہ و حکمت در بحث مقلد و غیر مقلد	۴ر
قصہ شاہ مندود	۲ر
قصہ کلیلہ و دمنہ	۴ر

نام کتاب	قیمت
قصہ ہارون رشید	۲ر
قصہ دستان عورت غولیہ	۲ر
قصہ بہرام گور ہشت بہشت	۴ر
״ زہرہ و بہرام	۴ر
״ بہرام گل اندام	۲ر
״ شاہ بہرام	۸ر
״ سلطان محمود غزنوی	۲ر
״ شیخ منصور } شیخ صنعان و بہلول نامہ	۲ر
قصہ گربہ و موش	۱ر
״ حاتم طائی ۲ حصہ	۸ر
״ فرخ فال یعنی گلزار حقیقت	۴ر
قصہ گل و صنوبر	۶ر
״ بدر منیر } یعنی گلدستہ بے نظیر	۴ر
قصہ چندر بدن	۳ر
״ بومنی مینوال	۶ر
״ خنجر عشق	۳ر
مقدم نامہ	۶ر
کاشر الف لیلا	عہ
مہر و ماہ	۶ر
قصہ زین العرب	۴ر
چہار درویش	۴ر
د: عذاب	۲ر
توبہ نصوح خشت زن	۲ر
قصہ سبا	۲ر
قصہ یہودا قطرنوسی } و تعریف ماہ رمضان	۱ر
گرلیست نامہ	۴ر
سکندرنامہ	۴ر
مکر زن	۳ر
منطق الطیر	۲ر
شاہ پری	۲ر

نام کتاب	قیمت
یک حکایت چار باغ } رنگین بہار نامہ } بیر نامہ ملہ نامہ	۳ر
خدیجہ نامہ	۴ر
شیرین خسرو محمود گامی	۴ر
״ ״ نامی	۸ر
״ ״ بطرز ڈرامہ	۲ر
لیلی مجنون کلان	۱۰ر
״ ״ بطرز ڈرامہ	۱ر
خلافت نامہ	۸ر
قصہ ممتاز بے نظیر ۲ حصہ	۵
گلبدن عروس چمن	۸ر
شکر ریز	۸ر
گل بکاولی	۱۰ر
گلنور گلریز	۸ر
زیبا نگار	۱۰ر
گلریز کلان	۸ر
رعنا و زیبا	۸ر
ہیمال	۶ر
قصہ قمر الزمان مکمل	۱۲ر

جنگ نامے

نام کتاب	قیمت
جنگ کربلا	۴ر
فتح نامہ ۲ حصہ فی	۴ر
خاورنامہ ۱۱ حصہ فی	۸ر
شاہنامہ ۱ حصہ فی	۸ر
جنگ بیر الالم	۲ر
جنگ زیتون	۱۰ر
سام نامہ ۴ حصہ فی	۸ر
جنگ قنددر	۴ر
جنگ دینور	۲ر
جنگ خیبر	۲ر
جنگ تمال	۲ر
جنگ زقوم	۲ر
جنگ خندق	۲ر
جنگ احد	۲ر
جنگ بدر	۲ر
جنگ امام محمد حنف	۶ر
جنگ امیر حمزہ } ۱۵ حصے فی	۴ر

مطبوعات فارسی اردو

نام کتاب	قیمت
شرح ورد المریدین	۵
تاریخ اعظمی	عہ
چہل اسرار	۴ر
اوراد فتحیہ مترجم کشمیری	۴ر
اوراد قادریہ } کبریت شریف } چہل کاف } قصیدہ شریف	۴ر
سورہ یاسین	۱ر
قصیدہ بردہ } مترجم کشمیری	۴ر
دعای موکش حرز یمانی	۴ر
صرف ہوائی جدید	۲ر
״ قدیم	۴ر
جدید تاریخ کشمیر اردو	ے
معجزی در علم صرف	۲ر
سوانحعمری بلبل شاہ صاحب	۶ر
حیات صرفی	۶ر
تحفہ محبوبی	۸ر
جنۃ الدنیا	۴ر
روضۃ الحسن	۸ر
سلطانی فارسی	۱۲ر
اسماء بدر	۳ر
ورد المریدین	۶ر
چہل اسرار کشمیری	۴ر
وغیرہ	

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار و مائیسمہ بازار امیراکدل سرینگر کشمیر

محمود عشقس منز مرن زان ژ عیدا
مَن مَاتَ مِنَ الْعِشْقِ فَقَدْ مَاتَ شَهِیدًا

بعون دادار بیچون چگون دین زمان سعادت مقرون کتاب ہٰذا

۱۶۰۴۰ موسوم بہ ۱۶۰۴۰

لیلیٰ مجنوں زبانِ کشمیری

من تصنیف لطیف شاعر نامی گرامی محمود گامی۔ مع
پانپور نامہ۔ تمثیل آدم۔ مناجات لذیذ۔ غزل جلال

حسب فرمایش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب
مہاراج گنج بازار (شاخ) مائیسمہ بازار امیرا کدل
سری نگر کشمیر

بسم اللہ الرحمن الرحیم

حمد تنھن یم محمدﷺ پیدہ کرن
سو جہڑے صورت بمعنے جسم آدم
جہہ فرمان سو مجنون و یا امت
خضر نہ شیر و شکر تنھن د تن کھن
ذِوہ نوی حسن لوی یار اوچھان
سبیت ہیت یار و خدمتگار یاتنن
ڈکہ تنھن صحبہ جو نہ آسو روشن
آسو تنھن حسنہ گنجن راچھ شہار
عشوہ گر چشمہ آسس فتنہ انگیز
گلاب از رنگ روش رخک نیون
لیلیٰ تنھن کورہ ہیندوی نا و مشہور
پینن مشرن تہ نس کن نھانی گوش
صورنھا ڈیٹہ ولوی ہو یہ لاحن
دلس تنھن لیلہ ان بیقراری
مہ نیونم جان عشقن عقل تہ ہوش
بیکلم ازلہ کوی غم کاسہ ہی مہ
تہ لوزت اک رقیبا آدلاران
رقیبس تنہ گیہ شمشیر روزت
دیوہی مجنون یارب دستگاہ جہڑے
نمی ہتنہ آسو گنزمان لجال کاسان

پننہ عشقہ سبت ک آئینہ برن
گہی تم لیلیٰ لاگوی گاہ مجنون
کرک تنھن قیس ہزی نا و نامت
ذِوہ نوی کوت حسنس آسو طالب
بظاہر مظہر انوار اوچھان
نازنین آس کورہ خاصہ محبوب
لتندی حسنہ گو سما ز نوشن
خال آسودانہ گیسو والہ پری
تیز کیا نازچی شمشیر خونریز
اسہ ون آس تو سم مہ کھاہی
دیان آس چھاپری کنہ خنبخ جور
وچھان تس لیلہ کن گو نقش دیوار
تمکن معنین ہٹ وس تہ گاجن
وچھان آس اکس کن دیو ور دورے
نوی مہ غافلن منز جہنوہ مینہ کانہ ہوش
نس کیا عقل و فکر و ہوش ز رکار
نی شمشیر ہت مجنون بوماران
اڑہ سرہ الگو کہ لے کیان اگوم
سین تنھن انتھہ نہتو ہی آسو نیہوی
گاٹہ رست تراٹہ یا جن حال بالون

تہندہ نورنہ ہتر گو پیدہ عالم
عشاق حیلہ کر کر جان و دل تہون
یایہ بڈ دایہ یامت کو جہہ ہتن
زوہ لوی عشق کو تاہ گوس غائب
ژو و ہر وانو سوز کُ درس خون اس
تہندی سیت رن سیا ساڑ ٹنی شوب
و جہت عاشقی نکہت لیہ لف و خمار
زالہ ننت آس لگمت حور و پری
بدن آسوس ہیہ کن یا مہ دیوان
گز ماں آسو ڈیٹہ وِن دل و اسی
قیس گو ڈیٹہ و نوی مست و مدہوش
تراٹہ حال دلبت گو سو بیدار
نہایت کرنہ قیس گریہ زاری
للہ و ن تازہ عشقن نار مورے
عقل نہ ہوشن بدوی آسہ ہی مہ
نس جہڑے اصلہ جونہ وصل دلدار
خدا گو عاشقن ہند زار بوزت
جہوی تو یہ پاک عاشق مہا کرلوم
منس آسو خنہ گو مت ہول آسان
دلگ سر بر سر بازار یادن

زاڑہ باج آی فلس ماچہ دیؤ بہس
زہ چہینا لیل پالس لښتہ اُن
وچھن چھی اک کس نم لوز ناشب
لیلہ مجنونہ سندری گو محبت
زا ٹہل گر تھنہ کوری مند چھپ
ہرہ یونہ جامہ ترٹن رٹنہ ملال
یہ یدے مول بوزی مارہ کری
صبر کر موج مَی گرہ انز بنیاب
مہ خاز خارہ گونہ وارہ دننوم
بتہر پیہ دونتن نکھ آبہ ترست
دننم موج اوّل عشق کیاہ گو
بنت آو سارنی عامن نہ خاصین
تمی وہہ بہچہ تہوک لیل رٹت
کلینو چہوک وتہ ہیٹ یو یاں مارہ
بیٹھے پاڈہس کران لل نخ دائی

مَنہ مجنونہ گوتہ مبانہ یارو
یکختہ کارہ پرہ تہم تخنہ بیبیاو

نال چہوم جیل نہ کیاہ لگہ چارو
سُور گوم یدنس دُور رکہ نارو
زہ کہنو مہ سوا گوگ آ وارو

لیل مجنون عاشق گیہ خالص
لیلہ پٹ بوز عاشق گو جوانہ
سبنہ تنہ بالکل کرکھ مشرب
جامہ زٹ ماچہ ننسرہ بام یوزن
قبیلہ کرانسی منزلو زہ راوت
شرم چہہ لیل روزی گرم بازا
شراکہ شمشیرہ ستین پارہ کری
بوکس ٹہہ ڈبچہ تہس گیر گرفتار
تو یہ تقصیر کم دیو دہ پہ انتوم
ڈیٹہ کیاہ ادہ گتہ ھن چہپہ کمہ دست
باونم ناو عشقن ناو کت بیو
مثل مونون سلی دایہ تونس
کری کیاہ سنہ نہاوگ گرہ گھٹت
کامکواشہ دانہ جامہ دہنوم

غزل خواندن لیلیٰ

منزباگ زاٹن چہوک شوبان
دننو لیل کتر برارہ یو
مال ماچہ لشکہ سیت گرنن بنلار
زورہ پاڈہ ما ونم یاردے پان
مہ نہ ہو زہ سوا خارہ گوم

بیٹھی پاڈہ آی ننسرہ ماچہ دنن
جینفاہ مہ جبنیاہ نازنیناہ
سارہی شہر عرلس گیہ شہرت
لیلہ ننش زاٹہ پل پیغام سوزن
لیل بام آیہ ڈیش ماچہ ہند حال
پریرخار کیناہ چھی خریدار
لونہ لونہ لیلہ دیو بس تو وجواب
یوکہ وتی انہ کیاہ گو یارو اغیار
وشاہ نم کڈنہ ننکن بیہ و ست
بوز تو تو یو کمہ پاڈہ کہ اَست
عرض باجو ہر س گت ہو چہیو آن
کارگر گوس نارو النجہ ننوس
وداں آس میانہ منہ میانہ یارہ
نامہ پیغام لڈہی کیاہ مہ ننوم
منہ مجنونہ مہ نو قدر زانی

دننو لیل کتر برارہ یو
بیٹھ پاڈہ شوبان ونہ سبنارو

وال کن جمنہ زال و انکہ یارو
شورو پانہ میانے ما لوکہ چارو
مجنونہ وچہہ ہت بیہ دیو بارو

صُورت بند دکه سوداگارؤ

گا جهنس آمنه ناوه زا جهتس نارو
بله کنهنه عشقن جهوم آزارو
وَتھ چهمنه معلوم تو رتیه لارو
گمه ٿره مُبه چانه ژندری ٿارو

فنده اکه تهو ونده هے جان
ونتو لیبل کنه پراره لو
واجهنس مو له نوله بار وزی
ژله ها ژله نس جهه منو وار
ننه وجهنه اکه هنه کیاه جهوم حال
تمنا چانو جهوم مخمودس
ونتو لیبل کتہ پراره لو

دُ ڈھ جهي ژه فل دنه محنته نارو

لاجهنس پامن ها نامدارو
کله پان ونده هے بوزتم زارو
مَنه مشراو تم ماه رخسارو
دَمه که دیدار ها وتم یارو

آغاز داستان

قیس بله لیلیہ نشه دُو رسیئن
دادلدا آسو یارس نادلون
ونان آسو یاره دادی لو بولاگس
قصوه باره سندے سُو رملن
غریباه آه کران ژاو دربار
وَسنه بیو سر فٹوس لو له سینی

قصوه تن کیا سُو رسیئن
وَدان آسو بار ہے پیالو کنو ناگو
دادُ جهوم جگرس کن جایه اگس
واره تم یاره دادی لگه وانوی
هناه یکو تبه وُ کُن وه دشٹهم یار
ودُن تم زوره واره شعرتلن

ژاٹهل بر انژاکے آسو الوان
منتوی مجنون تس ستوی فناگو
جامه نزا ونته پانس ژنده وین
اتهس کت بانه هت گو لیله هندے
وَدان آسو لوگه کلمت هیوستنی
پیاله کے حیله پانس سُوئلن

غزل خواندن مجنون بر در لیلیٰ

سهه آسن سینوس شالو

سو درادُم مول کیاه مالو
سربو وَنده لو بنه موسالو

آمه پیالو بنوے کیاه
آمه پیالو بنوے کیاه
عشقه ژورن کرنم داه
حال وجهنیم بنبوم کیاه

روبه ٹورننه ماسونه پیالو

داد چانوی لو کنهنه زالو
شاهبازو لگوکھو زالو

جانه خاطره پیان بو گا لو
عشقه کنابه وچهنوفا لو

منز میدانه داوم راه
آمه پیالو ښوے کیاه
گنڑ انده ماونم ماه

ینه گره ہے کوشن مالو
کنه ژمانڈت ینے لالو

زالو نمه لیله منت گر حیله بیا لکه
لیله د پو ماچه جهو ینه بوز منت ذات
منس ننن آبه بهوی حیله کره
برد ونس لول کرنس زاره یاره
مه نه چهم لوله جانی بربهر ہن ہن
تلی توه بینت نس گونه صلا
قبیله لیله ہندنس گبه دشمن
بعشق آن صنم دیوانه گردید
بهت جهو سر برهنه در خرابات
بیش لے وگود بهت نند ہندنس
بلدنس سو رگو منت نس مده نس
ننڑ دلیشت جگر بن نس گبه کهنچه
نور دبڈ میانه چشمن ہند لعله
ژه کمبو پاک چشمن جا دو گری
بوز مجنون د پونس ناوکیا جهوی
ولو مجنو نه لتهاه گره سانوی
و بالوالدین احسانا قرآن آو
لیل دی ماده ہم نه اکهه نزاوم

بقیہ قصہ

لعل نه جهره دنس پیاله برت
د بوس نم منت مه گره ہم پیاله ینں
تبھے پاڈگه گره میالو آزه اون
وچهنت نس لیله گمنوی بستسین
گره گ نس کنه دیدی جهوکه لدتن
ولو ک نس سعد میر س حال مجنون
و دن نن باره سنندی قصله وشات
وچهن نس جامه کرمنت باره یاره
رات نه دوه گره مان ژهن دلنس
وچهنت گیه پاک نہرنت سعد میرس
ژه کمونه الله لگو ہم ژاته ماله
ژه گو ہم لوله من حت مست مدہوش
کنکو جهو گ کنه آسو گن تلنت ہوی
مه جهو منه مال سندوے ماچه ہند دوق
ہنو گیر و بڈ وی مالوی منه تراو
گرتهئے لیله ہند بیدار بنں

ننه کیانس جهو مطلب میانه مالکو
ینه دسنه بهتر دنو جهو خیرات
کرن نس تهف نه تلن واره داره
پیاله کی حیله ہنونس حال ونن
لبوی مجهونی امه حیله وصلاه
تیهر پیاوره بوره سورانین
زخویش وآشنا بیگانه گردید
ہر وقت شونه چشموکن نکس خون
سعد میر آوه ژمانڈان ماره منس
وارس بینه د منت عشقه ناره
سنت گیمیژه شان موره ژنجه
دارتم سینه سیر عشقه نیرس
ژه کمو کاله سرفن نال ولوی
ژه نیم گره بهن منه موروس
د بوس نم منه جهوسی بابه جانوی
منه آسوم میل گڈه ہم لیله ہند شوق
جهو ہیے بابه سیاتهاه نیل ہا وم
منه مجنونه ولسه گره بهنن

آو مجنون لاران رسہ رسہ
ماجہ ڈیوٹھ منتو مجنون گیہ حیران
ژہ نظاو نم کن کنہ کے کنہ دود
ژہ وچھنو لوکہ ژنیو یورما آک
ژھنکنس کام دلوبس جامہ نالی
بندگی کرنہ بدل انده نزاوت
اسہ نپنہ آسہ کنی سانہ جائے
جان فندوی یاد ن یان مارو
نہ پیو ترس گانہ ژننس فت نہ ماوان
کری کیا عشقہ ژورس مالع موجی
دپو تھم لیل ماوے بیتہ سالوی
ونہ ماہند نہ ونہنت چھونہ سکان
حکیمن اک دپوک یدیمیون بوزو
گرده فول لیلہ ہندی وره تولت
دپن ید سرمہ لاگہ دادبلس
تو ید وصل بوزنت شاد سپین
گرنہ همنا لیل عاشق سرمہ چشمین
کران آسو بند صبر کہ زوره سینی
تیهر بیوه خون ماژن بنجر گوه
لیلہ بٹ فارہ منو گہ منت عاشق
دپن کمتام منسند داستانہ

دلونس دم مہ کمند یو اور کھسہ
شاندگو ند شاند دلونس فراف نراون
لو کہ ری ورہ منز بہت گوژ گورو
مہ چھیہ منا نازه چانی نیره دادوے
نصیحت ثهر سہ کرن ماجہ مالی
اژہ آسہ اتت چانی دفت پهری
ژلوک نزاوت ژه کمبیو کہ مائے
نہ پیو ترس فند سی لو کو نہ ہون ناو
نہ پونترس سینہ لگت ڈولہ وان
دلس چھوم ژورر امت اشتر رلی
مہ لگمو یاره دای زونہ گرانوی
عشقہ نوی نار کھتوس لشت جم گوس
اکھا توه لیلہ ہند دربار سوزو
دیوس فوه لیلہ بوزوی چانو ودن
وچھیس یو سرمہ چشمین بیتھنہ ڈلس
وچھان آسو بر سر راه آسہ لوان
ژٹن کنتھ یاڑ عشق اشتو چھیوه دیشمن
الٰهی امید روزا و چشمہ وڈت
بہ آسوک بوزمت تی ڈیوٹھ خلقو
رقیبو لیلہ منزی حیل کرہس

انھر ڈونس تہ کھتو کرخ لوان
ونن ہتھونس ہپن تس سیر باوون
مہ گومور نہ زنہ سینہ صد چاک
ژه کمو سرمہ چشمو کرنہ چادوے
ہمتہ مجنون نہ کوه آس منز چھاوت
کرک ژی خننہ جانن دستگیری
اسہ نزاوت ژلکو کن ہتہ لارو
نہ یو ترس سانس نو مارہ ہند باد
دپونس حال بیت نو کہنہ علاجی
لیل زنے ماوه ہم تہ دور ژلی
اچھن چھیم زون لجمر خون سکان
اشو سورس تہ چشمن گاش کم گونس
انن گژه کاغذس کنہ وارہ لولت
پننہ دستہ ژی کتو سرمہ لدن
تہ مجنون زه ونوی سرما گن
دیان آسو آسی آسم بور لوان
اشہ لوکہ آس لیوان شور ره سینی
خون دل سینہ کن تس در افٹت
تسلی سارنی گومت چھو لاتک
کینز ولل تہ وانی وبل کرہس
نہ لوزت گوس بید اخہ خانہ

حکیمن حال یاوک کیا چھو چارہ
ییتھ پیو آد لکھنے نام مجنون
تمی دوہہ درایہ مجنون سوی میدان
وچھان یم اسی حیران گیہ ساری
پرژھان منتہ پیدا گتہ گوی خون
فقیر ولو زنو کیاہ گو محبت
عشقبازی چھنہ کاماہ سرسری
عشقہ دادی رُودیت گوہہن دن
عشقہ دادی مجنون ژٹ گوہ تہ ون
یارہ دادی آسو دان لان ت دن
ہا پہلیو مہ ونتم چھوی کہند
بے زبان سیت دکھنا منتہ ون
ڈیٹھ پہل خاصہ ڈہن خام تس
لیلہ وچھنوک چھوم شہا مارہ منتوی
دپوسہ پہل ہنز مصلاہ تازہ چھوم
ہا ہیمار وکاژہ لدو آژہ پل
خلعت شاہی منتہ تھاو اند کنہے
گنوگتر یو سیت ژہنس نال تس
واتو شامن لیلہ ہند دربار تل
رو بہ آدم لگو سہ ہنز اہ وچھے
ہنز یو منزہ ہنز تھاوک اند کنہے

دپوک یم لیل دژ مز عشقہ نارہ
تو ہی چھوہ لیلہ ہند یار سنو کر دوق
ہرن آسو سوہ منس تہ رکوی خوان
برونٹھ یم گی من دریت ٹکیاہ آو
دپن تم چھونہ بن بن لیل مجنون
تمن دون قالبن منز آسو کوی جان
عشقہ پرچھوی از ستر ناتھری
عشقہ دادی فرہادس کیاہ سپن
یارہ دادی آسو دان لان ت دن
ڈیوٹھ مجنون رمہ ک میدانسی
دپوسہ پہل مہ چھوم منتہ لیلہ ہند
حیلہ اکے لیلہ کنہ نیستھو
دودہ پیالاہ خام ان تام تس
ہا پہلیو ہنز مصلاہ دیتھو
سوی یو دمی چھوہ لیکن تی زم
ینہ وصلاہ گو نہ کنے تتہ ہو
ہنز مصلاہ ول تمی نازک تنے
دپو پہل ہارہ گومتو کتوژ لے
ژاوس سیت بیخوف ول خلل
چھیرہ ہنا تھو نہ شان یرٹ دمس

گدڈک تس لت تہ جاری ملس خون
کرو تو اصل دو اوصل معشوق
سیلن تس کھوتہ وڈ نیتھ خون جاری
خونہ سیت آسو لکھومت لیلہ ہند ناو
ڈنو ک تس تتہ نشتر تیہ یکو رت
فقیرن نش ترت ہیو ناوکیان
عشقہ دادی عاشقو ژرا دکھن تہ جن
یارہ دادی گوہ ژہ ہندن ژانو ژٹن
عشقہ دادی مجنون ژٹ نہ نجد ون
کرت پیران یانہ تس چوپاسی
ہا پہلیو مہ تہ نکھتا لیلہ کن
ہا پہلیو اکہ سوالاہ پوز تو
منتہ کرتم ناوہ فرچھوم دودی
ہتہ اکے لیلہ کن ہہ نیستھو
دپوسہ پہل ہنز مصلاہ تتہ ول
ہنز مصلاہ خاصہ تنی پیر تو
ژہنوسہ پہل ہنز مصلا مال تس
منتہ دپوتس وصلہ سیتن ہوے
درایہ رس لیل بانہ ون دے
کرک ژجن خیرت ہیں نس
تمن سیتن سوی گاسہ لگو ٹکنے

Library Sri Pratap College,
Srinagar.

وڈھن ہنڈن سیت نھاوک اندکن
منتو تھاریو منہ مارن مارہ نے
یام ہنتو نے تس منس سرتھدلن

پوستہ منزہ دو ستینن یرہ نن
دوست یانہ دو ستہ تھاوم اند کنے

ہنڈن سیت ہنڈ نھاوک اند کنے
منتہ یانے نار ماگنڈ نے تنے
تام ہنتو نے لولہ نارتس شہہ لن

گنڈ مجنون ہنڈ مصلاہ
ہنتہ اکہ لیلہ ہنڈ دربار راہ
گجمرتشہ مجنونس واڑ
ہنڈ چھاہرنہ چھاکنہ انان
کوچھ کت کلہ ہنت للہ ناون
لولکن زخمن مرہم منتھہ
منہ چھم چانہ خونہ چانی ہای
چشمو چانیو گرہ ہم چاڈ
پانہ وان باوک کنزک سیر
دونہ ون وصل گوڈ وکنوی
سیرس سرپوشس مغزس پوست
درتن نادرتن چھہ درتن
سمت گی تم مالس لیلہ ہنڈ س
انن تس ایل یم زنجیر نہ جبل
مقرر کرک کرو آشنائی
قبیلہ دو شوی کیاہ آسِ اضی
مزرترا وتم تہ وانک لیلہ نشہ

وصلوک گونہ تس ناہ انشاللہ
زنبہ ون لیل رمہ وچھنہ آیہ
اوچھان وچھان گیہ رہ آکاڑ
آہہ چشمو اوچھان چھوم
وصلکہ شیشہ مس چاوان
یم کمم لائے مورہ تنجہ
ژلہ ما چھمنو تلنس چای
منہ مجنونہ لگیہ یاری
زانہ تت سیرس مانہ فقیر
کنزس تھندس کس ہنہ ناو
محمودہ یاس نتہ چھوے دوست
وچھن یلہ سید میرن دوستی
تمو بیہ سید میرن گل دہ گنڈ
تمو سوی زور آخر بوزہ ناوک
چھو مشکل منہ گرہ ہن دو جدائی
سید میر آو منتیہ میان گنت لوہ

ہنڈن سیت ہنڈ لاگت آسو
اتھ سیتن ژھاران ہنڈن آیہ
کس ونہ کیانہ چھین لوڈ دیتان
مشتاق کرتن از خود گم
سیتس تہ شالس ڈولنس اتھ
مجنونہ کرتھم جگرس کھنجہ
منہ چھوم چانہ خونہ چانگے دود
وچھتو اس کمم لولن ماری
منتو یام پوستہ تلہ درو نخوی
محمد لاگت سوی نن دراو
پوستہ منزہ دوستی اسرہ کرتن
سونبرن تم خویش وا قرب ساری
دلیوک تم تودہ منتس شو بنہ لیل
تمی از سینہ صافی کینہ نراو کس
شفیقو دردلو کر کارساز ی
گرہ چھے لیل ساتھاہ باادب روز
سہ چاوی لولکی مس بیاشیشہ

انوی مہ خاصہ بیرت گرنہ گندوے
پیالہ چیت ڈالہ نتم سٹر نارو
سمی عالم نہ دانا مفت قاضی
وچان آتس کرنا پیکا غدس مل
لیلہ ہنر نیتہ ہوکترد رایہ بیرد
کوٹھس ہٹ کلہ ہنونس لگو دنے
ژہ جہوکنا لیلہ ہندو روی ڈشان
بوکوتاہ کہ تس تنو صبر کرت
ونہت ژل مفت قاضی اہل عرب
تتس تہ لیلہ فرہ ژلونہ راہ بوم
آدمجنون لاران نخبد رٹن
جیرہ ونک شیر خدمنگار تمند

خوشی کہ نم گرہ ہواز لیلہ ہندوے
سٹھا سا مانہ بیرت ہیوکی سک
منس ڈیشت گئی کیاہ بیل رضی
خوشی کیا آس گیمرد ون قبلین
ونہت تام معرکہ منزہ آدمجنون
تسنابن لولہ زخمن لگو گشنی
ژہ ونم لیلہ ہتس دل جہوکرتیا
سٹھا تسر منبدہ سیمین لیلہ ہندمول
منس ہحال ڈیشت لیلہ گوبت
سیمن مع توف حلقہ خندہ کرہ ک
دوستن آشنا دن یان گھٹن
منس ہیوہ دوہہ کہ لیلہ ہند یاد

منہ مجنونہ میانہ مہا رازہ
ستنت بیاس لوکہ سالس بٹھیکاس
لیلہ مجنونہ سندی خوف درد دل
تماشا ہا وتک رب الجلیلن
دتن تس ہبیٹہ یالس ہنہ ہنے
دادتس اد لدس لگ مشنی
ہہ تھاو تھم عشقہ نار سینہ برت
ودان نہ نالہ دیوان یان گول
جگر دُ دلبلہ ڈ کیا ہا سے کیا گوم
سیدمیر ساردی تسر منڈ کرگ
روس تہ ہر نہ ماتگل یار تسند
بالہ بیٹھ آسو دیوان نالہ فریاد

غزل خواندن مجنون

سو کھونہ کھسے نخبدہ ونس

رنگہ رنگہ ہنگس گل لگنس
لے کر اصلس کھے ہہ ائیس
چمنن منز باگ ونہراونس
دمہ دمہ غمکو ہی نار ماونس
سر ہل تراونت مول جہوسونس

لس بھیر منس عشقن ژور
لس فرہ منس عشقن زور
لس آسہ کنس شوقک دور
غینس تکنہ سینی دُور
غم غصہ ساردی تہ قصور
نارس منز باگ وِسہ منصور
بتر ہل تہندی لگ معذور

تس یرہ ہر دم فریاد دنس

درد کہ خمخانہ می چادسگ
خلوت خانک سِریانوسگ
بلبلہ سند یاٹھ نالہ داوسگ
سورس تہ تورس یرہ تودنسگ
کرتہ عشقن لای بدنسگ

محموده کن نفاوت سو ختنس

پنهو لاکن ڏي معرور
ين مهنس پهره عشقن زور

بلبل لاگت پهره چمنس

منتس پيه ده هه که ليله هند باد
طاقه پڇه باسهنري ته مشتاق
کمند لابت سو کهارن شرپانس
کو ڇهوک گراوه کران اوړت يا
ته کو وعقکه تنبيه هو شر ڏکر
بو آسو سعختنه از عشق جانسوز
کنهے ڇهي گنج مخفي معنه عشقن
عقل تت جايه پنيان سخت حيران
عقل ڇهے عشقه نت ست تدبير
سو کنته پاڙه دورس رب الجليس
اراده امر حق يت عقله پيټ آ ف
توي مه عاقلن منز ڇهيه نه هوش کا
نمس کيا عقل و فکر و هوش درکار
نني شمشير هت مجنون بو مار ان
اده بهره لگو کرنے کيا نا گوم
سين نس اته تهوي آسو تيهوے
آه مجنون شيدا ڙاو در باغ
وستان آسو شاخ زن تس اته ربا طان

ياله پڇه آسو ديوان ناله فرياد
واتو مجنون لاران سه رسه
ڏو شيوي کر کهه تلاوت قرآنس
ته يډوے ننه سانها لاگه مکه مائے
معرکه منز باگن هت ترکوک
نداي عشق آواز کوي حدوت
کنهے ڇهي فقه ته ماون المعنس کن
عقل ڇهي زو نزته خدمتگار عشقن
بتهه پاڙه پادشاهس نت وزير
خدائيس منج جنابن عقل کامل
فقيرن نشه عقلے نبذ نيو د يا
عقل ته هوتين يدوي آسے هه مه
منتن جهيو وصله خوته اصل ديدار
خداگو عاشقن هند زاد بوزت
جهيوے توه ياک عاشق معاف کروم
آه مجنون شيدا اتا و باغس
و دان آسو ڙام سينس دو کن داغ
سنر وڈشت غالب سنيه س حال

ليله تمه ناله بوزت مور ران طاق
ڏپوس حرم کمند بو اور کهر
منته مجنون ڏڇهنيو کيا کرت کار
اهيرن بر وه نيټه کنے انده هي نياے
ڏپس تم مار منزي مياں کت بوز
اوّل بے کام زبان پيډگيه گت
کنهے ڇهي تخت شاهس خت بيران
سپنک محرم اسرار عشقن
خبر کنهه ڇهے نه عشقن خبر ئلس
فنا گے عشقه سنتي حصا دل
مه نيو نم جان عشقن عقل نه هوش
بيکدم ازلکوي غم کاسے مه
يه بوزت اک رقيبا آو لاران
قتيس نته گيه شمشير وزت
ڏپوے مجنون پاز دستگه جهوے
و دان آسو ڙام ودر در کے داغ سينس
و ڇهين در باغ شخصا سنر ربا طان
سنر و تم پاره سند قد گر نه خيال

منوڈ ھنن ہیر میانی گٹلو
گرڈھئے مال منگتم لعل بخشے
لعل دتونس تہ خاطر سینیوس شاد
نازنین تمہ تس دیژ زہر گو

ژہ کر تھم یارہ سُند قضا یہ گیلو
مہ کر تھم تیرہ سیتھ پرگاہ تس
گو تس نش کرون سرو آزاد
خبردار گونہ نو تھ مین چشمہ ربون

تیر مووے امنز تو خبر چھے
کمیو حوال فہیم بالہ پانس
پیشر و سر و گل ہتن بے خبر گو
باغ تراوت مجنون کھتو نیدوون

غزل خواندن لیلیٰ در فراق مجنون

کتہ پرارے ژو تھم غارو
دہہ راز و مُنتہ مجنونو
سنہ شیے ورد تو تھم برماہ
گیاہ مہ لکھو نم ازلہ للانے
یہ رتیمو نُندہ بانے
روز سانے مُنتہ مجنونو
لیل گجہ وچانے امارے
کتہ ژو تھم جنگل تہ غارہ
بلہ کتہ چھوم عشقہ آزارہ
پُر خمارہ مُنتہ مجنونو
ژورہ زلو ہم آیہ نو غارہ
وعدہ تھو تھم یہ چھس آوارہ

ینہ لارے مُنتہ مجنونو
پھیر جنگل کہ پرواز و
روز دماہ مُنتہ مجنونو
تی مہ ژالوم مالنہ کرانے
گرہ دراس تعشوقہ چانے
زون دراس فلن دارے
شہمارہ مُنتہ مجنونو
مُنتہ راوم سارو کہ چارہ
زلہ ہاچھوم منہ زلنس وارہ
یہ رتیمو مہ رخسارہ
دل قرارہ مُنتہ مجنونو
چھوی محمود و نان زارہ

لیل دراس پیر ساز و
پاکباز و مُنتہ مجنونو
بلہ یس بنہ بلہ سوئے زانے
روز ساتھاہ مُنتہ مجنونو
کال آخر لو چہ پرانے
یہ رتیمو چھس ناچارے
یہ رتیمو وارہ وارہ
بالہ یارہ مُنتہ مجنونو
دل جگر ہس کر تھم پارہ
مُورہ تھو تھم للہ ون نارہ
جلوہ ہاو تم اے گلزارہ
نامدارہ مُنتہ مجنونو

غزل خواندن لیلیٰ در فراق مجنون

مجنون ژ ماندان لیل دا لیبی
گجن تہ بارو پان ہاو تم

ہتہ سہ مُنتہ مشراو تم
وسہ ہی نمہ نن سجدس ووے

کجہ سیتھ دوران سجدس کھے
ہتہ سہ مُنتہ مشراو تم

در ایبی داده چانہ آئیسی لیسی

وسئے یارس ہنہ لاڑسے
کنہ چھوکڑنہ چانہ گارن اچھے
تسلیمہ کران ڈکہ آم گسہ
آئیس بو خاصہ ہیت ہا دسے
موکھ چانو ڈبیشت کو نام لسے
ہیبہ تن قبرہ منز ہیموئسے
پیرنہ پامن آئیم دِسے
از لچہ باگیہ آہیم حصے

سائیں تل واتنا دم
ہنہ سہ متہ مشراونم
دیتس منہ منیدہ چھاونم
میلکنا باچہ میانہ گیلنم
کنہ کانہ چانو حال ہا وہ ہیم
چنہ سہ متہ سہ تراونم
سوکھ سان نیرپوشن چھاونم
زانتہ غنیمت چھیئے یہ دم
خامن سیتنی کوم مہ چھیم
ازنہو یار روے ہا ونم
ہتہ سہ متہ مشراونم

پایس ہتہ میوادہ بو لسے

ہتہ لو ہا ژلو ہیمو ریسے
دردلہ ہا میانہ بے کسہ
لالو ہنہ تری آلوس وسئے
مجنونہ لیلی وسراونس حسہ
ہاوتم دیدار تراوتم غصے
ونُن محمودن عشقن یہ قصے
عاشقو آشہ چانہ ناتنک چھسے
وَدہ ونیو چشمو ادہ بولسے

شیہ کہ لیلی وٹس کھتہ درایہ
وچھون اک ناتوانہ ونتہ سجدس
تان تم پرژہ ناون لیلہ ہندناد
تہ بوزت لیلہ گنڈن جگرس نار
کوٹھس پٹ کلہ ہنیوس ہامنتس
مہ پانس پامہ ہند جامہ گنڈم
پیر چھیم پامہ دیوان شنز گیلان
بو وچھس بہ چھیم تر دای چانی
لسیت آس ومجنون گرہ تا میت

وارہ مس ما زمنز پی ولہ آبہ
لاپونس ہا دکیا چھیکہ اندہ کنے
ونڈے بو سر زہ مسکین کر میا یاد
رنہ ونے مہ کر ظلم سینہ پارہ
کران مس تل تہ وای نندرہ تنس
ونہ آسمنہ متہ چھیم چان کامن
متھراز رادمکہ نہ اچھیہ کنہ میلان
سُنت پایم فوجنہ لاران آی لیل

سہ بیدار گیہ انت کوہ سجدس
تہ بوزت منو مجنون لگو ودنے
چھیوسی مجنون مسکین لیلہ ہندیار
متہ مجنون میانے ٹاٹھہ یارہ
متہ وہ نہ رات یارو کوہ ہنڈم
متہ نہ ندہ ثہ ٹلو ظلم کوہ دامن
مہ کر زانوم ثہ چھینہ مائی میانے
دیونس مہان لیلی قتہ قدم تل
جدا گے اک اکس شن تا قیامت

یهوی آسو م نیتو لاکن ملاقات
شته که خو اب ډ یوځن اک خیالات
سمت آس هر نه ماتګل سهه نه هایت
دو کهه سیت فیرزدی لاله رحس
قبیله کرانه د آلیس چانه شوقه
وعد بار و مه نرا وت ژه ژلو ک
پنه دسه مستس شانه کری
داد نهو تهم ژلو هم جادو گاله

بظاهر زنده آست میلنه دات
کو هرت ډ زن سوه مجنون موږ د متهوی
نمن انداند بهت نه نه در مصیبت
آدنکه یاره میانی داد لدی
بوه چهنو یانه آیین چانه شوقه
رنی چانو ماه تابان شوقه د یه نوی
ژه نے ډلیشت بو د دیوانه
خفه کرس نه نهین لیل بیمار

ودان آس لیل ته گو کبنو تر کاله
هنهد گومت سوه زن آسو نه نندره هتهوی
لیل سوی خواب ډ لیشت بټیه و کهن
کینو چهوک متنه شاند بیت ډ بو ودے
لوله مرژه لیله کتهو قوله ډلک
وچهر هیلوی زیبا لوبه نوی
سوخته جگر بس گوم پچنه کال رس
متس بیټ کیته زنگه کیاو ن ز اله

متو کر تم جدائی هیتو کاله متے
وجد اک صاحب لسیر بس ک زاک متے
سوال چهو یکهنا سالو ساس جاله متے
بومار موز بس لوله کو ناه ژاله متے
موهنه تیر عشقنه نیر اچهر واله متے
نتم نور یالس هیته لټت نام اله متے
شرت کم چاو کی دامه کله واله متے
بود و چانه دورز گله کیا سنباله متے
هر نه میانه مر چانه لویان گاله متے

غزل خواندن لیلی

وندی سای ړمان گرانو و ژلو کاله متے
وجهن هیولهژ جهتن هوله کا جتهن نامتے
کرتهم لوله و ندس بیزه ډلو تهم اله متے
ژه کت به نیراوت کله کیا چهو حاله متے
کفن کمه ژه ودی نے جامه کډ نی ناله متے
رخانه بنت گونه هر نه ژاله متے

ډولی چانو فنائی بولو ژاله متے
نجدس غاربس زاک پر کماله متے
ډلو تهم برم نیو تهم دل چهو حواله متے
الفنکه زاله لاچهن گل لفکه خاله متے
هنولا لامک شیشه جتو پیاله متے
دو ر چانو بولو ژاله کیا سنباله متے
ژه کتهو گوکی هی مجنونه نیتهم ډاکه متے
شرت کم چاو کی دامه کله واله متے
مکموده د ستهار ما نه هیتو کاله متے

داستان

گران آس مجنون وای مجنون
یام مجنون مرتن بوز خبر
ودان آسو لیل میانی کیا بنت آمس
تمنا چهوم وجهیبا روی زیبا

آدلا دان رټن ناله قبر
مرنیا یاره وندسره پادن

هولله یړنه آخر جان ودل بون
لدن تم بوتهه بوسوننه ناشن
گز هیتم ون ماسنا تس نیړت ناد ن
ژه تهو تهم یاره میانے بډ فریباه

مرن فتن بو کرتھا سنا باد
لیلہ ہند مول جا من جا ک دان
شور ونہو دن قبیلہ کر کھا رزی
مرنہ سیت اشنا دن آتش سون
مرنہ سیت چھ گتہ تن جور جدائی
مرنہ سیت جدنہ ڈٹبب گیبہ وبالی
غنیمت ان ایام جوانی

آہ افسوس گوے داد و بیداد
پرن یا دو لیلہ تنہو لاکن
آس تیر پاک مین دونند اری
مرنہ سیت گیبہ کیبت خانہ ویران
مرنہ سیت سار راوان یار بائی
لوز مجنوں ڈکیاہ گیبہ عشقبازی

تمام شد لیلی امجنون

قبر ہنت نالہ منے ڈاف تراون
کہری یاد دوست وصل ذات یا کن
مرنہ سیت ہرنہ چشمن کاتش سورن
مرنہ سیت چھیو بتیمس نا ویران
مرنہ تنو کا نہتہ اکھا چیہو بنہ خالی
حقیقت د راذطاہر از مجازی
عاقبت گور چھے سمسار فانی

پانیور چھیتہ ہو عجب عاشق جا نسوز
تن ہیت چھو کیبت کر یا ی خیلہ نہ
دل کنہ لگوئی تہ دیتو تنہ و کیا
سوی تم انہ بکو معنہ مین یا نہ تنت آو
ٹھانداں ٹھنڈ دبا یہ چھیو یم یا شمع ذلو
راو راوم منڈ چھابن عاشقن ہند ناو
گو پرنہ اپز سر وچھنو بیر شدی کا
سد کیا لاگت دیا دہ لکو عذ یا لت زہ
ذرا ذیہم یار وان عاشقن دیدار
کر سر اکی ذرہ ستین کوہ طور سر سو
شمع زنہ اشو لکو دا رگنت ای یا رو فادار
دل ان خدا ذرہ مورہ ہیت ہیت
باشمع ان ہنتہ دماہ دل تہ گنہ ھی معموم
مور روز نیر کنہ خبر لوز اندر اڑھ

پانیور نامہ مجمود گامی

فریاد کرن زارون ٹنہ کرن آہ
تم نو ذ دلوک کوہ نہ چھو یا شمعک گاتنا
کم یا نہ غیرت آیہ چھوک یا زالن کرٹ لو
گوہ یانہ سہ نیرانہ نمی آنہ زالن یان
نار سن تمی تورس تیہ پانن یا نہ گرفتار
تمن نہتو نہ دن جال ہن گیا ہن گوہ
یکبار کر مس لاریسن نار مہ گلزار
نار سن مہ مارم گنت تہ یار سن ہیت فدا گوس
تھرہ کار لکوی نار زہ لکو یا رہ تہوی نار
چھو تخن قرب خاصہ گوہ آیہ اینت قرآن
چھو ین کیا آسو سن کیہ دن کنہ گیرہ نہ کیا گوم
انو دور کیا نیرہ ناف چھیہ اچھیس نگل

دواکہ دمنہ یا م ڈیوہن شمع لا فرد ز
ایہ یا و تنند نا و نیتہ ہا وت انہ
دیوانہ بوہ نیرانہ کرت یا دہ کمس کرا و
بینا اچھیو سیت چھیتو تو ہتنہ تماشا
افسوس تس یس گرہ نیرت تنہ پھیرت آو
تراوٹہ کریک تنہ یاک تھاون عاشقن ارمان
پرسان کر ہن یان کوہ نارہ زالت زہ
جانثار مجرم راز چھیو یم ماز پتن چھو
از دور یس نو رشندارہ ڈیتھم لور
خصما کرتم نہ زن آسما دست پھیرس
پانیور لونہ دور چھیو سی ہیت زورہ کت
پرتہ ہو محکم سر کر تو یارہ بتن یان
چھوک ان پانس تماتہ پام جاتہ ہیت و گرتہ
پانیو نہ شمع زانہ گلوک معنہ سد بلبل

افسوس کہ نا ہمت پروانہ کسے نیست
پروانہ کجا باشد و انجا کسے نیست
من مات من العشق فقد مات شهیدا
محمود عشق منزمرن زان تہ عیدا

تمثیل آدم

تمثیل آدم پرزہام حبابس
فکرہ ہنرہ رزہ لم ذکرِ دولابس
موگڑہ غافل خوشیتہ خوابس
دیوم دل گنڈ قلابس سیت
جو ہندہ جو یا طالب طلابس
واحد جہو یا نے شاہد سرابس
حتہ سیت جبین فو کھلا لو حبابس
یو جہرک پردہ رٹ اڑہ منز حجابس
آب منز ناوہ تے ناوہ منز آبس
صورس معنے تعبیر خوابس
عشقس سلس نیّے لاجوابس
برہ گوبس کرہ کیا بنت اضطرابس

زندہ جہوک زندہ کنت آبس سیت
دزہ دزہ سیت جہو مزہ اتن کیناتس
گوبنڈ گوہ یا کتابہ سیت
زاہدس نے جہی تو البس سیت
فو کھہ سیت مبول آبہ بس سیت
پادشاہ ڈیشہن تو البس سیت
نیتھ جہوی حق انجنابس سیت
مشک زنن میلت گلابس سیت
زانکھے معنہ جہوک حسابس سیت
کرمیلہ ذرہ آفتابس سیت

زندہ جہوک زندہ کنت آبس سیت
ارہٹ فیری طنابہ سیت
قصیوک معنے پرزہام قصابس
زندہ جہوک زندہ کنت آبس سیت
غافل جہو مشغول لہوس تہ لعبسؔ
کنت کھوڑہ عاشق عشقس عذابسؔ
موُد کیاہ رُود کیاہ یا فی حسابسؔ
فرنٹ یک کھوڑ موقہرس غضابسؔ
انجنابس ملبت پر اصحابسؔ
واصلس تہ ہای تو جہے نقابسؔ
دیتہ کو زمہ پس وراتہ منز کعبسؔ
محمود گامبن پرزہام و حبابسؔ

مناجات لذیذ

یا الٰہی از تو خواہم خاصہ نعمای لذیذ
شامی و تشس کباب و شفتہ وگشتابہ ہا
شکر و قند و نبات و شہد با شیرین تناس
سالن خوب و مرغن با مصالح خوشگوار
کردہ و قندی کلوچہ لسبر و نان شیرمال
دوغ با جغرات و مسکہ روغن و چای پنیر
شلغم و ترب و چغندر اُستہ ہاک و ساگ کرم
بادرنگ تربوزہ بادنجان و خربوزہ کدو

کچہری و خشکہ پلاؤ نان و حلوای لذیذ
کوفتہ میتھی دو پیازہ یخنی تر شای لذیذ
پستہ و بادام تر چلغوزہ خرمای لذیذ
شربت شیر و گلاب و آب دریائی لذیذ
برہ بریان و باقر خوانی و چای لذیذ
شیر و خرماس و فیرنی خوانی مربائی لذیذ
کانی میتھی و پالک سبز چولائی لذیذ
سردہ با امروت و سیب و تونت طلائی لذیذ

سبزه زید آلو گلاسه اینه شفتالو چه ما
کشمشی انگور آب ناده ترشائی لذیذ

یا الٰہی مرحمت کن مسکنے فرحت فزا
واندران آب روان و خوش ہوا جائی لذیذ

از لباسِ خوب خاصه پاک پوشاک تنم
مسند و مفرش کرامت کن متکائی لذیذ

تابع طبع موافق دہ مرا اہل و عیال
ہمدم و غمخوار و مشفق باز ہمسائی لذیذ

منعم و معطی تو ہستی خالق الانعام ہم
نعمتم دہ حاصلم کن ہر تمنائی لذیذ

از غذاہای مکلف سیر کن یا رب مرا
تن قوی گردان سلامت دار اعضائی لذیذ

یا الٰہی از تو خواہم صحت کامل مدام
آب و تاب زنگ دہم بخش و سیمائی لذیذ

عقل کامل ہوش دائم گوش حق شنوا بدہ
نور چشم من فزون کن از تماشائی لذیذ

و انشکرلی امر کردی نہی شد لا تکفرون
شکر نعمت نعمت افزاید اشیائی لذیذ

بعد شیر ہم تناول بخش توفیق و سپاس
تا بگوید حمد بحید شکر و ثنائی لذیذ

لذتِ انواع نعمتہای الوان با فنی
خوش بخوان بحمد دگامی شکر نعمائی لذیذ

غزل جلال

لعاشق کیاہ چھو سیلاب فراق یار لئے
چھو عاشق دز تب و تاب پے دیدار لئے

وچھت سوی چشم پُر ناز لگن نالہ چھہ شہیا
ز مژگان ناوک انداز نگہ تلوار لئے

یا آن زلفِ سیہ فام مے نیوم صبر و آرام
کرت گوم مند نس شام غمک شہمار لئے

خمارِ چشم سرشار نچہ خونریزی ستمگار
تقتل عاشق زار شد دز کار لئے

از لعلِ پُر از نوش گمت ماہوش بیہوش
نبات پیومت چھو در جوش شکر ہمبار لئے

ز مشتاقان چھہ مستور سر بازار مشہور
جہان و جان پُر از راز ان حضار لئے

تمام شد

جلال گومت پریشان ز شوقِ یار جانان
گزشت دہر پھیر دامان بیزار لئے

تمام شد

Library Sri Pratap College,
Srinagar,

من مات من العشق فقد مات شہیدا

کتاب ہذا حقیقت الطالبین

16040

موسوم بہ

کاشر بیل

یعنی

لیلیٰ مجنوں کلاں

در زبان کشمیری

من تصنیف پیر عبد الکبیر صاحب مرید خاندان قادری و کبروی عزولون

پیشہ ملیار ساکن ڈلی پورہ کاوہ ڈارہ

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار سرینگر

بسم اللہ الرحمن الرحیم

اوّل احمد وپ تس لا یزالس | تس معلوم ساری حال واحوال
بیک معنے ونی کیاہ چھو دشوار | تہ زانن تمی یمن چھو دل ہوشیار
تتھ کرسالکن ات منز شتھاہ سیل | تہ اَس انجامہ نی آتوس لس میل
تے گو گمرشہ صیقل رات کیوزن | سو اثبات دوان عاشن وارہ چھتن
جسم گو گرمہ ژہ اہ چھان جلوہ دستہ | دچھن گو محو عاشقن منز مغز تہ پوست
یمین ہاوت وزم دوستہ منز جلاوت | تہ زانن تم یمن منز چھی صلاحت
خیہ خالق چھو مالک رب العالمین | زمین آسمانن منز چھو لسکین
ستن منز وت مشن پالس نشن زان | ستہ رش ست چھہ سلطان ستہ چھہ امکان
ستن منز سرہ کیاہ چھو ائل ؤردہ | ست شادہ ست چھی ہیا پردہ
یمی زدای بر جشق یمی جیہ منظور | لبوک ستی نشہ پالس کتہ گرتہ من دید
زبان تہنزی محکم نہ فراہ تن | تنا تمندہ دیان ودہن تہ زانن
گندھت ساما نہ نفسیت تم دوای | دیان آس فنا میں منز اسن آکای
شبن تہ جیہ دودہن منز کرہ تو یاد | دیان آس مما جس کرن نالہ فریاد

ئہ ژونی چہ دیدہ کرتہ بونی نور
گنی تر ژن چھو دونت عالم نور
ژہ سارن پینمبر کرنہ پیدا کر ژہ امو
ژہ ٹی کی تترہ ہاوچھیوت
ژہ تی پیشت تھاو تم ژنتھوہی یار

نعت شریف

۲

سینہ چھوک دمت گومت فگارہ
یم چھو چانوی نور رخسارہ
دِدہ گنہ یم چھو چانی انہارہ
مشن چھو مہ ننہ گوت کال پارہ
پتہ صد پتہ صد وذہ نا عشقکہ نارہ ،،
خوابہ منزہ ہنہ دِنہ ی ہا دکنا
کیاہ کرہ پانو چھیہس لاچارہ
حال چھیوی معلوم زنی منزارہ ،،
نفس امارن کرس بزگار
یا دچھیم جگرس کہہ سنبدارہ
بوہے آسم بنم ہمارہ ،،
مشکہ چانہ منور مرغانہ
غمہ کاس منش سانہ غمخوارہ
آل نہ اصحابہ بہ کیا سارہ ،،
زنی چھوک لبہ قون لامکان

یا رسول ولہ میانو چارہ کر
نمہ تشہ منہ دہ جہان زون آفتاب
یا رسول ولہ میانو چارہ کر
انتہ شمع ولیس لاگے پروان
آب چھو منہ الیوان ہا آبدارہ ،،
گوب چھیم گومت دہ ندک بارہ ،،
گرتہ ہا مدینس دمہ ہا دادہ
غفلت گیم سورم لوکہ چارہ ،،
بیم چھم منہ دہ ما دِ زخکہ نارہ ،،
سانہ اکہ منو کھہ منہ ہا کتا
مشکدارہ سانہ سردارہ ،،
چانہ ونہ الیوان مشکن ادہ ،،
وسیلہ رت لو آس محکم
چانوی بے چھوی ہر دو کانہ ،،
الانسان سرہ چانو گفتارہ ،،

۳

یار بدل ولہ میانو چارہ کر

منقبت شریف حضرت غوث الاعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ

از بہر سادنی شاہ جیلان

طالبو امہ نہ تہ گڑہ ھ پکانوی — ہلگلھی لس چھوی پیرہ سندنادہ
تتو وانت مشی نونہ بہ پرانوی — ازیبہ سانوی شاہ جیلان رحم
کل کرت روز و شب گڑھ روزانوی — بوزنگ تنہ ادہ نفی وَ اثبات
زانس منز چھوی ہاز انانوی — الحمد للہ گڑھی پرانوی
میخانہ اندری چاو نے مے — رضا پیر سانو سنہ خوتہ نانوی
یاہ پنن گڑہ انہ منشراونوی — سوی چھوی آست اول و آخر
فی الرسول چشمو گڑہ وچھانوی — دربارہ منزہ گڑہ سرو کرانوی
سوی چھوی سر تہ زیر و بم — ہوش تھاو گوشو گڑہ بازانوی
مردو وردہ ہیتو وہنہ وانوی — ہر ذرہ کن ہو وچھک آشکار
نہ تت پُن تہ نہ گڑھانوے — قصہ حضرت نوح گڑہ بوزانوی
بوز ناو ہیت آسو در طوفان — بال انن ناہیت سارو بی مانوی
ہنداہ اک سنم چانو آس کرہ وانوی — تیلہ کرایہ منز سوی تراونے آو
گل فلس نار سو چھو رچھہ وانوی — بڈاہ اک آس دیان یتہ پر سانوی
مہر ازہ عیب گوم در دریاہ — بہہ وَ ہر کھارنش زونہ زنس گرانوی
جا ہلو حضرت خلیل مازانوی — نار نمرودس تراونے آو

زخمی مرہم رثی جھلک میں لونی
پیرن ہنہ پیر پیران
ناامید الکا ہنہ ماگر ماصد ولونی
باامید چھم آئت جانبر معی
ڈییوتہ قطبوں ودی پی نہ
دی تہ زون انتا بہ کھسہ وانوی
اپنہ پیوجی لمین چھوانکار
توحس تہ نکمس سرہ جیوم چاوئی
ازیبہ سانونت ہ جیلان رحم
نادہ ہم زدھن ہاپیہ پیانوی

خستہ دلنی چھو کرم چاوئی
چشمن کھور کرت گڑھ پکانوی
آنادہ خانہ سارکہ ہیم جراو
بہو نہ بکرہ گڑہ این شاہ کرہ وانوی

سب الیف کتاب ازیبہ سانوی شاہ جیلان
سب نی محبوب
سپلنی پرب

کھیت چھوم منز ازل سب کر پرنت مشقن پین
اکر واکا چھیک منز لن گڑہ بوزنگ اوبانہ
دیبہ گمی پیہ ہیکان دیگارہ کرود
چھک دربارہ ازحدیاں نزعم
چھیو دم منزنیہ ای وحدت پیر زرن تہ نعمہ ماران
سو پیر یہ انقر منزنگر اس راوان
سو عیشقن اسمنز جلدہ باوان

موکیاه نم موکه ہاۆنم زٕن چھو کلمار
بچھوس تم بیمارن آس نو عار

پرژهاس ہناوٕ نم لیل وہنو نم
نہ بن مجنون دلس زاره مہ کھنونم

سوگوم دۆربان نم لاگونم دلاندر
مہ گوپت تراوٕ ہنی کرنس یوٕ بزگار

مہ وچھویس بر حبیب سوی شوبون خال
چھو ہاوان الفہ قد سوی مہ کران دال

چھو لاگان رقص تمنہ زالہٕ اشے
کرن چھی سیت تو کٔن شمد باشے

وچھت سوی بمہ کمان خم مہ ژاوٕ
چھہ لایان تیر الماس یور ماژاوٕ

چھو آہو چشمنی منز جلوہ کری نور
بو آسوس لشہ یارس تراوٕ نش دور

چھہ ظلمت زٕنی عذارس گل انار
مہ سوالہ حس نیو نم چھم شکدار

سو بنی یاں ہاوان دل چھو راوان
سون معشوق کھٹت گیا زٕ تھاوان

سو ماران کنہ دۆرن چھوہ گراسے
چھونا سوت منزلن منز تھدہ پاسے

نہٕ ڈوو یو منزہ لش وٕر چھہ نیران
سوختہٕ ہلتی ہندٕ دل چھو شیران

چھو آئینہ رٕنی تمند جلوہ مانان
یمو وچھہ لبنہ گیمت تتہ یاران

مہ بیوٕ نہٕ رر یار ہیو چھم دۆران
مہ رآوٕ ارم لدت چھوم لوران

کھٹت بود مہ آفتابس ابر ہیوم
وبنب کرنم وشتوم کتو سا گوم

بو چھو سا بند کرمت زلفہ گراسے
تمس ماکا نہہ مکانا ہ تتہ ژہاسے

ہمت مشتوق اسہٕ نشہ ورس دل وران
بہ راس دین ناوٕ اسلام چھو ی غمراں
سیس نہٕ دو دین لسہ ابس بیاں سے
ھیوت ہس بیاں اسہ دو دیں سبہ مد یاد ارس
چھو ی چاہہ ملعشہ سبہ سبسنیل نہ انشہ ادرس
بہ بعہ سبیل اتھ انداد سبب
آزما نہ ودا استان

بو شمرایس بیا ہ آسو اشمہ بود
شمی نستہ عاشقن ہند دوا وطیوں
تمی نستہ ماری ہستین جای عالی
عمارت ہای ہمدر انزہ دہ حالی
زہٕ بیب ودر ہمرا بشتن ابو
آس شیرنش ہشتن ابو
چھوہ سیرن جای قوتینو
نمید ما نہ شیند سر جای فتنور

۵

تہ اندر باوشہا آسو عادل
سوندچھو وو سی ادت بو قابل
با آفاق بیو میر السس دیان ناوٕ
صبح نہ بوس تر اوت منز عشق شاد
سو ناکن منز آسوی ینکنا ماہ
بہ صبح وشام روزت با فروماہ
ہیا عیش و عشرت ناز اتس
وزیر امراہ رعیت جانماز اتس
ویلن اوس اتس دل ناشاد
اچھن ہنز گاش لتی آسوی نہ اولاد
چھوکا نچھان پرت الکھاہ ارختی ونز
لیونہ ۵ اتس گدا چھوی آرزو منز
اوی اولادکا نچھان چھی ساری
ات ین کی چھہ رورزان یادگاری

اتہ الوزنت سین ترنہ نس اولاد
زنی پی پیر نی دونوارث شاد
یمن گورہ او سوی منش پہرک
ستھ وانس ذراد رخصت ہندفقیرس
ترہ ترہ ترہ ذلیل ازین گورہ گزس
دیونی گمنسہ زنادو گرزس
ملی انہ کفت تو وارث زتوی اولاد
ستھ وانس ذراد وپونس وانہ چھونیاہ

زیونوی شہزادہ چھونہ جوان شر
فقیرن پیہ ترہ ونی کونہ تدبیر

غزل نمبر ۱

ابہ ترہ پیہ امیر زادو گدا م
من سنتھاہ وند شیدا

ذرہ یہ اکہ سنتھس بھاوہ انہ لانہ
دپن آسوی وزیرن توہ دیورای
وبہ دزظلم ذگناہ گومت سنتھاہ گیر
دیوس دانس امیر شاہ منزیہ غم
سہ آیہ اُدعونی یاوہ زانتون
دپس عقلا وزیرن بُتھ ترُن نیر
مہ یوزمت دہائی نیکال کر گژھی زہ
سنتھاہ کران تمہ نالہ زاری
سو یاوتن یس چھہ جانی مہربانی
ہنوی غم سید میرن زرسفر دراد
لبوک بایہ تام ونفس لدرازی
ونن یامت فقیرس گوزم دل
بہ تنگن ذو دانسی فی گوس منظور
گزہت ذاجن زہ انبہ گوس وانشاد
فقیرن دیونس سیت نیو انہت

سہ عشرت نازنسا ردی گوس تمام
یہ چھوس بیکس ونتوم کیا چھم مہانونے
مہ ونتوم ہر وصل کیا چھم منہ ذہر
یہ تمہ شریومت چھہ شاہین زیدہ حکم
امید چھہ نا امیدن سوی دتون
دیوون خاری گونہ جایہ ما شیر
سہ یوزان سارنی ہند زیدہ گرد
زبان آس بیکس ژری گرنہ یادی
کران یس دل شکستن ند دانی
لعن پیر کلانا مطلب ہتن دراد
گژھم اولانہ مہ چھم بے قرادی
ہنگوی گنہ دانسی آسوی سو کامل
دیونس آبنہ کلسی گزہت لاای نور
نمہ ہیت آو فقیرس آسو دوان ناد
لمی ذرہ ز چھم جوہر کرزہ خیانت

٦

نیشش پی دانی امیران یس مشتمل زبان
زنن چھہ ونہ ونی یہ ونہ امیر دلیش
زنی سنتھ ہ چھید مہ یاسر یہ سہ لہ نکاہ
تہ نکہ زنانہ چون گومن نہ شاد ہن
یتھرا ونہ زیر نرونن قابل کاہ
کاملاہ وچھ ون چھونتی ماد ونی باد
شاد ہید شم ہنز پیکر آد
عقلا ونہ یہ یہ نیرن نسبس رخصت پراس
دم منہ منہ ہو ہیہ کہ ونہ زمانن پیاس
نمن جیر فاتھ سن ون تہ یاد دیال
رخصت چھوی ہیران شنیب نہ مہ
اہ ون انہ ہیم انجام

گرہ گرہ فیرت ون چھوس تیہ دیوان
نیب ہونو مس چھوم منز جگلن
عوضاہ پیرس بر تل پھوس گران
دیوہ نوی مطلب میانوی نیرنا
دلبرن ونان آسو پنوی حال
دونون میانوی کیاہ ییہ رکار
چھوک چھوم جگرس تم کس ہاے
دکھا شربت منتہ بیمارس
پیرن دیولس پیا لڑی ژکال
برکرم پیر آو سیدا میس
دیولس عاصہ ہیت گرہ چھانہ کلی
ژی انبہ انتھہ آیہ لس کلہ اندرے
بہا پیرن رخصت کرس
پہ وسنی کرتہ پنن دعیاتن
دیولس انبہ ژدہ زچھہ حرصہ انتہ ژی

کوتہ نیب نو چھوم ایوان
ہا ہوی چھد نورنس نار
تم لاگونم بے عار
گرژھمنا بخت بیدار
نال گومت غمک ژال
پیر چھوہ صاحب جمال
لاگکنا لہنتہ تبلغار
زخمن چھامہ شمار
لاگ بنہ ژی خاکسار
مطلب ہیت انہ دراو
ژی وسہ نی چھوچ لونال
اتھہ نس کینہ ہنر خان
دیولس گژھ پنون شہمار
ومہ دمہ کورنا نہند یاد
نیک ونگہ لش ہنن حال

Library Sri Pratap College
Srinagar

گنډلن سا ماته نهٔ نهٔ ورا و ملاو
تعلمته خدا ایں گړیه منفعلو
وداني ځوتا بي کړیم چېر
کت عزت لگی دراوا ایں عالم
زن ژی نی ول مه ودا مسلاو آرام
ز زړن نن نرو د ندیراه ا نموچن بیم
نظارکن ننه میاني ژندګاني
پېنګا کما نیه کمن سا مهرباني

تهٔ سیا نهٔ ست میانو کینه چهٔ ننئے | ورنئے مهٔ از فراق یار
پهٔ چهم نیوان خام کارمهٔ کړونئے | پره نا بیهی اخبار
معشوق میانو چهیر ارن تخفه مے | ودئے مهٔ انهٔ فراق یار
تهٔ عده وعده تها ونم تابو چهم الوان | خواب ما سوی ډنډه مهٔ گوم
نولهٔ تیر کران والنجه گدسے | ذره ذره نځاونم ها زرد رنگ گوم
کمه تاره ترت شو گوم | دیتو س اسه کن چهنا سدنے
لان ژور نور وار چهوم کران نژګار | سوی چهوم ها ندا دار
کینئرن امه جایه ځو مت هو ټئے | کینئرن یار چهوی تنه تن ناونه
کنهه حهي گمنی حیران | تهکنا سوی قیس گومت سدر
لونه کبره سما ژه اتن بازگار | مهٔ روز جدا انهٔ یار
لورنت صاحبن پانے لدئے | ودئے مهٔ از فراق یار

داستان روانه شدن علا وزیر و رسیدن در پرستان و آمدن شهٔ پری

ودن نید امیر آسو مهٔ غم پیش ناوئے | بهار آسو مهٔ عنبو مت انت زرزاو

کړان آتو یو ی باری عجز و زاری
مه دوت ژی باوم نهٔ ژی بیزاری
خدا چهونه کینه اکمی ژی ترا وان
خدا چهونه کینه اکمی اننده چهاندن
سی مطلب پوره کړان نا او پرستان
ژ چهوی بامت پوره نوم ګمک یارن

8

دنیا ته پی یون نزرس سان
سو یاته وی تیک سونا چهوی جبر
کمهشت ونیکی ان الغه نوا
کن شهٔ نغه ان ابی سوی مسار
وژی ما مه زا که دا این شهٔ ساری

ښهٔ مېنه و پرستان

نبو بیک سیاپ سې کران جهان ادا
ن ن چهوی ک سیاپ ب ایت نځا پېر
ودیې امیدن ن اندا ودها وعده یادیم
جړه پی نه وعده نن داه ادها وعده نیب
ستهٔ وتیه چهونه این ایان لېه پېن ماستیٔ
عقلا وندی پرستان کنفو

داستان شاہ پری

بلہ سوی ہو لگوی کن تن
آسوی وون ون گژھ کتوئے
گاش آسِت انہ گٹہ منز ژاوہ
شیر آسِت گومت گتوئے
نژان دوہہ آسوی ات حاس
ماہ عمہ چھو گومت منوئے
جاد کلاہ ہو ثانی دت آو
آسو نان پروردگارس
نیرم مطلب سات چھوم رتوئے
کوہن تہ جنگلن نیر ژہ
شاہ پرئے دیونک غم ژاوہ
شاہ پرئے نال جامہ چھتوئے
رات نہ دوہ تور کن دوران
نیرہ ہیہ دایان پانس
یا چھو بر ہوا تہ زمین وتھوئے

بھہ آئے لس سنگاہ ون
عقلا وزیر پریشان کھتوئے
تنہ سوز ہیو چھنے بے نوا
عقلا وزیر پریشان کھتوئے
رازہ ہو نژاہ چھو لگومت الس
بنیا ون ہو بر وتھے وِنہ آو
سنگباران ژاو مس ستوئے
دائناوہ نم بیٹ سندر ناگس
پرین دین بن بن نیرہ
گدرن چھونا نارہ خونہ نتوئے
تاگہ رادمس منز تن ناوہ
غیرتہ کرت گرہ لیش نیران
پان چھرون جامہ ہیت وتھوئے
وتھہ ژانہ دویٹ آسمانس
عقلا وزیر پریشان کھتوئے

نیرہ پیٹھ سوال ون دیجی پری
اسہ مستی چن گرتہ آدم پری رنیے
عقلا وزیر پریشان کھتوئے
پادشاہ اگہ وون چھ پریشان
عقلا وزیر پریشان کھتوئے

دیوس شاہ پری کی چھیہ
چھی دیست تنہ دورت کتہ کری
ژہ کم لیو بیرن دودہ ماج
مہ چھونا نارہ گومت
ژہ کم نو نی رین وژہ چھو آمان

ژہ کر مطلب مہ دوہ گماہ کرم الس
ژم تا نمت چھو تہ من داون الہ دی
ژہ کم ژہ ما گوم لگہ نہ دادی

غزل نظم

کهوږه منزه بو کړس او کړمه لاړے د
شاه پری د دوه نه څه ای
تېره بود دراس فیصله کړاے
مه ما آسوبه ورکړه لاړے
منه بولاګنت ګوسم کی لاړے
شاه پری د دوه د ښنا لاړے
خدمتش نغاره پس نجمه ده واړے
دیونه چهچوه نغاره ماتے
ښنا پش مننه نعم تخت جاړے
اخفه نه شاه پری و عالم لاړے
مطلب بوه د خدا لاړے
کهښتا کس اشاره نه ښتا لاړے

برت حماره نه بیان اسوه نع ګرم	ښادمنس هټی سوی آسوره محکم
نګبغت آن پایه بدوه امه سونا و	دنم ما پایه په سے کنت کړی ګرداو
حواله کړت دیوس ژباړه پښتاون	کهوږه منز لله نا دن نیر چاون
مه آسوم د ازل دن په تقدیر	بنیا نب دای یت کا چهوی ته تدبیر
لګے پاری چیتم دوده حس بوجان دانے	چینه برد هټی ښنزی د ژګنیس بای

آوردن شاه پاپت شهیر

عشقن پان هاوس نن سوی درا	دپن نه دده ماجه ون مه پرستان تا
دیوی نمه پالسی چهوکنا مه ندالی	مه پسوم مطلب نه قی کس کره حالی
کړن حیله بیانه سیت نیون مالی	ښاری کړت درا و باجاه و جلال
شه اکه دوستن مه پان هاون	بیت لوز بو یار میا نه دل پراوړ ادن
مه ماننه پهه از نا مه ربت هوش	تمی معشوقی کړنس بو بهوښ
لوون د مه دوستس اشاره ګادن	مه ما نم نیب تو تم کنته په ارن
منګون آسوا نه دس کن هنم دوه بیت	د چهوس درغم ګوت کنا او مه کوس
به مطلب اوشا نراته تا سوس یاد	لبن ون شهر الماس ګوش دل شاد

10

زینب نت نپس نشینه تی
بیهیر ابید پهږی ته ښاړی
ملکه سینه شهنشه تاج
خیمه د ده ماری
نسب ما و ودمه څه پانه ها ری

ږیده ان پس مودی جام چس
مهمه ریدګی تاسه فرکام
ښاده ای ما نی یاد آن نرسی
جمه اسراں عشقن تیار
شاه پری دودهه یوده
ښمه آسمه با نه بس

غزل نمبر ۵ (بطرز پد)

دوده موچي ونهه ون گرهڏي
دوده موچي سيلاه ڪره ٿي
گوڏه سيو رخصت دوده تي ٻالس
چانه بابت هاٿمو ڪرمت
بادشاهن بابت بوزي
شاهزاده هو يمه ونه نيرڙو
حڪم ڏنو سي عقلا وزيرس
وزاره وزاره ونه ڪيه ناوزن
شاه پريه ديوس ڏنون کسون
گوڏنگه وينه هو ونه ڏن بوزني
امه شايه زادن آلو ڪرڻس
بره ڇهوي لوڪ چار ڪال آلوان
نمه شايه عاشقو ديڏو ڇهوي

وطن سانو هي ڇهوي ڪا پريشان
ميلاه هي دلس گوهم
هٿندوي ڇهوڪ لالاخاني
رنگه رنگه ساماته تيار
سنبراون اهل ڪارهاي
تمه ونه روزس تياره
ها انڪ ترڪ سوالي هاي
هيڻهو نه وانس آزار
پرت ونه سيل گزنه ڪراني هاي
ٿن ڇهينه تنه هو ڪلان
ڪوٽ پيٽ ڪرت تاري هاي
بڄر يه ونهه ڪو نه ڇهڪ لاران
بن ڪرش هو رنگ گنزراني هاي

[illegible]

١١

[illegible]

شہزادہ واپس امہ جایہ ہو درا
ہنگان آسوی پروردگار س
شہزادہ یارت دربار شاہ و
وسیر ساری آس در انتظار
واپس دیونک ژہاند مدرس
تریتہ ناوہ استاد میانو گژہ اسن
ٹالونہ کبر وورر کیاہ کران

رات دوہ گوسوی پکان
واننہ ناو تم ہنن شہار
بند کرنے لیبہ دارہ ہاسے
پرژھوس کیاہ چھو چاپو حال
درو کبر درادو آئے
اوہ رشہم دیلقرار
کم کم چھی گژھان ضائے

نزدیک نہ اتت دور ہو چھم گژھنان
تا گژھن سئھاہ دشوار

۱۲

داستان مدرسہ

بو نیرس جایہ جائے ون دوان
یکن ییلہ ونہ گیے تم نارہ وارے
سمت تم درای تتی وارہ وارے
دیوان گوون لیوی مدرس دوست

سو معشوق گتہ رود م چھو منہ الحیان
بنی ناتس ندمی کونی ووچارے
لیک ونہ منزہ گیمت دوہ تانے
پرن حملاہ بوات منزو تھی ہویس

اکسی آنس تم سنبراوِلن ہم مینتہ تھاوِلنس تیار
حکم دِتونے یالاوِزیرن بیشمار سیت تلیو مال

لالہ میانوی وارہ یکتا زِتِ پیالہ تھاوِنس تیار
گوڈہ ہیو رخصت لتس ووہ ماجی ژہنہ وی چھوکھ اللخالی

آلوچانوی یامت بوزِ سند باغ فولنس گلاب
دعا تس کرِنی ژ ژہ تی یا بن وایس انتی وارسے

منزلہ تورکن زیو بھٹ ہیو یو زم زاخن صاحب زانے تای
تہ یہ زوہ شہزادہ واتو شہرِ الماسس

ستگان آسوی پروردگارس ژ طمع انتم انجام
شکرہ کرت آخون صیبن اک اکسہ گچھ ہیو ییلہ نے

یاہ فنت تہ یاہ زن تہ جمع سِدی کتھ ژہ ژہ رٹس تھاو
ژہ ورہ یاج کینتر گو شمع صورش دو بستس بیت چھوی

محبت سمتنی ہا برابر گوات دِمان محبت یار
ژہ یہ اکہ نم ہیلی ژ ووہ یا عشق کن ییلانی یا عشق اتھ چھکنا گراہ ژہ تی نس آورار

کمن کمن عشق ہو جھوی کران گرفتار

غزل مجنون در فراق لیلیٰ

یارہ ویادے گو مجنون ماے — اینا لیل کرہ میانوی چارے
دوستقص رستو بو جھوس آہ آرے — اینا لیل کرہ میانوی چارے
منت یار بوز بیغامہ تاؤن گرہ دراہ — کرالہ گرے تیم کرہ نقصہ راؤ
دیپن کرانس کوت کال برارے — اینا لیل کرہ میانوی چارے
کراجہ دیس موج لگی یت ڈی رونہ — منت دیونس مہ ہے پاس عشقہ دؤ
جھپو منہ آرامہ جھو جگر بس جارے — اینا لیل کرہ میانوی چارے
نن ونیتم کت ینس جھوک ڈی گیر — سنیرک دانانت پو کرہ ہے تدبیر
موج بوز تم یہ جھو عشقن چارے — اینا لیل کرہ نا میانوی چارے
کیوننہ کالا کرالہ گری سو آسو — آسو دریان ارلین کیڈان مہ کوس
گرشہ ہم باباہ سیت جھمنہ ماے — اینا لیل کرہ نا میانوی چارے
کراجہ یا منت حال وفونے کرالس — یہ جھو شاہزادہ گمت کتہ زالس
بند جھو گومت کمہ امارے — اینا لیل کرہ نا میانوی چارے

۱۴

داستان

عشقہ کتو تام تھیس ژہ بہ بعار
ژہ وان درس تھپہ جھمبہ ژہس ناپیس نار
تشتہ خفاو بست ناوہ لوبن تھیس جھاس سنوالہ
نبیت پہ ژہ تھیس اتشہ اٹ ترین چھپن پوان اوار

لیلہ ژپونس روپہ ٹورش الیوس حیران
ژہس سوی ہیت پننس کھوژ آرے
اکہ شاہین ژپنس چھکو باپہ میانو
ژنی آنہ باپہ نتھاوپنہ ساری
ژوژہ ماج نگیہ لیلی تمہ ژون
لوک مہ ہوزان یہ چھپہ عشقن خارکی
رنگہ رنگہ لیلہ تمہ کری تیار
پتھی ژچھہ کہنتھو چھپوٹس انہارے
عاشقن ہوپان ژچھونے معشوق
انمہ ہوزس منز سن ژارکی
ژیچھہ عاشقن عشقہ ژاد کیا بنا
انتھہ رٹ لیلہ منٹ کھالن دارے
پوشس لاگنس ژادہ ہیرہ کھالن

جان گرجی یہ چھپہ میانوی مرمان
اینا لیل کرہ نا میانوی چارے
خوبصورت باپہ میانو چھپونندہ بانو
اینا لیل کرہ نا میانوی چارے
اکہ ژپونے خیرات ہیت باپہ ژن
اینا لیل کرہ نا میانوی چارے
ژوژہ ہپھہ آمنت چھپومہ خریدار
اینا لیل کرہ نا میانوی چارے
اک اکسند تمن آسو معشوق
اینا لیل کرہ نا میانوی چارے
انمہ ہوزس ژوژہ موج ہنے گیہ ستان
اینا لیل کرہ نا میانوی چارے
لوکہ گیلن ژچھنہ کو تاہ ژائن

لوپہ کیہ ژسنہ اتش منز ژارے
اینا لیل کرہ نا میانوی چارے

تس چھپت یار تس تھپہ عشقہ چارس
تس عشقہ تس ناپیس نزن ارب
تس ژہ ژالہ تس چمن ناب
ژیپن تس ژاپن اوس سیالہ تل
ژیپن تس کرالیس تھیہ اوس چھپہ
ژیچمن ژہ لیلہ خیرات ژہ چھپہ

١٥

ماشوان رخصت تس کرالمس تتی
پکن گو شہر المس
پرژھن آیہ لیل کنہ خیرات ژوان
ژچھنو ژن الوان تو رے
کرس اکہ ژن اخفش نخفف
نبی ہوزبت لیلہ منز ژیٹھ ژون
ژین تس ژہ ژہ بانس الکھہ ترا ژم
منگے ژپو لیلہ خیرات ژھمہ ژوم
سنی ژیژن اندر ژاو ژادہ ژاد
کمت تس الہ ژاث آسو ژادہ پاٹھ
ژین گرپہ لاہ ژلی ژم خیرات
ژیتھ لیلہ یا گراو اسہ ژرکی ژادہ کی
ژنی ہیت چھپہ ژکار ژعل ترژر
ژیوہت عاشقہ چھپوی عشقہ ژم

انو مت بانہ محی جھم سیت تانس ... بہ بانہ کہ منہ میلی جہانس
بوہی جھوس ات کھن اسپتن کھوتہ جوان ... ز جھلتن گرم آبہ گرہ ہمی جان
قوے دودہ ماجی بو کڈس گرانی ... سو گو بن زیراب بڑیوس نہایی
دلوی دونہ ماجہ سلی مازہ جھوی ... ہوی گرہ مت آتن جھپی ہوید
یہ قوزت لیلہ دوی اتہ آدہ ماز ... گرہم آتن یہ بشک محرم راز
الوان مادہ ست جھت وسیس ... وناں جہا دوہ موج کہ جھپس جہان
زٹن ریہ وتہ سر وارہ دآرے ... کمیہ منہ بور آہم دلفرادے
کنتو نشادت کھشت کنہتہ مادادہ ... ونم کانہ اکھاہ بالس کرم خوار
سونیو لیلہ ہفت خانس خنر تاو ... یہ دودہ مت سینہ آسوس لیش ہاون
خبر نیہ دشمن اک مت بورتاو ... ست دودہ گے منزہ فیرت بورما
بہ یامنت بوزشاہین کو خشمناک ... زنت گرہ مت اتن خاکس کہ بیبن خاک
خبر گیہ لیلہ بوزہی ڈیڈہ بانن ... کڈان مت تنتر شیر نسینہ نوان

آمدن شاه پری نزد کبیر شاه برای کتخدائی لیلی و مجنون

از پیش سید امیر و افزا نمودن کبیر شاه با شه پری

غزل

دربیان تیاری کردن سید امیر و روانہ شدن ہمراہ شاہ در شہر الماس و رسیدن در خانہ لیلیٰ

سید امیرن سنبراو ساری — نیرو کرو تیاری یے
شادی ہند آلو آو ژٕ یاری — کرنم تم ہتہ یاری یے
ہتہ ہوے شہوتم پروردگاری — نیرو کرو تیاری یے
گوش مہ تھاونم ام ہوشیاری — اہل کارن آسو نی ونان
ژھنی اس کروی بند برداری ،، — شہزادہ سنبریان کرن تیاری
عالمک خلق دراے تس زنہ وان — آس دپان لاتس لگو پارہ پاری"
لچھ ژہ پوشہ مالہ تراوس نالی — وچھنہ دراے تہنز جایے
نازنین تمنہ کیس یم جامہ لاری ،، — مشعلہ زاجک ہتہ کمے رتہ سیت
پتہ بروٚنٹھ آسس سواری یے — کنہ آس گرن تہ کنہہ نشہ ناری
باجہ نے زایاں آس دربارکی — مشتاق تتہ آس سارے یے
ازلن ژنگ برتن تاری ،، — دوہ دہ باجہ دودکوی سرہ آسو پانس
سیت سیت دراس زنانس — مشکہ سیت کرنی عشقنچ سواری ،،
کیسر شہن دپونک کریو جای نازنین — تت آس شیران تنکی امیر

۱۷

داستان شادیان رسانیدن شاہ در شہر الماس بخانہ کیسر شاہ

فہی ژ اجنس ندور کونالے
تو کہ چارے ژدوژ ژام
اوکنہ جنس لاجنس زادے
ونہ الجنتاہ ژاسے لو
گن ہت ردژ غم لجنک غانسا
مہ نہ اجنس لاجنس بوپامن
جاسہ ترزت بادس مال
نے پھت ژدوم لجانہ شہماری
جہوی سوی تنم یار لنہ راون
ونہ تراون شہناہ دشوادے
نکتہ ژہو نہم تہ لجنہ لگاری
زخم لگاری کر نحستم یاری
لگیم جگوس پارہ پارے
شکار مو کر ہیر شکارے

۱۸

دپونک دیو مناوی شهر کیوه کام — به حشمت نیر یو ساری با انتظام
وشے وننه باجه نے وایان چنگ نے ساز — دووه باین سیت پکان آنو باناز
ژونژه نه دایه وننه وان دووه ماجے — دپان آس شوبه ون کیا سانو راجے
کرن صفراه نه بوونیشه آس کلمار — دپونس هتوژه فیر واتی ژه آنه اره
دپونس گرمه تراوک جهیوی نه تقدیر — ژه کتو یاده یام تتو وانک گرتک گیر
یه کت ونت کلمار دراه غیرت — مقرر آن سفر گو شاه غیرت
به حشمت شهر الماسس اندر زاد — همه خوره ده کلان شاهس بوتهه ادے
دپونک سیه میرن داره کهاریون — جهو کرت جای عالی بهنایون
کرت تدبیر لیلی لیپت تراون — انن مت پانسی نشه بهناون
حاسد وحسد پنیوی ننه راوک — دپوهس جهیوی کمین بن واله ناوک
یه بورت پادشاه گوشه غضبناک — دپونک بن ین لاگو هشس شراک

غزل گفتن لیلی در فراق مجنون

ژووه ماجی کره میانو چارے — لوکه چارے ژووژه ژام
وتهه وَنِ هے دموئش یارس — یے عارس عاره نے آم

سنہ وصفہ نہ تراوارے
جہوی ونہ ایاں
اں سنہ ہانہ تیز
بیگناہ ستے لم مارے
ہپکہ شنیز نہ خدنشکارے
بن بن معہ سیند بہمیں ان
کو نک وین عشقہ نہ ارے
ہمیں بانہ لوپہ انجانہ
شیں باست لوپہ لہ کپاہ ادبار
سنہ وانہ بنہ ادور ان مجنون بارانے
سندہ ادوانہ ونہ ادور بہہ سیل
شتے نہ جگانہ ان بپسہ پیا لو بارے
بیبل حصور بانہ ونہ دیدان

تمت اسیت کیاہ انہو شعر
ونہ بو پہس سنو ... دود ...
سوٹہ ... اسن مہ ... بیار
... حسن مہ ... بیہ شعر ... عواران
... پتیشہ ... نوہ ... جنت ...
... شاہ مہ ... حیبی ...

بوتہ ماگہ امہ آزارے	لوکہ چارے ڈُوڈُرہ ژامہ
توتہ کبروژہ ہیوی زالے	امہ زالے نوکا نہہ مہ کلان
لبہ کتہ مولے حس مہ رادم	گلاب یان جلوہ متہ ہاون
شبس نیزس ون دنہ پانہ درائے	دیان آس کتہ شامتہ رودژہائے
ودن آس دشمنو کرد شمنداری	گئے پرت شہر میانی بنہ گاری

غزلِ خواندن سید امیر در فراق

پتّرہ زادہ کو سید امیر متوئے
ون بو دمہ ہس کتوئے گوم

ونہ تس ہوہ نیہ شہماران	تتہ مارہ گزھی کاروان
حیوی سوال فیر کنارہی تیوئے	ون بو دمہ ہس کتوئے گوم
تقدیرس پیٹ رود رہ اصنی	کس ونہ یاز دِت گوم
شہزادہ ہِت تم ہیرہ کھتوئے"	لیلہ ونو زنتس ووہ صاحے
عربک راجہ ازہے یور آو	وتھ جھکسی ہیرہ فیتوئے"
کینہ شہس ونہ نہ ہے یارو	ہو نن سیت خوی جھوی شہزادہ

گڈون ... امرادوہ ...
سوی زانہ ... فیتہ ...
ونتھ وان جھیوی لا اران
اوسے امیر ... بیاران
انسہ ونہ ... مہ ... دیوئے"
بتہ ازین ... تے

19

یانہ اکس باغ شیراون
پرین انکھ ونہ تاوان
لیل ہیت ایام مجنون بنتوئے"
ہارس کمت گوم بوہ
پی مہ لکھونم ازلہ دوہ
کس ونہ بو راہ مہ کھتوئے"
لدنہ کبرہ ہا پتوی کرو بس
بونہ یہ عاشقن تانیزی کن
مجنون ہاو مجنون ہو نجدہ ون کھتوئے
گریہ وزاری کردن بیدا بم
درفراق فرزند خود مجنون
دوان سید امیر بردم آغوز زار
لگیم یہ آوارہ ورول نہ سوخوار
ملک پوشاکی ... ہوم اخلاص
ہوم ماتم متہ عاشقن دوہ بابن

پتہ تراوت آیہ یہ سادس
زندہ عاشق زندہ زای غارن
بنہ کمرت یوی آیہ غارن
پت تراوت آیہ یہ سادس
تمنا ترا وت زانن گژہ من
کن ہا لیس دیو منج نادرے
ادم پران ماہم یوی ازانے
سروف کدوچھت آیمت چرن
جایہ جاے ژ لبا آیہ گارن
زادہ لب بنندہ نیت نزاوت کنی
ژکھنو ہا یہ کیو مرت سارن
ی ژکھوس بزندہ گارن
زان وانت ما آیہ وفت زان

۲۰

زنیہ مرتہ مرونیکن ہیتی فیر	دیوم قیس تہ مہ تراوہ مہ گو سیٹھاہ زیر
نہ یان آسو کیا یہ نہ سوچی حال	ہندی سینت یودا آسم سیٹھاہ مال
بیماران دیت کرو ک مارہ	یہ دراو از شہر ظالم زن نہ مارہ
وودان آسو کس ہند نیہ دیک سران	بو چھوس بے سرگمت چھوس نیم جان
کمیو بیماری لاجی ہٹس شراک	مہ کاش سوریوم کو نہ سینہ خاک
مہ جگرس پارہ گیمت جانہ ماے	کتو ژلو ہم چھوہ ہمو ہد پائے
پترہ دادہ اترہ بند پاٹھہ تراوس	پترہ دادہ نیہ وندہ ناوس
ونی کس وندہ جانی جانہ احوال	ہنگہی بوزی سہ الفہ ندگرٹس دال
وندن آسونن یارس ونہ نو آوہ	ضرب نگمت ندہ گومت تتی زراو
وذن آسو کنہ آتاب بوپنن زدان	ایہ ہم وددہ ماج نیہ ہم پرتان

روانه شدن مجنون در نجد همراه نوفل شاری

وانت نزدیک اتن کرو ک زمن	زانت زان گو نجدہ وان
چھت پیش کیاہ آنہ نمن	بوزہ وینو آت نغاہ وارہ کن
شادی ہیتی پارہ داوس تہ زمن	زانت زان گو نجدہ وان

زون تراوت سر کرت زنیب
نوزنیت ہیا ہیہ زان
سیتن زندہ پیر امن
ازوزہ سینت لکن زان
پیوال ہم کرنہ سنہ
مل لگس

چھت معشوق ان اتن نہ پیر امن
سیہ پیاری پارہ ووہ منشنن
زیان معشوق اسیر کیہ چھکرے
بیاب اسہ وندہ زان کیہ پارہ پارے
سہ وونہ ہیاوہ پتن کیہ حال
بتن ون وندہ زان آیہ پیتن تراوس
نیہ پرظلم جھکو سندی اوست زیتنیج

میان ونزہس پاسلام کرین نیش نبت میدانے
یار کیہو... یلی اکس چھ ہراران بیانس
سفیدہ پتہ کالانہ سنہ زبان طوطہ سید آگو
سنتہ ودن نئی بریچ پتہ پان یند پان الکل فالح
بن نیرادان پان پاریسی چھ امید وراری
سعہ نکرنہ جب پاریی لیلی
فرستاودن لیلی اخطہ بدراتہ طوطی
نندو دینہ لہ نتش بین بین حال

چھوما ہیتھو کینہ گومت ہا ونیومت	بوچھوس بیچارہ برچار سیدی ہوت
بوکس سوزے خبر ہیٹ ختہ بوگوس	مہ لاین لولہ کمندبستہ بوگوس
مہ گومت درجگر چھپہ مہ عشقنوی جاد	دیمنا دوست مرہم تہ بلم دادو
زنارہ روزن نتہ میانو چھونہ دستور	بوگرہ ہی جنگلن نیرتتہ بوملہ سودر
مہ سیت یور چھونہ کینہ زندنہ بہ مال	بوچھوس بے سرتہ کنش بوینون سال
کھٹے پان زندہ رٹے مرگزار	نرے چشمہ وچھی گرذن لیہ بہار

غزل خود اندن مجنون در فراق لیلیٰ و روانہ کردن طوطی نزد لیلیٰ

طوطہ گرہتو دوستنس لاگو دوسنداری	طوطہ گرھتو دوستنس لاگو دوسنداری
وتنہ لاگزم شہسوار منگزم فرانس باری	ہیتھو نہ اتھس ڈالی دیہ برتن تاری
خط و پیغام نیرس نیہ نوبہ پائدار نیہ	گرہت روزس برتل کرزن بیندہ بردا ری
پان لورہ میانو احوال چھوس لوسی	بارہ دادہ کیاہ بنان یارس چھہ بماری
نورہ دیوس کتہ اگ چھپہی غمکہ زارنالی	شوریاس لیس منیاوگنڈ زہ عشقہ ناری
آب زمزمہ چھاؤان زائل جامہ نالی	دچھتہ ثبت کیاہ بنان چھم نشان سر باری
طوطن پادچھہ سوحال ناوگزہنہ داوپائے	وتہ یکان کیاہ بنیون بچھس شہماری

اند طوطہ دینہ لہ انتش بین
چھیت سنیہ سیاہن مہ کرمست یکبازدار
کنہ کینا میانہ ونیس پادرہ وارے
کھیون پیغام چھس الحمد سوزن
پروزس ودارہ وارلے اتہ زہ ون
کھیون پیغام ورنیس التہ زہ پرون

٢١

دماہ روزنت پیہ نئی ارزہ فرت
ہیتن رتہ نست چھس طوطہ نہ دراو
دیولس شہر الماس نت ہنی پان ناو
سو طوطہ پان دراو شہر الماس
کرلن ھنڈ راو اتھی لاگن غلاس
گرذن کاغذ نالہ بادب دراو
دیولس کتہ اگ تپی چانوناو
دیولس چھوس بوتہ چھہ زرب آس
نیتہ بنز ...
... ہیت اوہ پیہ گرہ چانوی بوپون پاس
... پتم تورہ دنم چھاسو زدہ
... کرنم دادہ زہ چھس آدرہ
... وزس عاشقہ ماکھو منن پان
تہ وزس ہین ابرنانی گرہ شم جان

چھوسارن جا فوزن منز طوطہ
مہ چھیوم آنہ پید امیرن الاال فان
مہ تراوم الھ تی نی گرمی جان
کرن نوکل طوطہ پلہ تراوون
یہ حالا کینہ اکمی یا باوون
سو طوطہ نیرت اتھ گو مانند باو
گر نعمت کو نزکال بود اگر انی ادرا

رتن ... کف سو نونک سل چھوم
دپن نس زال پارس جل نن زال
کر خواہم چھ من گو نہ نھی قال
نمت بو نی افس چھوم میہ بیہ
دپن نس دکھ نہ نوت مال تہ نند
نیرو نی یان پانی مو پلہ ناوون
چھون پلہ زان سار دی غم تراوون

٢٢

تکھوام کاغذس یہ پانس سیت بوزن	کرن رخصت طوطس اتھ سوزن
تمس طوطس کرن کیا غدر خواہی	جواب نامہ ہیت سوی کرنہ راہی
سو طوطہ پلہ وڈنہ تتہ ژاد واری	وپن آسو دوان دلن ہند کرنہ جاری
خودی چھی خود پرستن مدہ والان	خودی گیہ طوطی گوس زالہ لاگان
ژلن تم طوطی پلہ تراو رفتار	ژھین جاپہ اکس سبزی نمودار
گڈس نغمن کلہ تم بن تراو ژالہ	بیکدم زالہ لگیہ نہ گو سہ پامال
نغمن چھی پرت اکس زالہ لاگان	لگت امہ زالہ کا نہہ نہ چھو بنہ موکلان

گرفتار شدن طوطی در دام بہ طمع دانہ نہ شد ومانے

سو صاحب زالی پلہ تت جاپہ ووت	وچھین طوطہ لگومت کیاہ پران چاٹ
کڈان امہ زالہ اندری دارہ دارے	دپن لگومت چھو پیر گمہ نالن آزاری
تدر کیا زانہ طوطس غیر شاخ	دپن آسہ طوطہ کس وتہ چھو پانہ اناخ
ودان آسہ طوطہ یارب زارہ بوزم	منینے طرفہ خنے ریدارہ سوزم
ہنہ گیہ سوز ذاتن تس خریدار	دیو تکت پلہ تراوپن بو دمہ دیار
کروکن تس طوطس قیمت شہا کم	یہ یا مت بوز طوطن گو سو در غم

[illegible]

غزل خوش ادا ... ببلس ... فراق ... مخدون

منز برج یار چھو دیدار
کانہ کتہ چھان کُنہ لئے

ورق چھو عیدی زبان لیلی
منز عشقہ کے نہ تھہرہ نہ نبر سیاہ ماہ
دار گوم کس تمبہ تھرہ دو دلبار
ہمینا ووینس کرہ یاری یارہ
ہمینا وو دادہ وینس کیاہ

تان دل گوس او بالئے	لیلہ یاں بوز پیغام
دُور رن تہند زالئے	دورہ رہ دمہ کُس بو سوزس
تارہ کرنس بالئے	کارہ پت چھم کوارہ ظلمت
کرو چھہ سیان جالئے	عشقہ آتشہ سینہ زولنم
حال کرہ ہس حالئے	کُس بو سوزس حال وَنہ ہس
جگرس مہ گیم آلئے	دورہ لایاں تیر یارہ ان
کیاہ تھا دِس ڈالئے	چھوم ہا یاون گژھہ ہو سو چھاون
مختہ مالہ چھم نالئے	سنزہ تہ سامانہ کرمہ پالش
کت گرہ رہ دُم سالئے	نن درالیس ون دیمہ ہس
بند کرنس مالئے	لوکہ گیلُن ہا مہ کرُنم
یاد بو پاوس کالئے	عاشقو ہے ڈر چھو ترا ومت
پورن زنار نالئے	شیخ صنا رو مہ منزہ دراو
وزون میانو چھو سنہ خالئے	دِسہ سنبرت دِنہ ناوس
ہاوت گوم یا تالئے	ناگہ بلہ ما روے ہاونم
زونہ گوم ہلالئے	آفتاب روی پتہ بونیرے

ہمینا وینس یار چھہ ژھانڈان
ہمو دردو وینس کرہ دیوانہ دانہ
منز عشقہ کرت گوم کرہ خانہ

۲۳

لو فرہادہ شیرینہ نبر
کھت کوہ عاشقی اتہ اندازی فیر
چھیوم کرن مہ وصل دلدار
للہ ون در جگر چھوم دردہ کوتاہ

غزل درد و سوز عشق

رہ مہ گنڈم عشقہ نارے
عشقو دارے کیاہ
بولو وھتن پتہ نو نارے
عشقو دارے کیاہ
چھو منہ آرام زن سینم خارے
ملت مو لس چون چھوم ایمان
پنہ لھوٹم ون کتہ دارے
عشقو دارے کیاہ

دیان اکس اکہ بنی سین کر مہ چارہ
دیان آکس چھیمنہ داوہ کرت آوارہ
بوچھنت پارہ داوہ کرت چھل شفاعتی
بہ کنمہ ہا کشیر چھم عشقہ زمی
بہ آگیت چھوس آوارہ نشہ ژہ رٹمی
کرت ہیانہ آخون چیب تمو ژ او
بہ بوزنی اکہ روی رٹی ہاو
زن چھ ہرتی منز نی مہ ہاو
اشت تمہ دُر قودرفہ ہمو نہ ژادن
بو کہالین رہ بہ خانہ ہنا وُن

وچھتنہ داوہ کرت گوک	,,	ہ یارہ چھوکھ بیعارَے
دین آخوتس میانوہ کر چارے		بوزنہ ما گلہ امہ آزارے
رات دوہ لکھی یم اخبارے ,,		ننہ ینہ کھِی مارَے پان
ہنہ ہنہ چھیم گومت بیگار		سینہ مژرٕ وُچھتم وارَے
آسہ دیان پہ ورہ گارس	,,	ژامہ دوہ دُر ہا لوکہ چارے
ننہ متہ لتس بنہ نادہ چارے"		دوست میانوی منہ ہاوہ نم
بلبل چھوم نالہ دیوان		گل بہ گیم ہا گلزارے
ہت آو ژاوہ کمہ امارے	,,	نالہ رٹہ ہٹ ہا گلزارے
لبابہ وبوتس ینہ گرٹھک مائے"		شن دوہن کرن ٹھہراو
یارس گو یار دوہ ان		لوبہ کبرو کیاہ اث چارَے
ہا عشقنو دارَے کیاہ		ینہ عاشقن ترژ اینہ تارَے

داستان داخل شدن مجنون در خانہ لیلی بحیلہ استاد و برون آوردن نسب

نشہ یار آسکھی سوی دور مہ گوم	دیان آسہ دوستس دور رسٹھاہ یم
مہ دل ہٹ گومت ہو چھوم سودلدار	مہ لو آرام جگرس گنڈ نمہ نار

دُور دست سینہ آسوس نی نو ہون
جبر گیہ پادشاہس منز اور ژاو
عمر گژ وا اسی نو فرحی دراو
عقیقن کہ پادشاہ گو منگنا دن
بہ پردہ لیلہ لس کڈہ ناوین

۲۷

بیکہ مہ اوشاہن حکم سنتب
بیرن تس اشارہ کرن رخصت
عاشقن ترن ساوتن عاشقن
دور استادس واقف ادب آسن
والد لیلی وعشق او مجنون دار شدن
لیلہ وبعض عاشقن عاشقن پسر

لیلی اوربعض مجنون عاشق بعد
سلام بہ عاشقن مالہ لاکل ساحر
اک اکس لشہ آنسس کس سنا سلا
حصور بہ شنگن کمسن لشکی ریٹری
اسایس نما چیب ساد سینہ او وامدار
ہم سن کمہ ساوتن عاشقن منز عاشق
بیچہ چھیز نو شقن پن ویت عشقن بہ شامی
چھیم بنہ بہ زیر چھیر اوان

شمعس پانپور گت کرانی دور
اک اکس نشہ گے تم دور دور

دیونس بابہ صیبہ لاگو ہوشدار
ژکال مہ یرِ چھی لیل و نہار

سورہ یوسف پرن گیس مخمور
اک اکس نشہ گے تم دور دور

دیونک نتہ تھادیون ہوی محلہ خان
وزیرہ دیوہس تی گژھی جان

ژن آتس دراو دوز مستور
اک اکس نشہ گے تم دور دور

دندہ ماج دورہی ژام پانس
پیغام کیوی بیہ مجنونی خانس

دیودک نارن کرنم شور
اک اکس نشہ تمہ گے مستور

اگژھت ورس شیخہ سند حال
ہنز یاین پرتل آسو اتھ کال

زنار لیون گوہ منظور
اک اکس نشہ تم گے مستور

لمنہ کبرہ زاگ ہتہ لیونا گربل
مشکلن ساری سیدی حل

ناگہ ہنزہ ناگراین ہان ظہور
اک اکس نشہ گے تم دور دور

داستان در آوزن وندہ مجنون و مغموم سندن

زندان مو لو نکھ شاہن بستیوس گیر
گژ ہوم دن اہل درداہ تس نیر

اتن سنبرت ساری یار نہ دوست
مہ کیا آسہ دراز لا تو نم تمی کوس

۲۵۵

ست پری و بردن
قصه آمدن
مجنون ناصر آخر در ملک
جنان ورسیدن میان صبر
نزد مجنون خبر به شاه پری
نه طاقت ثت سمت آسی یو ثن تم
همن ثت ناذ دت سموگی ماتم
هرت ثن شہزاده آسو بر فرش نوازنگاه

بخت تهاون بوبو واے
لیل روز ژهاۓ متس اوچهان
اکونه دشمن دراسے امرشاۓ
ژهاۓ متس آس اوچهان
تو به کرو کیاه تم تنی لیں هتنه ساۓ
لیل روز ژهاۓ متس اوچهان

غزل دزرداستان آوردن دوده مجنون ورسیدن لیلیٰ درنجده ون

دوده مجنون وراولیله هنزه رائے
کینسر شهن دیه هو زیره میانے
مخته ناله تراد یوس مه بروداۓ
ڈکه وج ترایم کیاه میانو پلاۓ
سیاربی منز جهوپم سوی بلند پاۓ
۱۲۰۰ باه ثت زانیانه سیپن تیار
دین دوده ماجی لاجبش کراۓ
کشه تیرلا تهم بے پرواۓ
برجگرواتت هابریوم داۓ
سمت تیم هودرای امه ثساۓ
دیونس تم توزجی بلاۓ
منتو بلیه وانوی ڈشهر الماس

لیل رونہ ژهاۓ متس اوچهان
ازمے سیدم بخت بیدار
لیل روز ژهاۓ متس اوچهان
هتوما یوزم راوه ماسو یار
لیل روز ژهاۓ متس اوچهان
تت منز لیل هو سیپنی سوار
لیل هوزنه ژهاۓ متس اوچهان
پیشار ژمن غون جهوم روان
لیل روزنه ژهاۓ متس اوچهان
دتیو تم کورکن آسپی لکان
لیل روز ژهاۓ متس اوچهان
پادشا هو لیل کری بنه گار

ازی کس کر سیپ سنه اسو بر جراه
شمن سیدیاو دوده ماجی نیب تن پای
پیم کرو همت ثت جنت سیدیاره
ثبت کو همتن جی ثبت ابیه یاران
ثمت شہزاده اسماسو بیاران
چهیون شہزاده سنه فلته
دیوبیں کر تیاں سنه سینه مرنے
زیر الماس ثبت دیو پشیماے دراو دوران
ثمیم سیں منزه ثت دیو ثن سمبابت
ثبت اس سنه ذرہ اس ثبت ثن تبال
سمنه ادیس منته اس تلا تثبت سوهاوین
تغت ثبت منته بامس تلا تثبت نیر سوتهاوین
حال لذیرات بیس لیل پر
مجنون ارحصت هنر اه دوار هی

ہتون رخصت منتس شالس سن دراے
دوہہ اکہ سید میرس یان ہیو یاد
زیان آسو ناگہان گزشتہ نامہ الہام
تمس یان یاد پیو دودہ ماجہ تھم ون
ستایہ سید امیرس ون حال
دپلن تراوتھم ہتو چاہو چھو زارہ
مہ ونتھم کتہ چھو ہو چھہ ہن لو وارہ
نم سیت ونہ پکہ ہ شارہ وارہ
دوپس تم تمہ اچھ زہ ہتم تان تتہ آے
وچھون یان ہتو چاہو لوس چھوک زہ قرارے
کسو رورت زہ یتہ چھوک خدمتگار
زہ ونتھم منتہ میانو کم زہ ہیو ہوش
زہ ہو لیل اگر مینی چھی پیاران
یہ یامت بوزنی تہ تان تتہ دراو
سو یلہ زاو روبہ خانہ شیرہ ناون

سو والس فیر تھن درخانہ ژایہ
سو فیران گرہ گرہ تس دیوان ناو
سیو نہ ہی در شہر چھا کنہ درگام
ویدان ریوان سید امیر گواہن
وچھون الفہ قدس تس گومت وال
سو چھیس سیت کران کار نہ بارہ
بو ہتھندی دادہ گومت چھو س اتارہ
بو بیچارہ زہ کرون میانو چارہ
مہ جلنے دودرہ گو پارہ پارے
ہنہ گیہ منزہ جنہ ملکس اندر ژای
زہ ونتھم کیاہ کران چھوک یتہ ہا کہ
برہ گومت زہ چھو ہمہ نلمتوی لوشس
سہ دادی چاپہ ہوچھی خون ہاران
تتے دراو سید میرس ہنگرہ من آو
خلعت شاہانہ تس ہو پیرہ ناون

کرک شادی منن مغل سن دوہ
چھیت ثن نزانہ پسار ان ژلو تھ چھب
ییرنیک است ودان سرینس بیل ناون
چھیت ترن منشن ہن بیت منتقان
میل ادر لطف لطف بار

۲۷

Library ... College Srinagar

در بیان وفات یافتن لیلی و آمدن مجنون و رسیدن بر قبرستان و زندہ داخل شدن در گور

زوال آس لیلی ہی چی پکیاہ گوم

ان گیمژ موج ہو چھان چھے
محبتہ کوی نار تس گنڈ نے
کوت کال اس سفر کرو
دیش شہزادن وت تژی یوان
آنہ منزہ گو آو گرنس
وون ہند مطلب پورات کرنے
غم زور سیٹھوی تت شہر عرس
دیش شہزادن لیل ہتہ زادن
کھنتہ بد تھادہ ہن طاقت نیا تو چھو
ہت بو کرنس امہ معشوقن
زلفک زالن بند چھوس رمت
یس ہو انت چھوی کران معشوق
ہالو نہ کبرو دی کاسہ پانس

حق دراہ سوئے دربازار
وو پونس نہ تہ چھیوس تیارے
اتہ واتو پنون شہہار
کرو ہو یعدہ قرارے
ذات ہت چھی پنون شہہار
فلت لتس آو گل زارے
دلنی رنگ قرار
لیلے لتس چھوی کارے
رائے بو لیلے مزار
تت ماچھو دوہ تی نارے
گو مٹ چھوس پائمال
تس نو چھوی قرارے
ہر ذرہ کن سردار

ہا یارہ ہر ذرہ کن سردار
ہر ذرہ کن سرجار

۲۸

تہ چھنکھ نت کنہ چھص اسبل ندار
سہ پدادی ہوی ہی کیاہ اسعادار
ہاران نس دیدہ اندر بنہ غم زہ خوای
منہ شرا اندر ہی لیکھیہ یار ہی
چھیوان سوری سخت الاعشق زنان تماع
بیان اچھل اندہ بلہ پرنس گلان
سین امہ اندہ یارہ پار ہ

سلیمہ مجنون گلان
بہ ہمر شیجان

ووان آسو ہا یارو کونہ ژہ ہو تم
زنہ پکان منو گوسخت ہیجان

جفا مو کر وفادار وہ مہ سیت ہم
دپان آسو پرت اکسی نیا چھوفان

۲۹

کیک نامہ

مصنفہ:-

پیر عبدالکبیر صاحب عرف لون

کیک دپان سالکس کیاہ چھوی ژہ ووہ
سالکس چھوی ناگ گومت بنہ تک بہ زال
کیک دپان کیاہ چھہ کران گنڈہ گنڈ
دپو سالکن شبنک پاٹھ چھوس گلان

کنہ بوزت عشقہ ناری اسہ نہ ووٗ
زانہ نہ رازہ ہیو زلیس گمت چھوی پائمال
زال ژٹ بوہ گومس اندہ ژند
شک و شبہ امہ دریاوہ چھوم ژلان

کیک دپونس داد کانگرلس ژہ کر
دپوسہ سالکن شمس پٹھ ژہ گرگت
کیک دپونس پرزلت چھم من پان
دپوسہ سالکن سرہ کر ذات وصفات
کیک دپونس ژون پٹھ چھوم من پان
دپوسہ سالکن یہ چھی نوحہ سنز ناو
کیک دپونس گرشنہ گرہت چھوم گرہ
دپوسہ سالکن حدہ نیرن چھنہ جان
کیک دپونس عشقہ نارن کرمہ سور
دپوسہ سالکن چھنہ کیا گو بنہ نوی
کیک دپونس اتہ راومت چھم مدار
دپوسہ سالکن خالی جاے بانہ
کیک دپونس زیو چھم مے خانہ
دپوسہ سالکن کت بوزنت ژہ راہ
کیک دپونس آد جبرئیل ہت خبر

جادگرنی آسان چھی یمی ہنز
وچھ ژہ پت بروٚنٹھ عاشقن ہنز روزہ کت
کیاہ چھو گنز رٕن شمع تہ پروان
زانہ بٹھ سنز سرہ کرن گژھہ فنات
نوٗرہ نوٗ چھی نہ پان پانہ تہ بیہ ژوٗر
ہوٗنہ روح اتہ ملہ ناوٕ نہ کس گراد
تم ورائے تم ورائے معنی پرہ
من رانی پانہ بنین کربیان
دار فنا ہس پٹھ کھارک منصور
رنگہ رنگہ تی ہتو نس ننہ نوی
گژھہت لقا ہس پٹھ کرمت چھوم قرار
بنہ نہ رستوی چھوک ونان تماشانہ
چھوک بوٚ باگران کس اکس دوچھ پانہ
بننہ رستوی کاوہ کران چھوی تاو
آیہ فرقان بوزت گو زیرہ زبر

زان کرت زانن مرنہ روز محکم
دپوسہ سالکن منزل عادت چھوک ونان
آبہ نہ ژھٹن زن زنی چھوک انان
کیک دپونس پولہ بانن دودمہ تھاو
تل مہ سوعن تلہ سیتن مہ ناو
دپوسہ سالکن کت تھاومت چھوی ژہ ناو
بننہ رستوی چھوک کران زنی داد داد

کیک دپونس دمہ دمہ چھم فی امر قم
یمن تمام گوٚیہ چھکھ نکھ زالان
دپوسہ سالکن نفس چھوی وندہ زالان
پرت میہ یمن پران اسم اعظم
کیک دپونس دمہ دمہ چھم یہوی غم
پانژہ نمازہ کونہ چھک نکھ زالان
دپوسہ سالکن ازوان اوٚ فرمان

کیک دپونس زندنی ننز وادہ ہین
بیرون چھوی کانہ پشیدوی چھوپہ نہ چھین
دپوسہ سالکن رب ازلی بادشاہ دان
مغتوالی مہ یمی اس والعو فدان
کیک دپونس نہ مہ یزی مشدرہ لاگ
کیک دپونس وبارات اندہ میوزہ دار
دپوسہ سالکن گوہ بوز چھی [illegible]
چھوکھ نصلان کس یمن مانعہ دار
کیک دپونس راتہ کیلانہ چھوی ژہ چھوی
اچھی دوچھی چھوپ نسی واسی
دپوسہ سالکن لگا نکھہ بہشت مرادہ یمی
کیک دپونس تہ گیلان میہ سکار تی
چھوی سہ دپونس الال رلیخ وبس ابب
دپوسہ سالکن [illegible] تا بہ بوثتا ایب

ڏيو پسه سالڪن مورڙه ٿيو ڇپيو ڙه سنز
ڪيڪ ڏيو پس صرفه سند ٿيو ڇپيو ڙه ڪار
ڏيو پسه سالڪن شيره سند ڏيهي ڏهر ڙه ڙان
ڏيو پسه سالڪن تمه سند خاڪ ڙه رٽ
ڪيڪ ڏيو پس نقطه گيري ڙهي نزاوه
ڏيو پسه سالڪن شاباش ڇپوي مرحبا
ڪيڪ ڏيو پس درد دل ڇپيم سڀڻا لول
ڏيو پسه سالڪن جان پان ڪرات فدا
ڪيڪ ڏيو پس برتل ڇپوس ناتوان
ڏيو پسه سالڪن ! مڇي ڙهي ڪرته ڙان
ڏيو پسه سالڪن گرڙه ڏيڇپون سوي نور
ڪيڪ ڏيو پس هفتان ميانوڪت ڇپون پاڏ
ڏيو پسه سالڪن زليخا لاگ موروز جدا
ڪيڪ ڏيو پس زانوم ڇپوس بو ويران
ڏيو پسه سالڪن حد لاحد ٿيند ڏي حد

کهوين وڇپت هران ڇپوڙه ڪرز
ڙه چاني ڪاهتن ڏه اتو آزار
بيو رڪريا شيرسي سيت مان مان
ستوڻ وڇپت ڙه ڪران ڙهر ٽورٽهرٽ
پخته ڪارن نقطه تولت ڇپوي باڏ
گرڙه نبيس بيته ڪرن سرنندا
هاڏه ڏيدار از ڙله منه هول
پرورنده فرماڏان ڇپوي خدا
سبره بن ڙهانڈت اتقه تو ڇپوم ايوان
زان لجه ناوس لجه بدلوڪ ڏ جهان
ٿسلڪي پاٽه ڏزه فراتن منز سو ديور
پاس چار ياراته منز يوسف مه تهاڏ
يوسفس بيته مال ته جان ڪرفدا
لاگ رهبر ڪرته گنجس منز مه زان
ات قدس ڪاهنته ما آمت ڇپوحد

ڏيو پسه سالڪن نور محمد پور ڙه ڙان
ڙان مڪت سڄڻ ڪنهن اڙهي جان

٣١

ڏيو پسه سالڪن اته لاگ ڙهي خاڪ ڪار
اور گرهمي ڪينه ڇپي انوار

تمت ... الله الڪبير صاحب
ڪيڪ نام من تصنيف

فہرست کتب کشمیری بابت تاجران عالیشان

نام کتاب	نام کتاب	نام کتاب	نام کتاب	نام کتاب
شمائل سیر ثقف از حیدر بابا	قصص الانبیاء	قصص قمر الزمان اول	مکر زن	روضۃ الشہداء کلاں
،، ،، نادوم	توبۃ النصوح بخت زن	،، حصہ دوم	قصہ گربہ و موش	شکر ریز بجواب گلریز
گلشن نعت اول	جواز شیئاً للہ	قصہ یہودا و قطروسی	چندر بدن	گل بکاؤلی
گلبن نعت دوم	شفاعت حسنین	قصہ سبا	چہار درویش	جنگ امیر حمزہ
گلدستہ نعت سیوم	قصہ اصحاب کہف	تعریف ماہ رمضان	قصہ حاتم طائی ح ا	شرح ورد المریدین
گلزار نعت چہارم	قصہ سلطان ابراہیم ادہم	سلطان محمود غزنوی	،، حصہ دوم	بدائع منظوم
حدیقۂ نعت پنجم	قصہ یوسف زلیخا خورد	شیخ منصور شیخ صنعان	کاشر عقائد	گلبدن عروس [illegible]
کاشر سلام حضور خیر الانام	قصص المحسنین یعنی	بہلول نامہ	کاشر رسالہ کتاب	دیدون ۲ حصہ
نگین مدینہ	یوسف زلیخا کلاں	قصہ کلیلہ و دمنہ	کاشر نام حق	منطق الطیر
اعجاز عربیہ یعنے	یوسف زلیخا قادری	یک حکایت بہار نامہ	جنگ بیر الالم	احوال الآخرت کلاں
معجزات رسول اکرم ص	قصہ امام مسلم رض	پیر نامہ۔ ملہ نامہ	جنگ زیتون	گلدستہ بے نظیر
معجزہ یمن	قصہ حضرت آدم و حوا	چہار باغ رنگین	جنگ بدر	ممتاز بے نظیر
معراجنامہ۔ وفات نامہ	گلزار مدینہ در عشق نبی	گریسیت نامہ	جنگ امام محمد حنیف	ہیمال ولی اللہ متو
معراجنامہ کلاں	مرثیہ شہادت حسین	سکندر نامہ	جنگ زقومہ	گلریز کلاں
وفات نامہ کلاں	دہ عذاب	خدیجہ نامہ	جنگ دینور	خاور نامہ ۱۱ جلد
گلدستہ انوار الاخیار	قصہ تمیم انصار	مہر و ماہ	جنگ خیبر	قصہ فرخ فال گلزار حقیقت
کرامات غوثیہ رض	قصہ شاہ مندود	سوہنی مہینوال۔	جنگ ہتال	زیبا نگار
کاشر سلطانی	،، ہارون رشید	زین العرب	جنگ کربلا	شاہ نامہ آٹھ جلد
محرم نامہ	جوہر عشق	شیریں خسرو۔ نامی ،، ،، محمود گامی	جنگ قندر	گلنور گلریز۔
شور قیامت	شاہ بہرام بہرام گور	لیلی مجنوں	جنگ مختار ۲ حصہ	زہرہ و بہرام۔ سام نامہ

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج سرینگر بالہ و مائسمہ بازار